

Euroopan unionin virallinen lehti

ISSN 1725-261X

L 145

47. vuosikerta

30. huhtikuuta 2004

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21. huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 1

2

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2004/39/EY,**annettu 21. huhtikuuta 2004,****rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta**EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen, ⁽¹⁾ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽³⁾,noudattavat EY:n perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä, ⁽⁴⁾

sekä katsovat seuraavaa:

1) Sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/22/ETY ⁽⁵⁾ tarkoituksena oli vahvistaa edellytykset, joiden täyttyessä toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset ja pankit voisivat kotijäsenvaltion myöntämän toimiluvan ja sen harjoittaman valvonnan perusteella tarjota tiettyjä palveluja tai perustaa sivuliikkeitä muissa jäsenvaltioissa. Direktiivillä pyrittiin siten yhdenmukaistamaan sijoituspalveluyritysten toimiluvan myöntäminen ja näiden yritysten toiminnalle asetettavat vaatimukset, menettelytapasäännökset mukaan luettuna. Sillä yhdenmukaistettiin lisäksi eräitä säänneltyjen markkinoiden toiminnalle asetettuja ehtoja.

2) Viime vuosina yhä useammat sijoittajat ovat alkaneet toimia rahoitusmarkkinoilla, ja sijoittajille on tarjolla entistä moninaisempi ja runsaampi palvelujen ja rahoitusvälineiden valikoima. Tämän kehityksen vuoksi yhteisön lainsäädäntöpuiteiden olisi katettava kaikki sijoittajiin kohdistuva toiminta. Tämän saavuttamiseksi on tarpeen säätää yhdenmukaistamisesta siinä laajuudessa, jossa se on tarpeen, jotta sijoittajille voitaisiin tarjota korkeatasoinen suoja ja sijoituspalveluyrityksille mahdollisuus palvelujen tarjoamiseen yhteisön muodostamien yhtenäismarkkinoiden periaatteen mukaisesti kotijäsenvaltion harjoittaman valvonnan nojalla kaikkialla yhteisössä. Edellä esitetyn vuoksi direktiivi 93/22/ETY olisi korvattava uudella direktiivillä.

3) Koska sijoittajat ovat yhä enemmän riippuvaisia yksilöllisistä suosituksista, on tarkoituksenmukaista saattaa sijoitusneuvonnan tarjoaminen toimiluvan varaiseksi sijoituspalveluksi.

4) On tarkoituksenmukaista sisällyttää rahoitusvälineiden luetteloon tietyt hyödyke- ja muut johdannaiset, jotka on muodostettu ja joilla käydään kauppaa siten, että niiden sääntelyyn liittyy samankaltaisia kysymyksiä kuin perinteisten rahoitusvälineiden sääntelyyn.

5) On tarpeen luoda kattava sääntelyjärjestelmä, jota sovelletaan rahoitusvälineitä koskevien liiketoimien toteuttamiseen näiden liiketoimien toteuttamisessa käytettävistä kaupankäyntimenetelmistä riippumatta, jotta voidaan varmistaa sijoittajien kauppohenkilöstön laadukas toteutus sekä säilyttää rahoitusjärjestelmän eheys ja yleinen tehokkuus. Olisi luotava johdonmukaiset ja riskit huomioon ottavat puitteet toimeksiantojen toteuttamista varten Euroopan rahoitusmarkkinoilla nykyisin käytössä olevien tärkeimpien järjestelyjen sääntelemiseksi. On tarpeen ottaa huomioon säänneltyjen markkinoiden rinnalle kehittyneet uudentyyppiset järjestäytyneet kaupankäyntijärjestelmät, joilta olisi edellytettävä rahoitusmarkkinoiden tehokkaan ja asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi asetettujen velvoitteiden noudattamista. Oikeasuhteisten lainsäädäntöpuitteiden luomiseksi olisi säädettävä uuden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ylläpitoon liittyvän sijoituspalvelun ottamisesta sääntelyn piiriin.

⁽¹⁾ EUVL C 71 E, 25.3.2003, s. 62.⁽²⁾ EUVL C 220, 16.9.2003, s. 1.⁽³⁾ EUVL C 144, 20.6.2003, s. 6.⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 25. syyskuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 8.joulukuuta 2003 (EUVL C 60E, 9.3.2004, s. 1.) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu tehty 30. maaliskuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, 7. huhtikuuta 2004.⁽⁵⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/87/EY (EUVL L 35, 11.2.2003, s. 1).

- 6) Olisi otettava käyttöön säännellyn markkinan ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän määritelmät, jotka olisi laadittava keskenään yhtenäisiksi sen osoittamiseksi, että ne edustavat samaa järjestäytyntä kaupankäyntitoimintaa. Määritelmien ulkopuolelle olisi suljettava sellaiset kahdenväliset järjestelmät, joissa sijoituspalveluyritys osallistuu jokaiseen kauppaan omaan lukuunsa toimivana osapuolena eikä myyjän ja ostajan välillä ilman riskiä toimivana vastapuolena. Käsite "järjestelmä" kattaa sekä kaikki ne markkinat, jotka muodostuvat joukosta sääntöjä ja kauppapaikasta, että ne, joiden toiminta perustuu ainoastaan joukkoon sääntöjä. Säännellyillä markkinoilla ja monenkeskisillä kaupankäyntijärjestelmillä ei ole velvollisuutta pitää yllä "teknistä" järjestelmää toimeksiantojen yhteensovittamiseksi. Markkina, joka muodostuu ainoastaan joukosta sääntöjä, jotka sääntelevät jäsenyyteen, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi hyväksymiseen, jäsenten väliseen kaupankäyntiin, raportointiin ja soveltuvien osin avoimuusvelvoitteisiin liittyviä näkökohtia, katsotaan tässä direktiivissä tarkoitettuksi markkinaksi tai monenkeskiseksi kaupankäyntijärjestelmäksi, ja kyseisten sääntöjen mukaisesti toteutetut liiketoimet katsotaan tehdyiksi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Käsite "myynti- ja ostointressit" on tulkittava laajasti siten, että se kattaa toimeksiannot, hintatarjoukset ja kiinnostuksen ilmaukset. Vaatimus, jonka mukaan intressit on "koottava yhteen kyseisessä järjestelmässä ja järjestelmän ylläpitäjän vahvistamien ehdottomien sääntöjen mukaisesti", tarkoittaa, että ne kootaan yhteen järjestelmän sääntöjen mukaisesti tai käyttämällä järjestelmän protokollia tai sen sisäisiä toimintamenetelmiä (ohjelmistoihin sisältyvät menetelmät mukaan luettuna). Käsite "ehdottomat säännöt" tarkoittaa, että säännöt eivät anna monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävälle sijoituspalveluyritykselle harkintavaltaa intressien keskinäisen vuorovaikutuksen suhteen. Määritelmässä edellytetään intressien kokoamista yhteen siten, että tuloksena on sopimus, jonka toteutus tapahtuu järjestelmän sääntöjen mukaan tai käyttämällä järjestelmän protokollia tai sen sisäisiä menetelmiä.
- 7) Tämän direktiivin on tarkoitus kattaa yritykset, joiden tavanomaisena ammatti- tai liiketoimintana on ammattimainen sijoituspalvelujen tarjoaminen ja/tai sijoitustoiminnan harjoittaminen. Sen soveltamisalan ulkopuolelle olisi tämän vuoksi jätettävä henkilöt, jotka harjoittavat muuta ammattitoimintaa.
- 8) Henkilöt, jotka hallinnoivat omaa omaisuuttaan, ja yritykset, jotka eivät tarjoa muita sijoituspalveluja ja/tai harjoita muuta sijoitustoimintaa kuin kaupankäyntiä omaan lukuun, elleivät he ole markkinatakaajia tai elleivät he käy järjestäytyneesti, usein toistuvasti ja järjestelmällisesti kauppaa omaan lukuunsa säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella tarjoamalla kolmansille osapuolille avoimen järjestelmän tarkoituksenaan saada nämä mukaan kaupankäyntiin, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- 9) Viittauksilla henkilöihin tarkoitetaan tekstissä sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä.
- 10) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä ne henki- ja vahinkovakuutusyritykset, joiden toiminta on toiminnan vakauden valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten harjoittaman asianmukaisen valvonnan alaista ja joihin sovelletaan sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden rajoitusten poistamisesta jälleenvakuutuksen ja edelleenvakuutuksen osalta 25 päivänä helmikuuta 1964 annettua neuvoston direktiiviä 64/225/ETY⁽¹⁾, muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1973 annettua ensimmäistä neuvoston direktiiviä 73/239/ETY⁽²⁾ ja henkivakuutuksesta 5 päivänä marraskuuta 2002 annettua neuvoston direktiiviä 2002/83/EY⁽³⁾.
- 11) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava henkilöihin, jotka eivät tarjoa palveluja kolmansille osapuolille, vaan joiden liiketoiminta koostuu sijoituspalvelujen tarjonnasta ainoastaan niiden omille emoyrityksille, tytäryrityksille tai emoyritysten muille tytäryrityksille.
- 12) Henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalveluja ainoastaan satunnaisesti ammattitoimintansa yhteydessä, olisi niin ikään jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäen, että edellä mainittu toiminta on säänneltyä ja ettei tämä sääntely estä sijoituspalvelujen tarjoamista satunnaisesti.
- 13) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava henkilöihin, joiden tarjoamat sijoituspalvelut koostuvat ainoastaan työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista ja jotka eivät näin ollen tarjoa sijoituspalveluja kolmansille osapuolille.
- 14) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on tarpeen jättää keskuspankit ja muut vastaavanlaista toimintaa harjoittavat yhteisöt sekä julkiset elimet, joiden tehtävänä on hoitaa julkista velkaa tai jotka osallistuvat kyseisen velan hoitoon, kun tämä käsittää myös sen sijoittamisen, lukuun ottamatta valtion osittain tai kokonaan omistamia yhteisöjä, joiden tehtävä on kaupallinen tai liittyy omistussuosuksien hankintaan.
- 15) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on tarpeen jättää yhteissijoitusyritykset ja eläkerahastot riippumatta siitä, onko ne sovitettu yhteisön tasolla yhteen, sekä tällaisten yritysten säilytysyhteisöt ja omaisuudenhoitajat, koska heihin sovelletaan heidän toimintaansa suoraan mukautettuja erityissääntöjä.

(1) EYVL 56, 4.4.1964, s. 878/64, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 liittymisasiakirjalla.

(2) EYVL L 228, 16.8.1973, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2002/87/EY (EUVL L 35, 11.2.2003, s. 1).

(3) EYVL L 345, 19.12.2002, s. 1.

- 16) Päästäkseen osalliseksi 2 kohdassa säädetystä soveltamisalan ulkopuolelle jättämisistä henkilön on täytettävä jatkuvasti kyseisessä artiklassa vahvistetut edellytykset. Erityisesti, jos henkilö tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa siten, että hän jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle sillä perusteella, että nämä palvelut tai toimet ovat ryhmätasolla tarkasteltuna hänen pääasiallisen liiketoimintansa oheistoimintoja, oheistoimintoja koskevaa vapautusta ei enää sovelleta häneen, jos kyseiset palvelut tai toimet lakkaavat olemasta hänen pääasiallisen liiketoimintansa oheistoimintoja.
- 17) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia sijoituspalveluja tarjoavien ja/tai sijoitustoimintaa harjoittavien henkilöiden toiminnan olisi sijoittajien suojaamiseksi ja rahoitusjärjestelmän vakauden varmistamiseksi oltava näiden yritysten kotijäsenvaltion antaman toimiluvan varaista.
- 18) Luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY⁽¹⁾ mukaisesti toimiluvan saaneet luottolaitokset eivät tarvitse toista, tämän direktiivin mukaista toimilupaa tarjotakseen sijoituspalveluja tai harjoittaakseen sijoitustoimintaa. Jos luottolaitos päättää tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, toimivaltaisten viranomaisten olisi ennen toimiluvan myöntämistä tarkistettava, että ne täyttävät tämän direktiivin mukaiset vaatimukset.
- 19) Jos sijoituspalveluyritys satunnaisesti tarjoaa yhtä tai useampaa sellaista sijoituspalvelua tai harjoittaa yhtä tai useampaa sellaista sijoitustoimintaa, joka ei kuulu sen toimiluvan piiriin, sen ei pitäisi tarvita tähän tämän direktiivin mukaista uutta toimilupaa.
- 20) Tätä direktiiviä sovellettaessa toimeksiantojen vastaanottamiseen ja välittämiseen olisi kuuluttava myös kahden tai useamman sijoittajan saattaminen yhteen niin, että näiden välillä on mahdollista toteuttaa liiketoimi.
- 21) Omien varojen riittävyttä koskevien kehysten tulevan tarkistamisen yhteydessä Basel II -sopimuksessa jäsenvaltiot tunnustavat tarpeen tarkastella uudelleen sitä, pitäisikö sijoituspalveluyritysten, jotka toteuttavat asiakastoimeksiantot täsmäyttämällä kauppvoja, katsoa toimivan päämiehinä ja pitäisikö ylimääräisten omia varoja koskevien sääntelyvaatimusten näin ollen koskea niitä.
- 22) Vastavuoroisen tunnustamisen ja kotijäsenvaltion suorittaman valvonnan periaatteet edellyttävät, että minkään jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät saisi myöntää toimilupaa tai että niiden olisi peruutettava toimilupa tapauksissa, joissa esimerkiksi toimintaohjelmien sisällön, toiminnan alueellisen jakautumisen tai tosiasiaa harjoitetun toiminnan perusteella on ilmeistä, että sijoituspalveluyritys on valinnut jonkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmän kiertääkseen ankarammat vaatimukset, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella se pääasiallisesti aikoo harjoittaa tai harjoittaa toimintaansa. Sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö, olisi oltava sen jäsenvaltion myöntämä toimilupa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka on. Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei ole oikeushenkilö, olisi oltava sen jäsenvaltion myöntämä toimilupa, jossa sen päätoimipaikka sijaitsee. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka sijaitsee aina sen kotijäsenvaltiossa ja että se tosiasiallisesti toimii siellä.
- 23) Kotijäsenvaltioltaan toimiluvan saaneella sijoituspalveluyrityksellä olisi oltava oikeus tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa kaikkialla yhteisössä ilman, että sen tarvitsee hakea erillistä toimilupaa sen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, jossa se haluaa tarjota tällaisia palveluja tai harjoittaa tällaista toimintaa.
- 24) Koska eräät sijoituspalveluyritykset on vapautettu tietyistä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä 15 päivänä maaliskuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/6/ETY⁽²⁾ asetetuista velvoitteista, niiltä olisi vaadittava joko tietyn suuruisia vähimmäispääomaa tai ammatillista vastuuvakuutusta tai näiden yhdistelmää. Edellä mainitun vakuutuksen määrien mukautuksissa olisi otettava huomioon vakuutusedustuksesta 9 päivänä joulukuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY mukaiset mukautukset⁽³⁾. Tämä omien varojen riittävyden osalta sovellettava erityiskohtelu ei kuitenkaan saisi vaikuttaa päätöksiin, jotka koskevat näiden yritysten asianmukaista kohtelua omien varojen riittävyttä koskevan yhteisön lainsäädännön tulevien muutosten nojalla.
- 25) Koska toiminnan vakauden valvontaa koskevan sääntelyn soveltamisala olisi rajoitettava yksiköihin, jotka pitävät ammattimaisesti yllä kaupankäyntivarastoa ja muodostavat näin muille markkinaosapuolille vastapuoliriskin, tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi myös jätettävä yksiköt, jotka käyvät omaan lukuunsa kauppaa rahoitusvälineillä, tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat hyödykejohtannaiset mukaan luettuna, sekä yksiköt, jotka tarjoavat hyödykejohtannaisiin liittyviä sijoituspalveluja pääasiallisen liiketoimintansa kohteena oleville asiakkaille, niin että ryhmätasolla arvioiden tämä tapahtuu näiden yksiköiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana, edellyttäen, että niiden pääasiallinen liiketoiminta ei ole tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjontaa.

(¹) EYVL L 126, 26.5.2000, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2002/87/EY.

(²) EYVL L 141, 11.6.1993, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2002/87/EY.

(³) EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3.

- 26) Sijoittajan omistusoikeuksien ja muiden vastaavanlaisten arvopapereihin kohdistuvien oikeuksien sekä yritykselle uskottuihin varoihin kohdistuvien sijoittajan oikeuksien suojaamiseksi nämä oikeudet olisi pidettävä erillään yrityksen oikeuksista. Tämän periaatteen ei kuitenkaan olisi estettävä yritystä toimimasta omissa nimissään, mutta sijoittajan lukuun ja suostumuksella silloin, kun liiketoimen luonne sitä edellyttää, kuten osakkeiden lainauksessa.
- 27) Jos asiakas yhteisön lainsäädännön ja erityisesti rahoitusvakuusjärjestelyistä 6 päivänä kesäkuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/47/EY⁽¹⁾ mukaisesti siirtää rahoitusvälineiden tai varojen koko omistusoikeuden sijoituspalveluyritykselle nykyisten tai tulevien, tosiasiallisten tai ehdollisten taikka mahdollisten velvoitteiden turvaamiseksi tai kattamiseksi muulla tavoin, näiden rahoitusvälineiden tai varojen ei vastaavasti olisi enää katsottava kuuluvan asiakkaalle.
- 28) Kolmansissa maissa toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten sivuliikkeisiin yhteisössä sovellettavien toimiluvan myöntämismenettelyjä olisi edelleen sovellettava tällaisiin yrityksiin. Näillä sivuliikkeillä ei saisi olla perustamissopimuksen 49 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua palvelujen tarjoamisen vapautta eikä sijoitautumisvapautta muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, johon ne jo ovat sijoittautuneet. Sellaisia tapauksia varten, joissa yhteisöä eivät sido mitkään kahden- tai monenväliset velvoitteet, on aiheellista säätää menettelystä sen varmistamiseksi, että yhteisön sijoituspalveluyritykset saavat vastavuoroisen kohtelun kyseisissä kolmansissa maissa.
- 29) Koska monet sijoituspalveluyritykset harjoittavat samanaikaisesti yhä useampia toimintoja, näiden erilaisten toimintojen ja yritysten asiakkaiden välisten eturistiriitöiden mahdollisuus on lisääntynyt. Tämän vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt sen varmistamiseksi, etteivät tällaiset ristiriidat vahingoita niiden asiakkaiden etua.
- 30) Palvelu olisi katsottava tarjotun asiakkaan aloitteesta, paitsi jos asiakas esittää pyynnön yrityksestä tai yrityksen puolesta kyseiselle asiakkaalle lähetetyn henkilökohtaisen viestin perusteella, joka sisältää kehotuksen tai jonka tarkoituksena on vaikuttaa asiakkaan päätökseen tietyn rahoitusvälineen tai liiketoimen osalta. Palvelu voidaan katsoa asiakkaan aloitteesta tarjotuksi siitä huolimatta, että asiakas pyytää sitä rahoitusvälineitä koskevan mainoksen tai tarjouksen sisältävän viestin perusteella, joka on kohdistettu yleisölle tai jollekin suuremmalle asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden ryhmälle tai luokalle mitä tahansa luonteeltaan yleistä viestintävälinettä käyttäen.
- 31) Tämän direktiivin yhtenä tavoitteena on sijoittajien suojaaminen. Sijoittajien suojaa koskevat toimenpiteet olisi mukautettava kunkin sijoittajaryhmän (ei-ammattimaisten eli vähittäis- tai yksityissijoittajien, ammattimaisten sijoittajien ja vastapuolten) erityispiirteiden mukaisiksi.
- 32) Poiketen periaatteesta, jonka mukaan kotijäsenvaltio myöntää sivuliikkeiden toimiluvat sekä vastaa niiden toimintaa säätelevien velvollisuuksien täytäntöönpanosta ja valvonnasta, on tarkoituksenmukaista, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ottaa vastuun tiettyjen tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanosta, kun liiketoimet toteutetaan sivuliikkeen kautta sen jäsenvaltion alueella, jossa sivuliike sijaitsee, koska tämä viranomainen on lähimpänä sivuliikettä ja pystyy paremmin havaitsemaan sivuliikkeen toimia koskevien sääntöjen rikkomisen ja puuttumaan siihen.
- 33) On tarpeen asettaa tehokas ”parasta toteutusta” (*best execution*) koskeva velvollisuus sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat asiakastoimeksiannot asiakkaalle mahdollisimman edullisin ehdoin. Tätä velvoitetta olisi sovellettava yrityksiin, joilla on sopimus- tai asiamiessuhteen perusteella velvollisuuksia asiakasta kohtaan.
- 34) Terve kilpailu edellyttää, että markkinaosapuolet ja sijoittajat voivat vertailla hintoja, jotka kauppapaikkojen (eli säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ja välittäjien) on julkaistava. Tätä varten suositellaan, että jäsenvaltiot poistavat kaikki esteet, jotka saattavat estää asiaankuuluvien tietojen yhdistämisen eurooppalaisella tasolla ja niiden julkaisemisen.
- 35) Sopiessaan liikesuhteesta asiakkaan kanssa sijoituspalveluyritys voi pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta hyväksymään samalla kertaa sekä toimeksiantojen toteuttamispolitiikan että mahdollisuuden, että hänen toimeksiantonsa voidaan toteuttaa säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella.
- 36) Henkilöiden, jotka tarjoavat sijoituspalveluja useamman kuin yhden sijoituspalveluyrityksen puolesta, ei olisi katsottava olevan sidonnaisiamiehiä vaan sijoitusyrityksiä, jos ne sisältyvät tämän direktiivin määritelmän piiriin, lukuun ottamatta tiettyjä henkilöitä, jotka voidaan jättää sen soveltamisalan ulkopuolelle.
- 37) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa sidonnaisiamiesten oikeuteen harjoittaa muiden direktiivien piiriin kuuluvaa toimintaa tai siihen liittyvää toimintaa, joka koskee rahoituspalveluja tai -tuotteita, jotka eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, myöskään silloin, kun tämä tapahtuu saman finanssiryhmän osien lukuun.

(¹) EYVL C 168, 27.6.2002, s. 43.

- 38) Tätä direktiiviä ei tulisi soveltaa sijoituspalveluyrityksen toimitilojen ulkopuolella harjoitettavan toiminnan (ovelta ovelle -myynti) edellytyksiin.
- 39) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi evättävä rekisteröinti tai peruutettava se, mikäli tosiasiaa harjoitetun toiminnan perusteella on ilmeistä, että sidonnaisasiamies on valinnut yhden jäsenvaltion oikeusjärjestelmän kiertääkseen sen jäsenvaltion ankarammat vaatimukset, jossa se pääasiallisesti aikoo harjoittaa tai jo harjoittaa toimintaansa.
- 40) Tätä direktiiviä sovellettaessa olisi katsottava, että hyväksytyt vastapuolet toimivat asiakkaina.
- 41) Sen varmistamiseksi, että menettelytapasääntöjä, mukaan lukien "parasta toteutusta" (*best execution*) ja asiakastoi-meksiantojen käsittelyä koskevat säännöt, noudatetaan eniten suojaa tarvitsevien sijoittajien osalta, ja koko yhteisössä vakiintuneen markkinakäytännön huomioon ottamiseksi on tarkoituksenmukaista selventää, että menettelytapasääntöjä voidaan olla noudattamatta liiketoimissa, jotka on toteutettu tai saatu aikaan hyväksyttävien vastapuolten kesken.
- 42) Hyväksyttävien vastapuolten kesken toteutettavien liiketoimien osalta olisi velvollisuutta julkistaa asiakkaan rahaintoimeksiannot sovellettava ainoastaan, jos vastapuoli nimenomaisesti lähettää rahaintoimeksiannon sijoituspalveluyrityksen toteutettavaksi.
- 43) Jäsenvaltioiden on suojeltava luonnollisten henkilöiden oikeutta yksityisyyteen yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- 44) Koska tarkoituksena on samanaikaisesti sekä suojata sijoittajia että turvata arvopaperimarkkinoiden moitteeton toiminta, on varmistettava liiketoimien avoimuus ja tämän varmistamiseksi annettujen sääntöjen soveltaminen sijoituspalveluyrityksiin niiden toimiessa markkinoilla. Jotta sijoittajille tai markkinaosapuolille voidaan tarjota mahdollisuus aina arvioida suunnitteilla olevan osakekaupan ehdot sekä tarkistaa jälkikäteen kaupantekolosuhteet, olisi vahvistettava yhteiset säännöt, joita sovelletaan päätettyjä osakekauppoja ja osakekaupassa kul-loinkin tarjolla olevia kaupantekomahdollisuuksia koskevien yksityiskohtaisten tietojen julkistamiseen. Tällaiset säännöt ovat tarpeen jäsenvaltioiden osakemarkkinoiden tehokkaan yhdentymisen varmistamiseksi, omanpääoma-nehtoisten rahoitusvälineiden yleisen hinnanmuodostuksen tehostamiseksi sekä "parasta toteutusta" (*best execu-tion*) koskevien velvollisuuksien noudattamisen edistämiseksi. Nämä näkökohdat edellyttävät kokonaisvaltaista avoimuussäännöstöä, jota sovelletaan kaikkiin osakkeilla tehtäviin liiketoimiin siitä riippumatta, toteutetaanko ne sijoituspalveluyrityksen toimesta kahdenvälisesti vai säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kautta. Tämän direktiivin mukainen sijoitus-palveluyritysten velvoite ilmoittaa osto- ja myyntitarjoukset ja toteuttaa toimeksianto ilmoitettuun hintaan ei vapauta sijoituspalveluyritystä velvoitteesta siirtää toi-meksianto johonkin muuhun toteuttamipaikkaan, kun tällainen sisäistäminen voisi estää yritystä noudattamasta "parasta toteutusta" koskevia velvoitteitaan.
- 45) Jäsenvaltioiden pitäisi voida soveltaa tämän direktiivin mukaisia liiketoimien ilmoittamista koskevia velvoitteita rahoitusvälineisiin, joita ei ole hyväksytty kaupankäynnin kohteiksi säännellyillä markkinoilla.
- 46) Jäsenvaltio voi päättää soveltaa tässä direktiivissä säädettyjä kauppaa edeltäviä ja sen jälkeisiä avoimuusvaatimuk-sia muihin rahoitusvälineisiin kuin osakkeisiin. Siinä tapauksessa vaatimuksia olisi sovellettava kaikkiin sijoituspalveluyrityksiin, joiden kotijäsenvaltiona kyseinen jä-senvaltio toimii alueellaan toteutettavien sekä liiketoiminnan ja palvelujen tarjonnan vapauden nojalla toteutettavien rajatylittävien toimien osalta. Vaatimuksia olisi sovellettava myös toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten kyseiseen jäsenvaltioon si-joitautuneiden sivuliikkeiden sen alueella toteuttamiin toimiin.
- 47) Kaikilla sijoituspalveluyrityksillä olisi oltava samat mahdollisuudet tulla säänneltyjen markkinoiden jäseniksi tai päästä niille kaikkialla yhteisössä. Riippumatta siitä, miten liiketoimet on tällä hetkellä jäsenvaltioissa järjestetty, on tärkeää poistaa tekniset ja oikeudelliset rajoitukset, jotka koskevat pääsyä säännellyille markkinoille.
- 48) Rajatylittävien liiketoimien loppuunsaattamisen helpottamiseksi on niin ikään tarkoituksenmukaista tarjota sijoituspalveluyrityksille mahdollisuus käyttää selvitysjärjestelmiä kaikkialla yhteisössä siitä riippumatta, onko liiketoimet toteutettu kyseisen jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla. Sijoituspalveluyritysten, jotka haluavat suoraan osallistua muiden jäsenvaltioiden selvitysjärjestelmiin, olisi täytettävä jäsenyydelle asetetut asianmukai-set toiminnalliset ja kaupalliset vaatimukset sekä toiminnan vakauden valvontatoimenpiteitä koskevat vaatimukset rahoitusmarkkinoiden moitteettoman ja asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi.

(¹) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

- 49) Säännelyjen markkinoiden ylläpitoa koskevan toimiluvan olisi katettava kaikki toimet, jotka liittyvät suoraan toimeksiantojen nähtävilläpitoon, käsittelyyn, toteuttamiseen, vahvistamiseen ja niistä ilmoittamiseen siitä lukien, kun säännellyt markkinat vastaanottavat toimeksiannon, ja päättyen siihen, kun toimeksianto toimitetaan loppuun saatettavaksi, sekä toimet, jotka liittyvät rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen. Tähän olisi sisällytettävä myös liiketoimet, jotka toteutetaan säännelyjen markkinoiden nimeämien markkinatakkajien välityksellä näiden markkinoiden järjestelmien puitteissa ja kyseistä järjestelmää sääntelevien sääntöjen mukaisesti. Kaikkia säännelyjen markkinoiden tai monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäsenten tai markkinaosapuolten toteuttamia liiketoimia ei ole katsottava toteutetuiksi säännelyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien puitteissa. Liiketoimia, jotka jäsenet tai markkinaosapuolet toteuttavat kahdenvälisesti ja jotka eivät täytä kaikkia säännellyille markkinoille tai monenkeskiselle kaupankäyntijärjestelmälle tämän direktiivin mukaisesti säädettyjä velvollisuuksia, olisi pidettävä kauppajien sisäisten toteuttajien määritelmää sovellettaessa liiketoimina, jotka on toteutettu säännelyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella. Tällöin sijoituspalveluyrityksen olisi oltava velvollinen julkistamaan sitovat hintatarjoukset, jos tässä direktiivissä säädetty edellytykset täyttyvät.
- 50) Kauppojen sisäiset toteuttajat saattavat päättää myöntää pääsyn niiden hintatarjouksia koskeviin tietoihin ainoastaan yksityisasiakkaille, ainoastaan ammattimaisille asiakkaille tai molemmille. Ne eivät saisi voida harjoittaa syrjintää näiden asiakasryhmien sisällä.
- 51) 27 artiklassa ei veloiteta kauppojen sisäisiä toteuttajia julkistamaan sitovia hintatarjouksia liiketoimista, jotka ovat tavanomaista markkinakokoa suurempia.
- 52) Jos sijoituspalveluyritys on kauppojen sisäinen toteuttaja sekä osakkeiden että muiden rahoitusvälineiden osalta, veloitetta tehdä hintatarjous pitäisi soveltaa vain osakkeisiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta johdanto-osan 46 kappaleen soveltamista.
- 53) Tämän direktiivin tarkoituksena ei ole edellyttää kauppaa edeltävien avoimuusvaatimusten soveltamista liiketoimiin, jotka toteutetaan OTC-kaupan pohjalta. OTC-kaupan luonteeseen kuuluu, että liiketoimet ovat epäsäännöllisiä ad hoc -toimia ja että ne toteutetaan tukkukaupan vastapuolten kanssa ja ovat osa liikesuhdetta, jota puolestaan luonnehtivat tavanomaista markkinakokoa suuremmat kaupat ja se, että kaupat toteutetaan niiden järjestelyjen ulkopuolella, joita kyseinen yritys yleensä käyttää liiketoiminnassaan kauppojen sisäisenä toteuttajana.
- 54) Osakelajin tavanomainen markkinakoko ei saa olla merkittävällä tavalla suhteeton verrattuna kuhunkin kyseiseen osakelajiin kuuluvaan osakkeeseen.
- 55) Direktiiviä 93/6/ETY tarkistettaessa olisi vahvistettava ne vähimmäispääomavaatimukset, jotka säännelyjen markkinoiden olisi täytettävä toimiluvan saamiseksi, ja näin tehtäessä olisi otettava huomioon näihin markkinoihin liittyvien riskien erityinen luonne.
- 56) Säännelyjen markkinoiden ylläpitäjien olisi voitava ylläpitää myös monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tämän direktiivin asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.
- 57) Tämän direktiivin säännösten, jotka koskevat rahoitusvälineiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyn markkinan sääntöjen mukaisesti, ei olisi vaikutettava arvopapereiden ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta 28 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/34/EY⁽¹⁾ säännösten soveltamiseen. Säännellyn markkinan olisi voitava soveltaa tässä direktiivissä asetettuja vaatimuksia tiukempia vaatimuksia sellaisten arvopapereiden tai rahoitusvälineiden liikkeenlaskijoihin, joita nämä markkinat harkitsevat ottavansa kaupankäynnin kohteeksi.
- 58) Jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä eri toimivaltaisia viranomaisia vastaamaan tässä direktiivissä säädettyjen moninaisten velvoitteiden täytäntöönpanosta. Näiden viranomaisten olisi oltava luonteeltaan julkisia, millä taataan niiden riippumattomuus taloudellisista toimijoista ja vältetään eturistiriidat. Jäsenvaltioiden olisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava toimivaltaisen viranomaisen asianmukainen rahoitus. Vaikka valvontaan on nimetty julkiset viranomaiset, valvontatehtävien olisi oltava siirrettävissä toimivaltaisen viranomaisen vastuulla.
- 59) Jonkin jäsenvaltion yhteysviranomaisen toisen jäsenvaltion yhteysviranomaiselta saamia luottamuksellisia tietoja ei olisi pidettävä pelkästään kyseistä maata koskevinä.
- 60) On tarpeen lähentää toimivaltaisten viranomaisten valtuuksia, jotta valvonta olisi vaikutuksiltaan samankaltaista kaikkialla yhdentyneillä rahoitusmarkkinoilla. Kaikille yhteisin vähimmäisvaltuuksin ja niihin yhdistetyin riittävin resurssein olisi voitava taata tehokas valvonta.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 6.7.2001, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/71/EY (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64).

- 61) Asiakkaiden suojaamiseksi ja rajoittamatta asiakkaan oikeutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi on tarkoituksenmukaista, että jäsenvaltiot rohkaisevat tuomioistuinten ulkopuolista riita-asiain ratkaisua varten perustettuja julkisia tai yksityisiä elimiä tekemään yhteistyötä rajatylittävien riitojen ratkaisemisessa ottaen huomioon tuomioistuinten ulkopuolisiin kuluttajariitoja ratkaiseviin elimiin sovellettavista periaatteista 30 päivänä maaliskuuta 1998 annettu komission suositus 98/257/EY⁽¹⁾. Kun jäsenvaltiot panevat täytäntöön säännöksiä, jotka koskevat valitus- ja muutoksenhakumenettelyjä tuomioistuinten ulkopuolisen riitojen ratkaisemisen osalta, olisi rohkaistava käyttämään nykyisiä rajatylittäviä yhteistyöjärjestelmiä ja etenkin rahoituspalvelualan riitojenratkaisuverkostoa (FIN-Net).
- 62) Kaiken toimivaltaisten viranomaisten, muiden viranomaisten, elinten tai henkilöiden välisen tietojen vaihdon tai toimittamisen olisi tapahduttava henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin koskevien sääntöjen mukaisesti, joista on säädetty direktiivissä 95/46/EY.
- 63) On tarpeen tehostaa säännöksiä, jotka koskevat kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä vahvistaa niiden keskinäisiä avunanto- ja yhteistyövelvoitteita. Toimivaltaisten viranomaisten olisi rajatylittävän toiminnan lisääntymisen vuoksi annettava toisilleen tehtäviensä hoitamisen edellyttämät tiedot, jotta ne voivat varmistaa tämän direktiivin tehokkaan täytäntöönpanon myös silloin, kun säännösten rikkominen tai epäily niiden rikkomisesta saattaa koskea kahden tai useamman jäsenvaltion viranomaisia. Tiedonvaihto edellyttää ehdotonta salassapitovelvollisuutta, jotta voidaan varmistaa toimiva tietojenvaihto sekä henkilöiden oikeuksien suoja.
- 64) Neuvosto asetti 17 päivänä heinäkuuta 2000 pitämässään istunnossa Euroopan arvopaperimarkkinoiden sääntelyä tarkastelevan viisaiden komitean. Viisaiden komitea ehdotti loppuraportissaan sellaisten uusien lainsäädäntömenettelyjen käyttöönottoa, jotka perustuvat yleisperiaatteiden, täytäntöönpanotoimenpiteiden, yhteistyön ja täytäntöönpanon muodostamaan nelitasoiseen lähestymistapaan. Tason 1 eli direktiivin olisi rajoitettava laajoihin "yleisperiaatteisiin", kun taas tason 2 olisi käsiteltävä teknisiä täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka komissio hyväksyy komitean avustuksella.
- 65) Tukholmassa 23 päivänä maaliskuuta 2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätöslauselmassa hyväksytään viisaiden komitean laatima loppuraportti ja ehdotettu nelitasoinen lähestymistapa arvopaperimarkkinoita koskevan yhteisön lainsäädäntömenettelyn tehokkuuden ja avoimuuden lisäämiseksi.
- 66) Tukholmassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston mukaan tasolla 2 määriteltyjä täytäntöönpanotoimenpiteitä olisi käytettävä useammin sen varmistamiseksi, että tekniset säännökset voidaan pitää markkinoiden ja valvonnan kehityksen tasalla, ja kaikille tason 2 työvaiheille olisi asetettava määräajat.
- 67) Lainsäädännön täytäntöönpanosta rahoituspalvelujen alalla 5 päivänä helmikuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa hyväksyttiin viisaiden komitean raportti komission samana päivänä parlamentille antaman juhlallisen vakuutuksen sekä sisämarkkinoista vastaavan komission jäsenen talous- ja raha-asioita käsittelevän parlamentin valiokunnan puheenjohtajalle 2 päivänä lokakuuta 2001 osoittaman kirjeen perusteella, joka koskee Euroopan parlamentin asemaa tässä menettelyssä liittyviä takeita.
- 68) Tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ mukaisesti.
- 69) Euroopan parlamentille olisi annettava ehdotettujen täytäntöönpanotoimenpiteiden tarkastelua ja niitä koskevan lausunnon antamista varten kolmen kuukauden määräaika, joka lasketaan siitä, kun ehdotus täytäntöönpanotoimenpiteiksi on toimitettu sille ensimmäisen kerran. Tätä määräaika voidaan kuitenkin kiireellisissä ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa lyhentää. Jos Euroopan parlamentti antaa päätöslauselman edellä mainitussa määräajassa, komission olisi tarkasteltava ehdotettuja toimenpiteitä uudelleen.
- 70) Rahoitusmarkkinoiden kehityksen huomioon ottamiseksi komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomukset ammatillista vastuuvakuutusta koskevien säännösten soveltamisesta, avoimuussääntöjen soveltamisalasta sekä mahdollisuudesta myöntää sijoituspalveluyrityksen toimilupa hyödykejohdannaisten kaupan erikoistuneille välittäjille.
- 71) Tavoitteena oleva sellaisten yhdentyneiden rahoitusmarkkinoiden luominen, joilla sijoittajilla on tehokas suoja ja joilla markkinoiden tehokkuus ja eheys on yleisesti turvattu, edellyttää sellaisten yhteisten sääntelyvaatimusten asettamista, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin siitä riippumatta, missä ne ovat yhteisössä saaneet toimiluvan, ja joilla säännellään säänneltyjen markkinoiden ja muiden kaupankäyntijärjestelmien toimintaa sen ehkäisemiseksi, että avoimuuden puute ja toiminnan häiriöt yksittäisillä markkinoilla vaarantaisivat Euroopan koko rahoitusjärjestelmän tehokkaan toiminnan. Koska tämä tavoite voidaan paremmin saavuttaa yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,

⁽¹⁾ EYVL L 115, 17.4.1998, s. 31.⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin ja säänneltyihin markkinoihin.

2. Myös luottolaitoksiin, joille on myönnetty toimilupa direktiivin 2000/12/EY mukaisesti, sovelletaan seuraavia säännöksiä siltä osin kuin ne tarjoavat yhtä tai useampaa sijoituspalvelua tai harjoittavat sijoitustoimintaa:

- I osaston 2 artiklan 2 kohtaa, 11, 13 ja 14 artiklaa,
- II osaston II luvun säännöksiä 23 artiklan 2 kohdan toista alakohdtaa lukuun ottamatta,
- II osaston III luvun säännöksiä 31 artiklan 2-4 kohtaa ja 32 artiklan 2-6 kohtaa ja 32 artiklan 8 ja 9 kohtaa lukuun ottamatta,
- IV osaston 48-53, 57, 61 ja 62 artiklaa sekä
- V osaston 71 artiklan 1 kohtaa.

2 artikla

Poikkeukset

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

- a) muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1973 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 73/239/ETY⁽¹⁾ 1 artiklassa, henkivakuutuksesta 5 päivänä marraskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/83/EY⁽²⁾ 1 artiklassa määriteltyihin vakuutusyrityksiin eikä direktiivissä 64/225/ETY tarkoitettua jälleen- tai edelleenvakuutusta harjoittaviin yrityksiin;
- b) henkilöihin, jotka tarjoavat sijoituspalveluja yksinomaan emoyrityksilleen, tytäryrityksilleen tai emoyritystensä muille tytäryrityksille;
- c) henkilöihin, jotka tarjoavat sijoituspalvelua, kun tätä palvelua tarjotaan satunnaisesti ammattitoiminnan yhteydessä ja kun tätä ammattitoimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin tai ammattikunnan eettisin säännöin, joissa ei suljeta pois tällaisen palvelun tarjoamista;
- d) henkilöihin, jotka tarjoavat vain sellaista sijoituspalvelua tai harjoittavat vain sellaista sijoitustoimintaa, joka muodostuu yksinomaan kaupankäynnistä omaan lukuun, elleivät he ole markkinatakaajia tai elleivät he säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella käy suunnitelmallisesti, usein toistuvasti ja järjestelmällisesti kauppaa omaan lukuunsa tarjoamalla kolmansille osapuolille avoimen järjestelmän tarkoituksenaan saada nämä mukaan kaupankäyntiin;

e) henkilöihin, joiden tarjoamat sijoituspalvelut muodostuvat ainoastaan työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista;

f) henkilöihin, jotka tarjoavat sijoituspalveluja, jotka koostuvat ainoastaan sekä työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista että ainoastaan niiden omalle emoyritykselle, tytäryrityksille tai emoyrityksen muille tytäryrityksille tarjottuista sijoituspalveluista;

g) Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäseniin ja muihin kansallisiin elimiin, jotka harjoittavat vastaavanlaista toimintaa, ja muihin julkisiin elimiin, joiden vastuulla on julkisen velan hoitaminen tai jotka osallistuvat sen hoitoon;

h) yhteissijoitusyrityksiin ja eläkerahastoihin riippumatta siitä, onko ne yhteensovitettu yhteisön tasolla, sekä näiden yritysten tai rahastojen säilytysyhteisöihin ja omaisuudenhoitajiin;

i) henkilöihin, jotka käyvät kauppaa rahoitusvälineillä omaan lukuunsa tai tarjoavat hyödykejohdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja tai liitteen I osaan C.10 sisältyviä johdannais-sopimuksia pääasiallisen liiketoimintansa kohteena oleville asiakkaille edellyttäen, että ryhmätasolla tämä tapahtuu niiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana ja niiden pääasiallinen liiketoiminta ei ole tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjontaa tai direktiivissä 2000/12/EY tarkoitettua pankkipalvelujen tarjontaa.

j) henkilöihin, jotka tarjoavat sijoitusneuvontaa muun tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolisen liiketoiminnan yhteydessä edellyttäen, ettei tämä neuvonta ole maksullista;

k) henkilöihin, joiden pääasiallisena liiketoimintana on kaupankäynti hyödykkeillä ja/tai hyödykejohdannaisilla omaan lukuun. Tätä poikkeusta ei sovelleta, jos hyödykkeillä ja/tai hyödykejohdannaisilla omaan lukuunsa kauppaa käyvät henkilöt ovat osa ryhmää, jonka pääasiallisena liiketoimintana on muiden sijoituspalvelujen tarjoaminen tässä direktiivissä tarkoitettussa mielessä tai pankkipalvelujen tarjoaminen direktiivissä 2000/12/EY tarkoitettussa mielessä;

l) yritys, joiden tarjoamat sijoituspalvelut ja/tai harjoittamat sijoitustoimet muodostuvat ainoastaan kaupankäynnistä omaan lukuun futuuri-, optio- tai muilla johdannaismarkkinoilla ja käteismarkkinoilla yksinomaan johdannaismarkkinoilla tehtyjen sijoitusten suojaamiseksi tai jotka käyvät kauppaa näiden markkinoiden muiden markkinaosapuolten lukuun tai jotka asettavat näiden markkinoiden osapuolille hinnat ja jotka ovat näiden markkinoiden selviytisosapuolten takaamia, kun kyseisten markkinoiden selviytisosapuolet ottavat vastuun näiden yritysten tekemien sopimusten täyttämisen varmistamisesta;

m) tanskalaisten ja suomalaisten eläkerahastojen perustamiin yhdistyksiin, joiden ainoana tarkoituksena on hoitaa jäseniään olevien eläkerahastojen varoja;

n) agente di cambio -nimisiin välittäjiin, joiden toimintaa ja tehtäviä säännellään 24 päivänä helmikuuta 1998 annetun Italian kansallisen asetuksen nro 58 artiklassa 201.

⁽¹⁾ EYVL L 228, 16.8.1973, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2002/87/EY.

⁽²⁾ EYVL L 345, 19.12.2002, s. 1.

2. Tämän direktiivin nojalla säädettyjä oikeuksia ei uloteta palvelujen tarjoamiseen vastapuolena sellaisissa liiketoimissa, joiden toteuttajina ovat valtionvelkaa hoitavat julkiset laitokset tai Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäsenet, jotka hoitavat tehtäviään perustamissopimuksen, Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön mukaisesti tai hoitavat vastaavia tehtäviä kansallisten säännösten mukaisesti.

3. Rahoitusmarkkinoiden kehityksen huomioon ottamiseksi ja tämän direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio voi 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen tarkentaa 1 kohdan c, i ja k alakohdassa tarkoitettujen poikkeusten osalta, millä perusteella jokin toiminta on ryhmätasolla katsottava pääasiallisen liiketoiminnan oheistoiminnaksi ja milloin palveluntarjonta on luonteeltaan satunnaista.

3 artikla

Valinnaiset poikkeukset

1. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin henkilöihin, joiden kotijäsenvaltioita ne ovat ja jotka:

– eivät saa pitää hallussaan asiakkaittensa varoja tai arvopapereita ja jotka tämän vuoksi eivät koskaan saa olla velkaa asiakkailleen; ja

– saavat tarjota ainoastaan sijoituspalvelua, joka muodostuu siirrettäviä arvopapereita ja yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevien toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä sekä kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvän sijoitusneuvonnan tarjoamisesta; ja

– kyseistä palvelua tarjotessaan voivat välittää toimeksiantoja ainoastaan

i) tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneille sijoituspalveluyrityksille;

ii) direktiivin 2000/12/EY mukaisesti toimiluvan saaneille luottolaitoksille;

iii) kolmansissa maissa toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten sivuliikkeille, joihin sovelletaan ja jotka noudattavat toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden toimivaltaiset viranomaiset katsovat olevan vähintään yhtä tiukat kuin ne, joista on säädetty tässä direktiivissä, direktiivissä 2000/12/EY tai direktiivissä 93/6/ETY;

iv) yhteissijoitusyrityksille, joille on jonkin jäsenvaltion lain nojalla annettu lupa markkinoida rahasto-osuuksia yleisölle, ja tällaisten yritysten omaisuudenhoitajille;

v) kiinteän pääoman sijoitusyhtiöille, sellaisina kuin ne on määritelty 13 päivänä joulukuuta 1976 niiden takeiden yhteensovittamista samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiötä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa annetun toisen neuvoston direktiivin 77/91/ETY⁽¹⁾ 15 artiklan 4 kohdassa, ja joiden osakkeet on listattu jonkin jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla tai ovat kaupankäynnin kohteena kyseisillä markkinoilla;

edellyttäen, että näiden henkilöiden toimintaa säännellään kansallisella tasolla.

2. Henkilöitä, jotka 1 kohdan mukaisesti on jätetty tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, ei koske 31 artiklassa säädetty sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus eikä 32 artiklassa säädetty vapaus perustaa sivuliikkeitä.

4 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1) "sijoituspalveluyrityksellä" oikeushenkilöä, jonka tavanomaisena ammatti- tai liiketoimintana on yhden tai useamman sijoituspalvelun ammattimainen tarjoaminen kolmansille osapuolille ja/tai yhden tai useamman sijoitustoimen ammattimainen harjoittaminen;

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää sijoituspalveluyritysten määritelmiin yrityksiä, jotka eivät ole oikeushenkilöitä, jos:

a) niiden oikeudellinen asema varmistaa kolmansien osapuolten eduille oikeushenkilön tarjoamaa suojaa vastaavan suojan, ja

b) niiden toiminnan vakautta valvotaan tehokkaasti niiden oikeudellista muotoa vastaavalla tavalla.

Jos luonnollinen henkilö tarjoaa palveluja, joihin liittyy kolmansien osapuolten varojen tai siirtokelpoisten arvopapereiden hallintaa, kyseistä henkilöä voidaan kuitenkin pitää tämän direktiivin säännöksiä sovellettaessa sijoituspalveluyrityksenä ainoastaan, jos kyseinen henkilö täyttää seuraavat edellytykset, rajoittamatta kuitenkaan muiden tässä direktiivissä ja direktiivissä 93/6/ETY asetettujen vaatimusten noudattamista:

a) kolmansien osapuolten omistusoikeus välineisiin ja varoihin on suojattava erityisesti yrityksen tai sen omistajien maksukyvyttömyystilanteessa taikka takavarikon, kuittauksen tai yrityksen tai sen omistajien velkojen muiden toimien yhteydessä;

⁽¹⁾ EYVL L 26, 31.1.1977, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

- b) yrityksen on oltava sellaisten sääntöjen alainen, joiden tarkoituksena on valvoa sen ja sen omistajien vakavaraisuutta;
- c) yhden tai useamman sellaisen henkilön, jolla on kansallisen lainsäädännön nojalla valtuudet tilintarkastusten suorittamiseen, on vuosittain tarkastettava yrityksen tilinpäätös;
- d) jos yrityksellä on vain yksi omistaja, tämän on suojattava sijoittajat sen varalta, että yrityksen toiminta lakkaa omistajan kuoleman tai toimintakyvyttömyyden tai muun vastaavan tapahtuman vuoksi;
- 2) "sijoituspalvelulla ja -toiminnalla" liitteessä I olevassa A osassa lueteltuja palveluja ja toimia, jotka liittyvät liitteessä I olevassa C osassa lueteltuihin välineisiin;
- Komissio määrittää 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen
- liitteen I osassa C.6 a mainitut johdannais sopimukset, jotka ovat luonteeltaan muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisia, ottaen huomioon muun muassa, selvitetäänkö ne tunnustettujen selvitysyhteisöjen välityksellä ja ovatko ne säännöllisesti vakuuksien muutospyyntöjen kohteina
  - liitteen I osassa C.8 a mainitut johdannais sopimukset, jotka ovat luonteeltaan muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisia, ottaen huomioon muun muassa, käydäänkö niillä kauppaa säännellyillä markkinoilla vai monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä, selvitetäänkö ne tunnustettujen selvitysyhteisöjen välityksellä ja ovatko ne säännöllisesti vakuuksien muutospyyntöjen kohteina;
- 3) "oheispalvelulla" liitteessä I olevassa B osassa lueteltuja palveluja;
- 4) "sijoitusneuvonnalla" joko asiakkaan pyynnöstä tai sijoituspalveluyrityksen aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisten suositusten antamista asiakkaalle yhdestä tai useammasta rahoitusvälineisiin liittyvästä liiketoimesta;
- 5) "toimeksiantojen toteuttamisella asiakkaiden lukuun" toimimista sopimusten tekemiseksi yhden tai useamman rahoitusvälineen ostosta tai myynnistä asiakkaan lukuun;
- 6) "kaupankäynnillä omaan lukuun" omaa pääomaa vastaan tapahtuvaa kaupankäyntiä, jonka tuloksena on yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien kauppojen päättäminen;
- 7) "kauppojen sisäisellä toteuttajalla" sijoituspalveluyritystä, joka suunnitelmallisesti, usein toistuvasti ja järjestelmällisesti käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttamalla asiakkaiden toimeksiantoja säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella;
- 8) "markkinatakaajalla" sellaista toimijaa, joka rahoitusmarkkinoilla tarjoutuu käymään kauppaa jatkuvasti omaan lukuunsa ostamalla ja myymällä rahoitusvälineitä omaa pääomaansa vastaan itse määrittämiensä hinnoin;
- 9) "salkunhoidolla" sijoitusten hoitamista asiakkaiden antaman valtuutuksen mukaan harkinnanvaraisesti sekä asiakaskoh-
taisesti, jos kyseiseen salkkuun kuuluu yksi tai useampi rahoitusväline;
- 10) "asiakkaalla" luonnollista tai oikeushenkilöä, jolle sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitus- ja/tai oheispalveluja;
- 11) "ammattimaisella asiakkaalla" asiakasta, joka vastaa liitteessä II esitetyjä tunnusmerkkejä;
- 12) "yksityisasiakkaalla" asiakasta, joka ei ole ammattimainen asiakas;
- 13) "markkinoiden ylläpitäjällä" yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi ja/tai ylläpitää säänneltyä markkinan liiketoimintaa. Markkinoiden ylläpitäjänä voi olla säännelty markkina itse;
- 14) "säännellyllä markkinalla" markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää ja/tai hallinnoimaa monenkeskistä järjestelmää, joka kyseisessä järjestelmässä ja järjestelmän ehdottomien sääntöjen mukaisesti kokoaa yhteen rahoitusvälineitä koskevat useiden kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressit tai helpottaa niiden yhteen kokoamista siten, että tuloksena on sopimus sellaisista rahoitusvälineistä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi näiden markkinoiden sääntöjen ja/tai järjestelmien mukaisesti, ja jolla on toimilupa ja joka toimii säännöllisesti ja tämän direktiivin III osaston säännösten mukaisesti;
- 15) "monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä" sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, joka kyseisessä järjestelmässä ja ehdottomien sääntöjen mukaisesti kokoaa yhteen rahoitusvälineitä koskevat useiden kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressit siten, että tuloksena on sopimus tämän direktiivin II osaston säännösten mukaisesti;
- 16) "rajahintatoimeksiannolla" rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiannosta, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä määrätyn suuruisena;
- 17) "rahoitusvälineellä" liitteessä I olevassa C osassa eriteltyjä välineitä;
- 18) "siirtokelpoisilla arvopapereilla" sellaisia arvopaperilajeja maksuvälineitä lukuun ottamatta, jotka ovat vaihdantakelpoisia pääomamarkkinoilla, kuten
- a) yhtiöiden osakkeita ja muita arvopapereita, jotka vastaavat yhtiöiden, henkilöyhtiöiden ja muiden yhteisöjen osakkeita, sekä osaketalletustodistuksia;
  - b) joukkovelkakirjoja tai muita arvopaperisoituja velan muotoja, mukaan lukien tällaisia arvopapereita koskevat talletustodistukset;
  - c) kaikkia muita arvopapereita, jotka oikeuttavat hankkimaan tai myymään edellä mainitun kaltaisia siirtokelpoisia arvopapereita tai jotka edellyttävät käteissuoritusta, joka määräytyy siirtokelpoisten arvopapereiden, valuttujen, korkojen tai tuottojen, hyödykkeiden taikka muiden indeksien tai mittareiden perusteella.

- 19) "rahamarkkinavälineillä" välinetyyppejä, joilla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, kuten esimerkiksi valtion velkasisäntömuksia, sijoitustodistuksia ja yritystodistuksia, lukuun ottamatta maksuvälineitä;
- 20) "kotijäsenvaltiolla":
- a) sijoituspalveluyritysten osalta jäsenvaltiota, jossa:
- i) kyseisen yrityksen päätoimipaikka sijaitsee, jos sijoituspalveluyritys on luonnollinen henkilö;
- ii) kyseisellä yrityksellä on sääntömääräinen kotipaikka, jos sijoituspalveluyritys on oikeushenkilö;
- iii) yrityksen päätoimipaikka sijaitsee, jos sillä ei sen oman kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa;
- b) säänneltyjen markkinoiden osalta jäsenvaltiota, jossa säännelty markkina on rekisteröity tai, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan sillä ei ole sääntömääräistä kotipaikkaa, jäsenvaltiota, jossa sen päätoimipaikka sijaitsee;
- 21) "vastaanottavalla jäsenvaltiolla" muuta kuin kotijäsenvaltiota, jossa sijoituspalveluyrityksellä on sivuliike tai se tarjoaa siellä palveluja ja/tai harjoittaa toimintaa, tai jäsenvaltiota, jossa säänneltyllä markkinalla on tarkoituksenmukaisia järjestelyjä, joilla helpotetaan samaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden etäkaupankäyntiä harjoittavien jäsenten tai markkinaosapuolten kaupankäyntiä sen järjestelmässä;
- 22) "toimivaltaisella viranomaisella", kunkin jäsenvaltion 48 artiklan mukaisesti nimeämää viranomaista, jollei tässä direktiivissä ole toisin säädetty;
- 23) "luottolaitoksilla" tarkoitetaan direktiivissä 2000/12/EY määriteltyjä luottolaitoksia;
- 24) "yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiöllä" rahastoyhtiötä sellaisena, kuin se on määritelty arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa neuvoston direktiivissä 85/611/ETY⁽¹⁾;
- 25) "sidonnaisiamiehellä" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimii vain yhden ainoan sijoituspalveluyrityksen lukuun ja sen täydellisellä ja ehdottomalla vastuulla, markkinoiden sijoitus- ja/tai oheispalveluja asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille sekä vastaanottaa ja välittää sijoituspalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita tai toimeksiantoja, välittää rahoitusvälineitä asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille ja/tai antaa asiakkaille kyseisiä rahoitusvälineitä ja palveluja koskevaa neuvontaa;
- 26) "sivuliikkeellä" muuta sellaista liiketoimipaikka kuin päätoimipaikkaa, joka on osa sijoituspalveluyritystä, joka ei ole oikeushenkilö ja joka tarjoaa sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa ja voi myös tarjota oheispalveluja, joiden tarjoamiseen sijoituspalveluyritys on saanut toimiluvan; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;
- 27) "määräosuudella" suoraa tai välillistä omistusoosuutta sijoituspalveluyrityksessä, kun tämä osuus on vähintään 10 prosenttia pääomasta tai äänioikeuksista direktiivin 2001/34/EY 92 artiklan mukaisesti, tai kun sen nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti sen sijoituspalveluyrityksen johtamiseen, jossa omistusoosuus on;
- 28) "emoyrityksellä" konsolidoiduista tilinpäätöksistä 13 päivänä kesäkuuta 1983 annetun seitsemännen neuvoston direktiivin 83/349/ETY⁽²⁾ 1 ja 2 artiklassa määriteltyä emoyritystä;
- 29) "tytäryrityksellä" direktiivin 83/349/ETY 1 ja 2 artiklassa määriteltyä tytäryritystä, kaikki lopullisen emoyrityksen tytäryrityksen tytäryritykset mukaan luettuna;
- 30) "määräysvallalla" direktiivin 83/349/ETY 1 artiklassa määriteltyä määräysvaltaa;
- 31) "läheisillä sidoksilla" tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on sidos:
- a) omistusyhteyden kautta, jolloin on olemassa suora tai määräysvallan kautta välillinen vähintään 20 prosentin omistusoosuus yrityksen äänioikeuksista tai pääomasta,
- b) määräysvallan kautta, millä tarkoitetaan emoyrityksen ja tytäryrityksen välistä sidosta kaikissa direktiivin 83/349/ETY 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai samankaltaista minkä tahansa luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välistä sidosta, siten että mahdolliset tytäryrityksen tytäryritykset katsotaan näiden yritysten johdossa olevan emoyrityksen tytäryrityksiksi.
- Kun yhtä useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on määräysvallan kautta pysyvästi sidoksissa samaan henkilöön, näiden henkilöiden välillä katsotaan niin ikään olevan läheinen sidos.
2. Jotta voidaan ottaa huomioon rahoitusmarkkinoiden kehitys ja varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen, komissio voi 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen selvittää tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjä määritelmiä.

(¹) EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/108/EY (EYVL L 41, 13.2.2002, s. 35).

(²) EYVL L 193, 18.7.1983, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/51/EY (EUVL L 178, 17.7.2003, s. 16).

II OSASTO

SIJOITUSPALVELUYRITYSTEN TOIMILUPA- JA TOIMINTAEDELLYTYKSET

I LUKU

TOIMILUVAN MYÖNTÄMISEDELLYTYKSET JA -MENETTELY

5 artikla

Toimilupavaatimus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalvelujen tarjoaminen tai sijoitustoiminnan harjoittaminen ammattimaisesti säännöllisenä ammatti- tai liiketoimintana on etukäteisen luvan varaista tämän luvun säännösten mukaisesti. Tällaisen luvan myöntää 48 artiklan mukaisesti nimetty kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

2. Poikkeuksena 1 kohdasta jäsenvaltioiden on annettava kaikkien markkinoiden ylläpitäjien ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, edellyttäen että tarkistetaan etukäteen, että ne noudattavat tämän luvun säännöksiä 11 ja 15 artiklaa lukuun ottamatta.

3. Jäsenvaltioiden on perustettava kaikki sijoituspalveluyritykset sisältävä rekisteri. Rekisterin on oltava yleisön saatavilla ja sen on sisällettävä tiedot niistä palveluista ja/tai -toimista, joiden tarjoamiseen sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa. Se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä että

- sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö, on päätoimipaikkansa samassa jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka on,
- sijoituspalveluyrityksellä, joka ei ole oikeushenkilö, tai sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö mutta jolla ei kansallisen lainsäädännön mukaisesti ole sääntömääräistä kotipaikkaa, on päätoimipaikkansa siinä jäsenvaltiossa, jossa se tosiasiaa toimii.

5. Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa ainoastaan sijoitusneuvontaa tai toimeksiantojen vastaanotto- ja välityspalvelua 3 artiklassa säädettyin edellytyksin, jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaiselle viranomaiselle luvan siirtää toimivaltansa toimiluvan myöntämiseen liittyvien hallinnollisten, valmistelevien tai oheistehtävien osalta 48 artiklan 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

6 artikla

Toimiluvan laajuus

1. Kotijäsenvaltion on varmistettava, että toimiluvassa yksilöidään ne sijoituspalvelut tai -toimet, joiden tarjoamiseen sijoituspalveluyrityksellä on lupa. Toimilupa voi kattaa yhden tai useamman liitteessä I olevassa B osassa luetelluista oheispalveluista. Toimilupaa ei saa missään tapauksessa myöntää ainoastaan oheispalvelujen tarjoamista varten.

2. Jos sijoituspalveluyritys haluaa luvan laajentaa liiketoimintansa sellaisiin sijoituspalveluihin tai -toimiin taikka oheispalveluihin, jotka eivät kuulu sen alkuperäiseen toimilupaansa, sen on haettava toimilupansa laajentamista.

3. Toimilupa on voimassa koko yhteisössä, ja sijoituspalveluyritys voi sen nojalla tarjota niitä sijoituspalveluja ja harjoittaa sitä sijoitustoimintaa, mihin sillä on toimilupa kaikkialla yhteisössä, joko sivuliikkeen perustamisen tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

7 artikla

Toimiluvan myöntämisessä ja epäämässä noudatettavat menettelyt

1. Toimivaltainen viranomainen ei saa myöntää toimilupaa, ennen kuin se on täysin varmistunut siitä, että hakija täyttää kaikki tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset.

2. Sijoituspalveluyrityksen on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan luettuna toimintasuunnitelma, joista käyvät ilmi muun muassa suunnitellut liiketoimintamuodot ja yrityksen organisaatorakenne, ja joita toimivaltainen viranomainen tarvitsee varmistuakseen siitä, että sijoituspalveluyritys on toimiluvan myöntämisaikana toteuttanut kaikki tarvittavat järjestelyt tämän luvun säännösten mukaisten velvollisuuksiensa täyttämiseksi.

3. Hakijalle on kuuden kuukauden kuluessa kaikki vaadittavat tiedot sisältävän hakemuksen jättämisestä ilmoitettava, onko toimilupa myönnetty.

8 artikla

Toimiluvan peruuttaminen

Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa sijoituspalveluyritykselle myönnetyn toimiluvan, jos sijoituspalveluyritys:

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole tarjonnut sijoituspalveluja tai harjoittanut sijoitustoimintaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on määrännyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
- b) on saanut toimiluvan valheellisen ilmoituksen perusteella tai millä tahansa muilla epärehellisillä keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty, ja joihin kuuluvat muun ohessa direktiivissä 93/6/ETY säädettyjen edellytysten täytyminen;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin nojalla annettuja säännöksiä, jotka koskevat sijoituspalveluyritysten toiminnalle asetettavia edellytyksiä;
- e) kuuluu tapauksiin, joissa toimiluvan peruuttamisesta tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomien seikkojen perusteella säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

9 artikla

Tosiasiallinen liikkeenjohto

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa tosiasiallisesti johtavat henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia ja että heillä on riittävästi kokemusta, jotta voidaan varmistaa, että sijoituspalveluyritystä johdetaan terveiden ja järkevien liikkeenjohdon periaatteiden mukaisesti.

Jos markkinoiden ylläpitäjä, joka hakee toimilupaa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, ja henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän liiketoimintaa, ovat samat kuin ne, jotka tosiasiallisesti johtavat säännellyn markkinan liiketoimintaa, kyseisten henkilöiden katsotaan vastaavan ensimmäisessä alakohdassa esitettyjä vaatimuksia.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista johdon vaihdoksista ja antamaan kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, ovatko yrityksen johtoon nimetyt uudet henkilöt riittävän hyvämaineisia ja onko heillä riittävästi kokemusta.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos se ei ole vakuuttunut siitä, että sijoituspalveluyrityksen tulevaa liiketoimintaa tosiasiallisesti johtavat henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia ja että heillä on riittävästi kokemusta, tai jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa ehdotettujen yritysjohtoon muutosten vaarantavan yrityksen terveen ja järkevän liikkeenjohdon.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksen johdossa on vähintään kaksi 1 kohdassa säädettyä edellytystä täyttävää henkilöä.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat myöntää toimiluvan sijoituspalveluyritykselle, joka on luonnollinen henkilö, tai sijoituspalveluyritykselle, joka on oikeushenkilö ja jota johtaa yksi luonnollinen henkilö yrityksen perustamisasiakirjojen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on kuitenkin edellytettävä, että käytettävissä on vaihtoehtoisia järjestelyjä, joilla varmistetaan tällaisten sijoituspalveluyritysten terve ja järkevä liikkeenjohto.

10 artikla

Osakkeenomistajat ja jäsenet, joilla on määräosuus

1. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa myöntää sijoituspalveluyritykselle toimilupaa sijoituspalvelujen tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen, ennen kuin niille on ilmoitettu niiden suoraan tai välillisesti omistajina tai jäseninä olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden henkilöllisyys, joilla on määräosuus, ja näiden osuuksien määrät.

Toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa, jos ne, ottaen huomioon tarpeen turvata sijoituspalveluyrityksen terve ja järkevä johtaminen, eivät ole vakuuttuneita niiden osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuudesta, joilla on määräosuus.

Jos sijoituspalveluyrityksen ja muun luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä vallitsee läheinen sidos, toimivaltainen viranomainen voi myöntää toimiluvan vain, jos nämä sidokset eivät estä toimivaltaista viranomaista hoitamasta valvontatehtäviään tehokkaasti.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos yritykseen läheisesti sidoksissa olevaan yhteen tai useampaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset taikka niiden täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet estävät viranomaisesta hoitamasta valvontatehtäviään tehokkaasti.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jokaisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia tai myydä määräosuuden sijoituspalveluyrityksessä, on ensin ilmoitettava kyseisen osuuden suuruus toimivaltaiselle viranomaiselle toisen alakohdan mukaisesti. Nämä henkilöt on myös velvoitettava ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, jos ne aikovat kasvattaa tai vähentää määräosuuttaan siten, että niiden hallussa oleva osuus äänioikeuksista tai pääomasta saavuttaa, alittaa tai ylittää 20, 33 tai 50 prosenttia, tai siten, että sijoituspalveluyrityksestä tulee niiden tytäryritys tai se lakkaa olemasta niiden tytäryritys.

Toimivaltaisen viranomaisen on kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisen alakohdan mukaisen hankintasuunnitelmaa koskevan ilmoituksen päivämäärästä ilmoitettava vastustavansa tällaista suunnitelmaa, jos se ei ole vakuuttunut ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden soveltuvuudesta ottaen huomioon tarpeen varmistaa sijoituspalveluyrityksen terve ja järkevä liikkeenjohto, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 4 kohdan soveltamiseen. Jos toimivaltainen viranomainen ei vastusta suunnitelmaa, se voi vahvistaa määräajan, jonka kuluessa suunnitelma on toteutettava.

4. Jos minkä tahansa 3 kohdassa tarkoitettujen omistusosuuksien hankkija on toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys, luottolaitos, vakuutusyritys tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö, tai sellaisen sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen, vakuutusyrityksen tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön emoyritys tai henkilö, joka käyttää määräysvaltaa sellaisessa sijoituspalveluyrityksessä, luottolaitoksessa, vakuutusyrityksessä tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiössä, ja jos tämän omistusosuuden hankkimisen seurauksena yrityksestä tulisi hankkijan tytäryritys tai sen määräysvallan alainen yritys, on hankinnan arviointiin sovellettava 60 artiklassa säädettyä etukäteistä kuulemismenettelyä.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos sijoituspalveluyritys saa tietää sellaisista pääomaansa kohdistuvien omistusosuuksien hankinnoista tai luovutuksista, joiden seurauksena omistusosuudet ylittävät tai alittavat minkä tahansa 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kynnysarvon, sen on ilmoitettava tästä toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä.

Sijoituspalveluyritysten on lisäksi ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään kerran vuodessa sellaisten osakkeenomistajien tai jäsenten nimet, joilla on hallussaan määräosuuksia, sekä näiden omistusosuuksien suuruudet esimerkiksi niiden tietojen mukaisesti, jotka ilmoitetaan osakkeenomistajien ja jäsenten vuosikokouksissa tai jotka on annettu sellaisiin yrityksiin sovellettavien säännösten noudattamiseksi, joiden siirtokelpoiset arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden vaikutusvalta todennäköisesti haittaa sijoituspalveluyrityksen tervettä ja järkevää liikkeenjohtoa, toimivaltainen viranomainen toteuttaa aiheelliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

Tällaisia toimenpiteitä voivat olla hakemukset johtajiin ja yrityksen johdosta vastaaviin kohdistuvien tuomioistuimen määräysten saamiseksi ja/tai seuraamusten asettamiseksi tai kyseisten osakkeenomistajien tai jäsenten osakkeisiin tai osuuksiin liittyvien äänioikeuksien käytön väliaikainen lakkauttaminen.

Vastaavia toimenpiteitä on toteutettava sellaisten henkilöiden osalta, jotka eivät noudata velvollisuutta antaa ennakolta tietoja määräosuuden hankinnasta tai kasvattamisesta. Jos omistusoosuus hankitaan toimivaltaisten viranomaisten vastustuksesta huolimatta, jäsenvaltioiden on muista mahdollisesti käyttöön otettavista seuraamuksista riippumatta määrättävä omistusoosuutta vastaavien äänioikeuksien väliaikaisesta lakkauttamisesta, annettujen äänten mitättömyydestä tai niiden mitättöintimähdollisuudesta.

11 artikla

Jäsenyys hyväksytyssä sijoittajien korvausjärjestelmässä

Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että kaikki sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevat toimijat täyttävät sijoittajien korvausjärjestelmistä 3 päivänä maaliskuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY⁽¹⁾ mukaiset velvoitteensa toimiluvan myöntämisaikana.

12 artikla

Perustamispäätös

Jäsenvaltioiden on varmistettava, etteivät toimivaltaiset viranomaiset myönnä toimilupaa, jos sijoituspalveluyrityksellä ei ole direktiivin 93/6/ETY vaatimusten mukaista kulloisenkin sijoituspalvelun tai -toiminnan edellyttämää riittävää perustamispäätösmää.

Jäljempänä 67 artiklassa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan tuossa artiklassa säädettyjä pääomavaatimuksia, kunnes direktiivi 93/6/ETY on tarkistettu.

13 artikla

Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat 2–8 kohdassa säädettyjä toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia.

2. Sijoituspalveluyrityksen on luotava asianmukaiset toimintasuunnitelmat ja menettelyt, jotka riittävät varmistamaan, että yritys sen johto, työntekijät ja sen sidonnaisasiamiehet mukaan luettuina noudattaa tämän direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan sekä kyseisten henkilöiden henkilökohtaisia liiketoimia koskevia asianmukaisia sääntöjä.

3. Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä yllä ja käytettävä tehokkaita toiminta- ja hallintajärjestelyjä, joiden avulla se voi ryhtyä kaikkiin kohtuullisiin toimenpiteisiin, jotta 18 artiklassa määritellyt eturistiriidat eivät vaikuttaisi haitallisesti sen asiakkaiden etuihin.

4. Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen jatkuvuuden ja säännönmukaisuuden turvaamiseksi. Tätä varten sijoituspalveluyrityksen on käytettävä tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia järjestelmiä, voimavaroja ja menettelyjä.

5. Sijoituspalveluyrityksen on antaessaan kolmannen osapuolen suorittavaksi operatiivisia toimintoja, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä jatkuvan ja hyvän palvelun tarjoamiseksi asiakkaille sekä sijoitustoiminnan harjoittamiseksi jatkuvalla ja tyydyttävällä tavalla, varmistettava, että se toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet aiheettoman lisärisikin välttämiseksi. Tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistamista ei saa toteuttaa tavalla, joka heikentää olennaisesti yrityksen sisäisen valvonnan laatua ja valvojan mahdollisuuksia valvoa, että yritys täyttää kaikki velvoitteensa.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava moitteettomat hallinto- ja kirjanpitoimenettelyt, omat sisäiset valvontajärjestelmät, tehokkaat riskinarviointimenettelyt sekä tehokkaat valvonta- ja turvajärjestelyt tiedonkäsittelyjärjestelmille.

6. Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että sen suorittamista palveluista ja liiketoimista pidetään kirjaa riittäväällä tavalla, jotta toimivaltainen viranomainen voi valvoa tässä direktiivissä säädettyjen vaatimusten noudattamista ja erityisesti varmistaa, että sijoituspalveluyritys on täyttänyt kaikki velvollisuutensa suhteessa asiakkaisiinsa tai potentiaalisiin asiakkaisiinsa.

7. Sijoituspalveluyrityksen, jolla on hallussaan asiakkaille kuuluvia rahoitusvälineitä, on riittävin järjestelyin suojattava asiakkaiden omistusoikeus erityisesti sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyystilanteen varalta ja sen estämiseksi, että asiakkaan rahoitusvälineitä käytetään yrityksen omaan lukuun muutoin kuin asiakkaan antamalla nimenomaisella suostumuksella.

⁽¹⁾ EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22.

8. Sijoituspalvelu yrityksen, jolla on hallussaan asiakkaille kuuluvia varoja, on riittävin järjestelyin turvattava asiakkaiden oikeudet ja, luottolaitoksia lukuun ottamatta, estettävä asiakkaiden varojen käyttö yrityksen omaan lukuun.

9. Kun kyse on sijoituspalvelu yritysten sivuliikkeistä, sivuliikkeen sijaintivaltion toimivaltaisen viranomaisen on pantava täytäntöön tämän artiklan 6 kohdassa säädetty velvollisuus sivuliikkeen transaktioiden osalta tämän kuitenkin rajoittamatta sijoituspalvelu yrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suoraa pääsyä näihin tietoihin.

10. Jotta voidaan ottaa huomioon rahoitusmarkkinoiden tekninen kehitys ja varmistaa 2–9 kohdan yhdenmukainen soveltaminen, komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joissa täsmennetään sellaisiin sijoituspalvelu yrityksiin sovellettavien toiminnan järjestämistä koskevat käytännön vaatimukset, jotka tarjoavat erilaisia sijoituspalveluja ja/tai -toimia ja oheispalveluja tai niiden yhdistelmiä.

14 artikla

Kaupankäyntimenettely ja liiketoimien loppuunsaattaminen monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät luovat 13 artiklassa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi avoimet ja ehdottomat säännöt ja menettelyt puolueetonta ja asianmukaista kaupankäyntiä varten sekä vahvistavat objektiiviset perusteet toimeksiantojen tehokasta toteuttamista varten.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät luovat avoimet säännöt perusteista, joiden nojalla määritellään niiden järjestelmissä kaupankäynnin kohteena olevat rahoitusvälineet.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä soveltuvin osin, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät tarjoavat riittävästi julkisesti saatavaa tietoa, tai ovat vakuuttuneita tiedon saatavuudesta, jotta järjestelmän käyttäjät pystyvät muodostamaan arvion sijoituksesta, ottaen huomioon sekä käyttäjien että kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 19, 20 ja 22 artiklaa ei sovelleta järjestelmän käytön osalta monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää sääntelevien määräysten mukaisesti toteutettuihin jäsenten tai markkinaosapuolten välisiin liiketoimiin tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ja sen jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin. Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäsenten tai osapuolten on kuitenkin täytettävä 19, 21 ja 22 artiklan asiakkaisiinsa kohdistuvat velvoitteet silloin, kun ne toteuttavat toimeksiantoja asiakkaitensa lukuun monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien välityksellä.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät laativat ja pitävät voimassa objektiivisiin perusteisiin perustuvia avoimia sääntöjä, jotka koskevat pääsyä niiden järjestelmiin. Näiden sääntöjen on täytettävä 42 artiklan 3 kohdassa määrätty edellytykset.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät tiedottavat selkeästi tämän järjestelmän käyttäjille heidän velvollisuuksistaan järjestelmässä toteutettujen liiketoimien selvityksen osalta. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät ovat ottaneet käyttöön tarvittavat järjestelyt monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä suoritettujen liiketoimien tehokkaan selvityksen helpottamiseksi.

6. Kun kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla otetulla siirtokelpoisella arvopaperilla käydään kauppaa myös monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalla ei ole velvollisuutta julkistaa sitä koskevia taloudellisia tietoja alkuvaiheessa, jatkuvasti eikä tapauskohtaisesti kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kaikki monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä ylläpitävät sijoituspalvelu yritykset tai markkinoiden ylläpitäjät noudattavat viipymättä toimivaltaisen viranomaisensa 50 artiklan 1 kohdan mukaisesti antamia ohjeita rahoitusvälineen kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta.

15 artikla

Suhteet kolmansiin maihin

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista niistä yleisistä vaikeuksista, joita niiden sijoituspalvelu yritykset kohtaavat sijoittautumisen tai sijoituspalvelujen tarjoamisen ja/tai sijoitustoiminnan harjoittamisen yhteydessä kolmansissa maissa.

2. Jos komissio sille 1 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella havaitsee, että jokin kolmas maa ei myönnä yhteisön sijoituspalvelu yrityksille yhtä tehokasta markkinoille pääsyä kuin yhteisö on myöntänyt kyseisen kolmannen maan sijoituspalvelu yrityksille, komissio voi tehdä neuvostolle ehdotuksen aiheellisista valtuuksista sellaisten neuvottelujen käynniseksi, joilla pyritään saamaan aikaan vastaavat kilpailumahdollisuudet yhteisön sijoituspalvelu yrityksille. Neuvosto päättää asiasta määränemistöllä.

3. Jos komissio sille 1 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella havaitsee, että yhteisön sijoituspalvelu yritysten kolmannessa maassa saama kohtelu ei tarjoa niille samoja kilpailumahdollisuuksia kuin maan omilla sijoituspalvelu yrityksillä on, ja että tehokkaan markkinoille pääsyn edellytykset eivät täyty, komissio voi aloittaa neuvottelut tilanteen korjaamiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua tilanteessa komissio voi neuvottelujen aloittamisen ohella milloin tahansa päättää 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on rajoitettava tai lykkättävä ratkaisun tekemistä kyseisen kolmannen maan alaisuuteen kuuluvan suoran tai välillisen emoyrityksen toimesta vireille saatetuista tai saatettavista toimilupahakemuksista ja omistussuoksien hankinnasta. Edellä mainittuja rajoituksia tai lykkäyksiä ei saa soveltaa tilanteessa, jossa yhteisössä asianmukaisen toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai sen tytäryritys perustaa tytäryrityksen tai hankkii omistussuuden yhteisön sijoituspalveluyrityksessä. Tässä tarkoitettujen toimenpiteiden ei voida olla voimassa kolmea kuukautta pidempään.

Komissio voi neuvottelutulosten perusteella jo ennen toisessa alakohdassa tarkoitettujen kolmen kuukauden määräajan päättymistä päättää näiden toimenpiteiden jatkamisesta 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

4. Jos komissio katsoo, että jossakin vallitsee jokin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetuista tilanteista, jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle sen pyynnöstä:

- a) tiedot kaikista sellaisten yritysten toimilupahakemuksista, jotka ovat suoraan tai välillisesti sellaisen emoyrityksen tytäryrityksiä, joka kuuluu kyseisen kolmannen maan lainsäädännön alaisuuteen;
- b) aina kun ne saavat 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti tiedon, että tällainen emoyritys aikoo hankkia yhteisön sijoituspalveluyrityksestä sellaisen omistussuuden, että tästä sijoituspalveluyrityksestä tulisi sen tytäryritys.

Tämä tiedonantovelvollisuus raukeaa aina, kun kyseisen kolmannen maan kanssa tehdään sopimus, tai kun 3 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltaminen lakkaa.

5. Tämän artiklan nojalla toteutettujen toimenpiteiden on oltava kaikkien niiden yhteisön velvoitteiden mukaiset, jotka johtuvat kansainvälisistä kahden- tai monenvälisistä sopimuksista ja jotka koskevat sijoituspalveluliiketoiminnan aloittamista tai harjoittamista.

II LUKU

SIOJITUSPALVELUYRITYSTEN TOIMINNAN HARJOITTAMISEN EDELLYTYKSET

1 Jakso

Yleiset säännökset

16 artikla

Toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten säännöllinen tarkastelu

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että niiden alueella toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys täyttää jatkuvasti tämän osas-

ton I luvussa asetetut toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia luomaan tarkoituksenmukaiset menetelmät sen valvomiseksi, että sijoituspalveluyritykset täyttävät 1 kohdassa asetetun vaatimuksen. Niiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten olennaisista muutoksista.

3. Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa ainoastaan sijoitusneuvontaa, jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaiselle viranomaiselle luvan siirtää muille tahoille toimiluvan myöntämisedellytysten tarkasteluun liittyvät hallinnolliset, valmistelvat tai oheistehtävät 48 artiklan 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

17 artikla

Jatkuvaa valvontaa koskeva yleinen velvollisuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat sijoituspalveluyritysten toimintaa arvioidakseen, täyttävätkö ne tässä direktiivissä säädetty toiminnan harjoittamisen edellytykset. Jäsenvaltioiden on varmistettava tarkoituksenmukaisten toimenpiteiden toteuttaminen, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat hankkia tarvittavat tiedot arvioidakseen, täyttävätkö sijoituspalveluyritykset edellä mainitut velvollisuudet.

2. Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa ainoastaan sijoitusneuvontaa, jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaiselle viranomaiselle luvan siirtää muille tahoille toiminnan harjoittamisen edellytysten säännölliseen valvontaan liittyvät hallinnolliset, valmistelvat tai oheistehtävät 48 artiklan 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

18 artikla

Eturistiriidat

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat kaikki kohtuulliset toimenpiteet havaitakseen sijoituspalveluyrityksen, mukaan luettuina sen johto, työntekijät ja sidonnaisasiamiehet tai muut heihin suoraan tai epäsuorasti yhteydessä olevat henkilöt, ja sen asiakkaiden väliset eturistiriidat tai asiakkaiden väliset eturistiriidat, joita syntyy sijoitus- tai oheispalvelujen tai niiden yhdistelmien tarjoamisen yhteydessä.

2. Sijoituspalveluyrityksen on selvästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne ja/tai lähteet ennen kuin se alkaa suorittaa liiketoimia asiakkaan lukuun, jos sijoituspalveluyrityksen 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti soveltamat toiminta- ja hallintojärjestelyt, joiden tavoitteena on eturistiriitojen ehkäiseminen, eivät ole riittävät varmistamaan, että asiakkaan etuihin kohdistuvilta riskeiltä vältytään.

3. Jotta voidaan ottaa huomioon tekniikan kehitys rahoitusmarkkinoilla ja varmistaa 1 ja 2 kohdan yhdenmukainen soveltaminen, komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla

- a) määritetään toimenpiteet, jotka sijoituspalveluyrityksen voidaan kohtuudella edellyttää toteuttavan eturistiriitojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi, hallitsemiseksi ja/tai ilmoittamiseksi, kun se tarjoaa sijoitus- tai oheispalveluja tai niiden yhdistelmiä,
- b) luodaan tarkoituksenmukaiset perusteet sellaisten eturistiriitojen määrittämiseksi, jotka saattavat vahingoittaa sijoituspalveluyrityksen asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden etuja.

2 Jakso

Säännökset, joilla varmistetaan sijoittajansuoja

19 artikla

Menettelytapavelvoitteet tarjottaessa sijoituspalveluja asiakkaille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritys toimii rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaidensa etujen mukaisesti tarjotessaan näille sijoituspalveluja ja/tai tarvittaessa oheispalveluja ja noudattaa erityisesti 2–8 kohdassa määritettyjä periaatteita.

2. Kaiken tiedon, mainonta mukaan lukien, jonka sijoituspalveluyritys osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava asiallista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Mainonnan on oltava selvästi tunnistettavissa mainonnaksi.

3. Asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on toimitettava ymmärrettävässä muodossa asianmukaista tietoa

- sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista,
- rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista; tähän tulisi sisältyä asianmukaista neuvontaa ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin ja erityisiin sijoitusstrategioihin sisältyvistä riskeistä,
- toimeksiantojen toteuttamispaikoista, sekä
- kuluista ja liittännäisistä veloituksista,

jotta asiakkaat voivat kohtuullisesti ymmärtää tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälinetyypin ominaispiirteet ja siihen sisältyvät riskit voidakseen tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä. Tämä tieto voidaan esittää vakiomuotoisena.

4. Tarjotessaan sijoitusneuvontaa tai salkunhoitoa sijoituspalveluyrityksen on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan tai

potentiaalisen asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta tietystä tuotteesta tai palvelusta sekä tämän taloudellisesta tilanteesta ja sijoitustavoitteista, jotta yritys voi suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle soveltuvia sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä.

5. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritys muita kuin 4 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluja tarjotessaan pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tietystä tarjotusta tai pyydetystä tuotteesta tai palvelusta voidakseen arvioida, soveltuuko suunniteltu sijoituspalvelu tai tuote asiakkaalle.

Jos sijoituspalveluyritys katsoo edellisen alakohdan mukaisesti saadun tiedon pohjalta, että tuote tai palvelu ei sovellu asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle, sen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta. Tämä varoitus voidaan esittää vakiomuotoisena.

Jos asiakas tai potentiaalinen asiakas päättää olla antamatta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja tai antaa riittämättömät tiedot tietämyksestään ja kokemuksestaan, sijoituspalveluyrityksen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta siitä, että asiakkaan päätös ei anna yritykselle mahdollisuutta määrittellä, onko suunniteltu palvelu tai tuote asianmukainen asiakkaalle. Tämä varoitus voidaan esittää vakiomuotoisena.

6. Sijoituspalveluyritysten tarjotessa sijoituspalveluja, jotka koostuvat pelkästään asiakkaan toimeksiantojen toteuttamisesta ja/tai näiden toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä oheispalveluin tai niitä ilman, jäsenvaltioiden on sallittava kyseisten sijoituspalvelujen tarjoaminen asiakkaille ilman 5 kohdassa säädettyjen tietojen hankkimista tai säädettyä soveltuvuuden määrittämistä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- edellä mainitut palvelut liittyvät osakkeisiin, jotka on hyväksytty kaupankäynnin kohteiksi säännellyillä markkinoilla tai vastaavilla kolmansien maiden markkinoilla, rahamarkkinavälineisiin, joukkovelkakirjoihin tai muihin arvopaperistettuihin velan muotoihin (poislukien johdannaisia sisältävät joukkovelkakirjat tai arvopaperistetut velat), yhteissijoitusyrityksiin tai muihin yksinkertaisiin rahoitusvälineisiin. Kolmansien maiden markkinoita pidetään säänneltyjä markkinoita vastaavina, jos ne täyttävät vastaavat vaatimukset kuin III osastossa säädetty vaatimukset. Komissio julkaisee luettelon markkinoista, joita pidetään vastaavina. Luettelo päivitetään säännöllisesti;

- palvelu tarjotaan asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan aloitteesta;

– asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle on selkeästi ilmoitettu siitä, että sijoituspalveluyrityksellä ei kyseistä palvelua tarjotessaan ole velvoitetta arvioida toimitetun tai tarjotun rahoitusvälineen tai palvelun soveltuvuutta, eikä asiakas tässä tapauksessa näin ollen kuulu liiketoiminnan menettelytapasäännösten antaman suojan piiriin; tämä varoitus voidaan esittää vakiomuotoisena.

– sijoituspalveluyritys täyttää 18 artiklan mukaiset velvoitteensa.

7. Sijoituspalveluyrityksen on luotava arkisto, joka sisältää asiakkaan ja yrityksen välillä sovitun asiakirjan tai sovitut asiakirjat, jossa tai joissa määritetään osapuolten oikeudet ja velvoitteet sekä muut yrityksen asiakkaalle tarjoamien palvelujen ehdot. Sopimuspuolten oikeudet ja velvoitteet voidaan sisällyttää viitteinä muihin asiakirjoihin tai oikeudellisesti sitoviin teksteihin.

8. Asiakkaan on saatava sijoituspalveluyritykseltä riittävät selvitykset tämän asiakkaalleen tarjoamasta palvelusta. Näihin selvityksiin on sisällyttävä soveltuvin osin tiedot asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista.

9. Jos sijoituspalvelu tarjotaan osana rahoitustuotetta, johon jo sovelletaan muita luottolaitoksiin ja kulutusluottoihin liittyviä yhteisön lainsäädännön säännöksiä tai yhteisiä eurooppalaisia normeja asiakkaiden riskien arvioinnin ja/tai tietoja koskevien vaatimusten osalta, tässä artiklassa määrätyt velvollisuudet eivät koske tätä palvelua.

10. Tarvittavan sijoittajansuojan ja 1–8 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat 1–8 kohtaan sisältyviä periaatteita tarjotessaan asiakkaalleen sijoitus- tai oheispalveluja. Näissä täytäntöönpanotoimenpiteissä on otettava huomioon:

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavan palvelun tai tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien tyypin, kohteen, suuruuden ja lukumäärän;
- b) tarjottavien tai harkittavien rahoitusvälineiden luonne;
- c) asiakkaan tai potentiaalisten asiakkaiden ammattimaisuuden aste.

20 artikla

Palvelujen tarjoaminen toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä

Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyrityksen vastaanottaessa toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä toimeksiannon sijoitus- tai oheispalvelujen suorittamisesta asiakkaan lukuun se voi luottaa välittäjänä toimivalta sijoituspalveluyrityk-

seltä saamiinsa asiakastietoihin. Toimeksiannon välittävä sijoituspalveluyritys vastaa edelleen toimitettujen tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta.

Sijoituspalveluyrityksen, joka vastaanottaa tällä tavalla annetun toimeksiannon palvelujen suorittamisesta asiakkaan lukuun, on myös voitava luottaa palvelua tai liiketoimintaa koskeviin suosituksiin, jotka toinen sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle. Toimeksiannon välittävä sijoituspalveluyritys vastaa edelleen asiakkaalle annettujen suositusten tai neuvojen soveltuvuudesta.

Sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa asiakkaalta ohjeita tai toimeksiannon toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä, on tämän osaston asiaa koskevien säännösten mukaisesti vastuussa saamiensa tietojen tai suositusten perusteella suoritettujen palvelun tai liiketoimen toteuttamisesta.

21 artikla

Velvollisuus toteuttaa toimeksiannot asiakkaan kannalta mahdollisimman edullisin ehdoin

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat kaikki kohtuulliset toimet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen ottaen huomioon hinnan, kustannukset, nopeuden, liiketoimen toteuttamisen ja selvityksen todennäköisyyden, suuruuden, luonteen ja muut toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat. Jos asiakas on kuitenkin antanut erityisiä ohjeita toimeksiannon toteuttamisesta, sijoituspalveluyrityksen on toteutettava se annettujen ohjeiden mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset laatimaan ja ottamaan käyttöön toimivat järjestelyt 1 kohdan vaatimusten täyttämiseksi. Jäsenvaltioiden on erityisesti edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset laativat ja ottavat käyttöön toimeksiantojen toteuttamispolitiikan, jotta sijoituspalveluyritykset voivat saavuttaa asiakkaidensa toimeksiantojen osalta parhaan mahdollisen tuloksen 1 kohdan säännösten mukaisesti.

3. Toimeksiantojen toteuttamispolitiikkaan on sisällyttävä kunkin rahoitusvälinetyypin osalta tiedot niistä paikoista, joissa sijoituspalveluyritys toteuttaa asiakkaidensa toimeksiantoja, sekä toteuttamispaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Siinä on mainittava ainakin ne paikat, joissa sijoituspalveluyrityksen on mahdollista saavuttaa asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti paras mahdollinen tulos.

Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset antamaan asiakkaalleen asianmukaiset tiedot toimeksiantojen toteuttamispolitiikastaan. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset hankkimaan asiakkailtaan etukäteishyväksyntä noudattamalleen toimeksiantojen toteuttamispolitiikalle.

Kun toimeksiantojen toteuttamispolitiikka antaa mahdollisuuden toteuttaa asiakkaan toimeksiannot säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ulkopuolella, jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset antamaan asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen tiedot erityisesti tästä mahdollisuudesta. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset hankkimaan asiakkailtaan ennalta nimenomainen hyväksyntä ennen kuin ne alkavat toteuttaa näiden toimeksiantoja säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella. Sijoituspalveluyritykset voivat hankkia kyseisen hyväksynnän joko yleisenä suostumuksena tai erikseen kutakin liiketointa varten.

4. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset seuraamaan toimeksiantojen toteuttamista koskevien järjestelyjen ja politiikan toimivuutta todetakseen ja tarvittaessa korjatakseen mahdolliset puutteet. Sijoituspalveluyritysten on erityisesti arvioitava säännöllisesti, ovatko toimeksiantojen toteuttamispolitiikkaan sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos, vai olisiko niiden tehtävä muutoksia toteuttamisjärjestelyihinsä. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset ilmoittamaan asiakkailleen kaikista toimeksiantojen toteuttamista koskeviin järjestelyihin tai politiikkaan tehtävistä olennaisista muutoksista.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset voivat osoittaa asiakkailleen näiden pyynnöstä, että ne ovat toteuttaneet näiden toimeksiannot yrityksen toimeksiantojen toteuttamispolitiikan mukaisesti.

6. Jotta voidaan varmistaa tarvittava sijoittajansuoja, markkinoiden tasapuolinen ja asianmukainen toiminta ja tämän artiklan 1, 3 ja 4 kohdan yhdenmukainen soveltaminen, komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat:

- a) perusteita niiden eri osatekijöiden suhteellisen merkityksen arvioimiseksi, jotka 1 kohdan mukaisesti voidaan ottaa huomioon parhaan mahdollisen tuloksen määrittämiseksi, ottaen huomioon toimeksiannon suuruuden ja tyypin sekä sen, onko kyseessä ammattimainen sijoittaja vai ei;
- b) osatekijöitä, jotka sijoituspalveluyritys voi ottaa huomioon tarkistaessaan toimeksiantojen toteuttamista koskevia järjestelyjään sekä olosuhteita, joissa muutokset näihin järjestelyihin voivat olla tarkoituksenmukaisia. Tämä koskee erityisesti tekijöitä, joiden perusteella määritetään, millä toimeksiantojen toteutuspaikoilla sijoituspalveluyritykset voivat saavuttaa jatkuvasti parhaan mahdollisen tuloksen asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen kannalta;
- c) asiakkaille annettavan tiedon luonnetta ja laajuutta toimeksiantojen toteuttamispolitiikan osalta 3 kohdan mukaisesti.

22 artikla

Asiakkaiden toimeksiantojen käsittelyä koskevat säännöt

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asiakkaidensa lukuun toimilupansa mukaisesti toimeksiantoja toteuttavat sijoituspal-

veluyritykset ottavat käyttöön menettelyjä ja järjestelyjä, joiden avulla asiakkaan toimeksiannot voidaan toteuttaa täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti verrattuna muiden asiakkaiden toimeksiantoihin tai sijoituspalveluyrityksen omiin kaupankäyntintresseihin.

Näiden menettelyjen ja järjestelyjen avulla on voitava toteuttaa keskenään samankaltaisia asiakkaiden toimeksiantoja sen mukaisesti, milloin toimeksianto on vastaanotettu.

2. Jos kyseessä on asiakkaan antama säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi otettuja osakkeita koskeva rahaintatoimeksianto, jota ei markkinaolosuhteiden vuoksi välittömästi toteuteta, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksen on, paitsi jos asiakas nimenomaan antaa tästä poikkeavat ohjeet, toteutettava toimenpiteitä kyseisen toimeksiannon mahdollisimman pikaiseksi toteuttamiseksi julkistamalla välittömästi kyseinen asiakkaan rahaintatoimeksianto tavalla, joka on helposti muiden markkinaosapuolten saatavilla. Jäsenvaltiot voivat päättää, että sijoituspalveluyritykset täyttävät tämän velvollisuuden, mikäli ne välittävät asiakkaan rahaintatoimeksiannon säännellylle markkinalle ja/tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa luvan poiketa velvollisuudesta julkistaa rahaintatoimeksianto, kun se on kooltaan suuri markkinalla tavanomaiseen verrattuna, siten kuin 44 artiklan 2 kohdassa säädetään.

3. Sen varmistamiseksi, että sijoittajansuojaan ja markkinoiden tasapuoliseen ja asianmukaiseen toimintaan liittyvät toimenpiteet mukautetaan rahoitusmarkkinoiden tekniseen kehitykseen, ja 1 ja 2 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi, komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla määritetään:

- a) niiden menettelyjen ja järjestelyjen ehdot ja luonne, joiden avulla asiakkaan toimeksiannot toteutetaan nopeasti ja tasapuolisesti, ja sellaiset tilanteet tai liiketoimityypit, joiden yhteydessä sijoituspalveluyritykset voivat perustellusti poiketa tapahtuman nopeasta toteutuksesta saavuttaakseen asiakkaiden kannalta paremmat kauppaehdot,
- b) eri menetelmät, joita soveltavan sijoituspalveluyrityksen katsotaan täyttäneen velvollisuutensa julkistaa markkinoille tiedot asiakkaiden rahaintatoimeksiannoista, joita ei voida toteuttaa välittömästi.

23 artikla

Sijoituspalveluyritysten velvollisuudet niiden nimessä sidonnaisasiamiehiä

1. Jäsenvaltiot voivat päättää sallia, että sijoituspalveluyritys saa nimetä sidonnaisasiamiehiä edistämään sijoituspalveluyrityksen tarjoamien palvelujen myyntiä, hankkimaan asiakkaita tai ottamaan vastaan toimeksiantoja asiakkailta tai potentiaalisilta asiakkailta ja välittämään niitä, tarjoamaan rahoitusvälineitä sekä antamaan neuvoja kyseisen sijoituspalveluyrityksen tarjoamista rahoitusvälineistä ja -palveluista.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos sijoituspalveluyritys päättää nimetä sidonnaisasiamiehiä, sijoituspalveluyritys on yksin ja varauksetta vastuussa näiden asiamiesten toimista tai laiminlyönneistä näiden toimiessa yrityksen lukuun. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä varmistamaan, että sidonnaisasiamies ilmoittaa asemansa ja edustamansa yrityksen nimen, kun hän ottaa yhteyttä asiakkaaseen tai potentiaaliseen asiakkaaseen tai ennen kuin hän käy kauppaa tämän kanssa.

Jäsenvaltiot voivat 13 artiklan 6, 7 ja 8 kohdan mukaisesti sallia, että niiden alueella rekisteröidyt sidonnaisasiamiehet saavat käsitellä asiakkaiden varoja ja/tai rahoitusvälineitä sen sijoituspalveluyrityksen puolesta ja sen täydellä vastuulla, jonka lukuun kyseiset asiamiehet toimivat niiden alueella tai, jos kyseessä on rajatylittävä liiketoimi, sen jäsenvaltion alueella, joka sallii sidonnaisasiamiehen käsittelevän asiakkaan varoja.

Jäsenvaltioiden on vaadittava, että sijoituspalveluyritykset valvovat asiamiestensä toimintaa sen varmistamiseksi, että yritykset noudattavat jatkuvasti tätä direktiivissä toimitessaan sidonnaisasiamiesten välityksellä.

3. Jäsenvaltioiden, jotka päättävät sallia, että sijoituspalveluyritykset saavat nimetä sidonnaisasiamiehiä, on perustettava julkinen rekisteri. Sidonnaisasiamiehet on rekisteröitävä sen jäsenvaltion julkiseen rekisteriin, johon kyseiset asiamiehet ovat sijoittautuneet.

Jos jäsenvaltio, johon sidonnaisasiamies on sijoittautunut, on 1 kohdan mukaisesti päättänyt, että sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymät sijoituspalveluyritykset eivät saa nimetä sidonnaisasiamiehiä, näiden asiamiesten on rekisteröidytävä sen sijoituspalveluyrityksen, jonka lukuun se toimii, kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten rekisteriin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkiseen rekisteriin kirjaan vain sellaisia sidonnaisasiamiehiä, jotka on todettu riittävän hyvämaineisiksi ja joilla on riittävät yleiset, taloudelliset ja ammatilliset tiedot, jotta he pystyvät antamaan asiakkaalle tai potentiaaliseen asiakkaalle kaikki ehdotettua palvelua koskevat tarkat tiedot.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että sijoituspalveluyritykset voivat todentaa, ovatko niiden nimeämät sidonnaisasiamiehet riittävän hyvämaineisia ja onko niillä kolmannessa alakohdassa tarkoitettua tietoa.

Rekisteri on päivitettävä säännöllisesti. Siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sidonnaisasiamiehiä nimeävät sijoituspalveluyritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä niiden kielteisten vaikutusten estämiseksi, joita sidonnaisasiamiehen tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomalla toiminnalla saattaa olla toimintaan, jota asiamies toteuttaa sijoituspalveluyrityksen lukuun.

Jäsenvaltiot voivat sallia toimivaltaisten viranomaisten tekemän yhteistyötä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten, niiden yhteenliittymien tai muiden yhteisöjen kanssa rekisteröidessään sidonnaisasiamiehiä ja valvoessaan, että nämä täyttävät 3 kohdan vaatimukset. Sijoituspalveluyritykset, luottolaitokset tai niiden yhteenliittymät ja muut yhteisöt saavat erityisesti rekisteröidä sidonnaisasiamiehiä toimivaltaisten viranomaisen valvonnassa.

5. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että sijoituspalveluyritykset nimeävät ainoastaan 3 kohdassa tarkoitettuihin julkisiin rekistereihin merkittyjä sidonnaisasiamiehiä.

6. Jäsenvaltiot voivat tiukentaa tässä artiklassa esitettyjä vaatimuksia tai säätää muita vaatimuksia kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rekisteröidyille sidonnaisasiamiehille.

24 artikla

Hyväksyttävien vastapuolten kanssa toteutettavat liiketoimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, joilla on valtuudet toteuttaa toimeksiantoja asiakkaiden lukuun ja/tai käydä kauppaa omaan lukuunsa ja/tai vastaanottaa tai välittää toimeksiantoja, voivat helpottaa liiketoimia tai toteuttaa liiketoimia hyväksyttävien vastapuolten kanssa ilman, että niiden on noudatettava 19, 21 ja 22 artiklan 1 kohdan säännöksissä asetettuja velvollisuuksia kyseisissä liiketoimissa tai kyseisiin liiketoimiin suoraan liittyvissä oheispalveluissa.

2. Jäsenvaltioiden on pidettävä tässä artiklassa tarkoitettuina hyväksyttävänä vastapuolina sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, vakuutusyrityksiä, yhteissijoitusyrityksiä ja niiden rahastoyhtiöitä, eläkesäätiöitä ja niiden rahastoyhtiöitä, muita yhteisön lainsäädännön tai jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimiluvan saaneita tai säänneltyjä rahoituslaitoksia, tämän direktiivin soveltamisesta sen 2 artiklan 1 kohdan k ja l alakohdan mukaisesti vapautettuja yrityksiä, kansallisia hallituksia ja niiden vastaavia virastoja mukaan lukien valtionvelkaa hoitavat julkisyhteisöt, keskuspankit ja ylikansalliset organisaatiot.

Ensimmäisen alakohdan mukainen luokittaminen hyväksyttäväksi vastapuoleksi ei vaikuta näiden yhteisöjen oikeuteen vaatia yleisesti tai kauppakohtaisesti sellaisen asiakkaan asemaa, jonka sijoituspalveluyrityksen kanssa suorittamiin liiketoimiin sovelletaan 19, 21 ja 22 artiklan säännöksiä.

3. Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina myös muita yrityksiä, jotka täyttävät ennalta vahvistetut oikeasuhteiset vaatimukset, kuten määrälliset kynnysarvot. Jos liiketoimen mahdollisten osapuolten sijaintipaikat ovat eri lainkäyttöalueilla, sijoituspalveluyrityksen on hyväksyttävä toisena osapuolena olevan yrityksen asema sellaisena kuin se määritetään tämän toisen osapuolen sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa määräyksissä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritys saa ryhtyessään 1 kohdan mukaisesti liiketoimiin tällaisten yritysten kanssa aiotulta vastapuolelta nimenomaisen vahvistuksen, että tämä hyväksyy hyväksyttävän vastapuolen aseman. Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys voi saada tämän vahvistuksen joko yleissuostumuksena tai erikseen kunkin liiketoimen osalta.

4. Jäsenvaltiot voivat tunnustaa hyväksyttäväksi vastapuoliksi 2 kohdassa mainittuja yhteisöjen luokkia vastaavat kolmansien maiden yhteisöt.

Jäsenvaltiot voivat tunnustaa hyväksyttäväksi vastapuoliksi myös 3 kohdassa mainitun kaltaiset kolmansien maiden yritykset samoin edellytyksin ja vaatimuksin kuin 3 kohdassa säädetty.

5. Edellä 2, 3 ja 4 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi, muuttuvat markkinakäytännöt huomioon ottaen, ja yhtenäismarkkinoiden tehokkaan toiminnan edistämiseksi komissio voi toteuttaa 64 artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla määritetään

- a) menettelyt, joilla vaaditaan 2 kohdan mukaista asiakkaan asemaa;
- b) menettelyt nimenomaisen vahvistuksen saamiseksi 3 kohdan mukaisilta aiotuilta vastapuolilta;
- c) ennalta vahvistetut oikeasuhteiset vaatimukset mukaan lukien määrälliset kynnyksarvot, joiden perusteella yritystä voidaan pitää 3 kohdan mukaisesti hyväksyttävänä vastapuolella.

3 Jakso

Markkinoiden avoimuus ja eheys

25 artikla

Velvollisuus ylläpitää markkinoiden eheyttä, raportoida liiketoimista ja ylläpitää rekisteriä

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava asianmukaisin toimenpitein siitä, että toimivaltainen viranomaisen pystyy valvomaan sijoituspalveluyritysten toimintaa varmistaakseen, että ne toimivat rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti sekä tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä, tämän kuitenkaan rajoittamatta sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY⁽¹⁾ säännösten täytäntöönpanoon liittyvien vastuiden kohdentamista.

⁽¹⁾ EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset pitävät toimivaltaisen viranomaisen saatavilla ainakin viiden vuoden ajan merkitykselliset tiedot kaikista rahoitusvälineisiin liittyvistä omaan lukuun tai asiakkaan lukuun toteuttamistaan liiketoimista. Asiakkaan lukuun toteutettavien liiketoimien osalta on säilytettävä yksityiskohtaiset tiedot asiakkaan henkilöllisyydestä ja tiedot, jotka vaaditaan rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 7 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY⁽²⁾ nojalla.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset, jotka toteuttavat liiketoimia millä hyvänsä kaupankäynnin kohteiksi säännellyillä markkinoilla otetuilla rahoitusvälineillä, toimittavat toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot tällaisista liiketoimista mahdollisimman nopeasti ja viimeistään seuraavan arkipäivän aikana. Tätä velvoitetta on noudatettava siitä riippumatta, toteutettiin ke useat liiketoimet säännellyillä markkinoilla vai niiden ulkopuolella.

Toimivaltaisten viranomaisten on otettava 58 artiklan mukaisesti käyttöön tarvittavat järjestelyt varmistaakseen, että myös kyseisten rahoitusvälineiden osalta likviditeetiltään merkittävimpien markkinoiden toimivaltaiset viranomaiset saavat edellä mainitut tiedot.

4. Tiedoissa on oltava erityisesti ostettujen tai myytyjen välineiden yksityiskohtaiset nimet ja numerot, määrät, toteutuspäivät ja -kellonajat ja hinnat sekä tiedot, joiden perusteella kyseinen sijoituspalveluyritys voidaan yksilöidä.

5. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tiedot toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle sijoituspalveluyritys itse tai sen puolesta toimiva kolmas osapuoli tai että ne toimitetaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymästä kauppohenkilöstön tai ilmoitusjärjestelmästä tai siltä säännellyltä markkinalta tai siitä monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmästä, jonka järjestelmien välityksellä liiketoimi toteutettiin. Jos tiedot liiketoimista toimitetaan säännellyltä markkinalta tai monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmästä tai toimivaltaisen viranomaisen hyväksymästä kauppohenkilöstön tai ilmoitusjärjestelmästä suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle, sijoituspalveluyritys voidaan vapauttaa 3 kohdan mukaisesta velvollisuudesta.

6. Jos tässä artiklassa tarkoitettujen tietojen toimitus on 32 artiklan 7 kohdan mukaisesti vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, tämän on toimitettava ne sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, paitsi jos nämä päättävät, että tietoja ei ole tarpeen lähettää niille.

⁽²⁾ EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/97/EY (EYVL L 344, 28.12.2001, s. 76).

7. Sen varmistamiseksi, että markkinoiden eheyden turvaamiseen liittyviä toimenpiteitä muutetaan rahoitusmarkkinoiden teknisen kehityksen huomioon ottamiseksi, ja 1–5 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio voi toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla tarkennetaan rahoitusalan liiketoimista toimitettaviin tietoihin sovellettavia menettelyjä ja järjestelyjä sekä toimitettavien tietojen muotoa ja sisältöä, sekä 3 kohdan mukaisten merkittävien markkinoiden määrittelyä koskevat perusteet.

26 artikla

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen sekä muiden oikeudellisten velvollisuuksien noudattamisen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön ja pitävät voimassa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kannalta tehokkaita järjestelyjä ja menettelyjä seuratakseen säännöllisesti, että järjestelmän käyttäjät noudattavat sen sääntöjä. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien on seurattava liiketoimia, joita käyttäjät toteuttavat niiden järjestelmiä käyttäen voidakseen havaita järjestelmän sääntöjen rikkomisen, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin tai toiminnan, johon saattaa liittyä markkinoiden väärinkäyttöä.

2. Jäsenvaltioiden on velvoitettava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle järjestelmän sääntöjen merkittävistä rikkomisista tai tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä tai toiminnasta, johon voi liittyä markkinoiden väärinkäyttöä. Jäsenvaltioiden on myös velvoitettava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät toimittamaan asiaa koskevat tiedot viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle, jolla on toimivalta markkinoiden väärinkäyttöä koskevaan tutkintaan ja syytöksiin, ja avustamaan sitä kaikin tavoin tutkitessa monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvää tai niiden kautta tapahtuvaa markkinoiden väärinkäyttöä.

27 artikla

Sijoituspalveluyritysten velvollisuus julkistaa sitovat hintatarjoukset

1. Jäsenvaltioiden on velvoitettava osakekauppojen sisäisiä toteuttajia julkistamaan sitovat hintatarjoukset osakkeille, jotka on hyväksytty kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla, joiden kauppojen sisäisiä toteuttajia ne ovat ja joilla on likvidit markkinat. Niiden osakkeiden osalta, joilla ei ole likvidejä markkinoita, kauppojen sisäisten toteuttajien on pyynnöstä ilmoitettava hintatarjoukset asiakkailleen.

Tämän artiklan säännöksiä sovelletaan kauppojen sisäisiin toteuttajiin, kun liiketoimet ovat enintään tavanomaisen markkinakoon suuruisia. Tämän artiklan säännökset eivät koske kauppojen sisäisiä toteuttajia, joiden liiketoimet ovat tavanomaista markkinakokoa suurempia.

Kauppojen sisäiset toteuttajat voivat päättää hinnan tai hinnat, jolla tai joilla ne tekevät ostotarjouksen. Tietyn osakkeen osalta kunkin ostotarjouksen on sisällettävä sitovat osto- ja/tai myyntihinnat sekä osto- ja/tai myyntimäärät, jotka voivat olla enintään sen osakelajin tavanomaisen markkinakoon suuruiset, johon osake kuuluu. Hinnan tai hintojen on myös heijastettava kyseisen osakkeen kulloistakin markkinatilannetta.

Osakkeet ryhmitellään lajeihin sen mukaan, mikä on kyseisen osakkeen markkinoilla toteutettujen toimeksiantojen keskimääräinen aritmeettinen arvo. Kunkin osakelajin tavanomainen markkinakoko on koko, joka edustaa markkinoilla toteutettujen toimeksiantojen keskimääräistä aritmeettista arvoa kuhunkin osakelajiin kuuluvien osakkeiden osalta.

Kunkin osakkeen markkinat muodostuvat kaikista kyseisen osakkeen osalta Euroopan unionissa toteutetuista toimeksiannoista lukuun ottamatta toimeksiantoja, joiden suuruusluokka on laaja verrattuna kyseisen osakkeen tavanomaiseen markkinakokoon.

2. Kuten 25 artiklassa säädetään, kunkin osakkeen osalta likviditeetiltään tärkeimpien markkinoiden toimivaltainen viranomainen päättää vähintään vuosittain osakelajin, johon kyseinen osake kuuluu, markkinoilla toteutettujen toimeksiantojen keskimääräisen aritmeettisen arvon perusteella. Nämä tiedot ovat julkisia kaikille markkinaosapuolille.

3. Kauppojen sisäisten toteuttajien on julkistettava hintatarjouksensa tavanomaisena kaupankäyntiaikana säännöllisesti ja jatkuvasti. Niillä on oikeus milloin tahansa päivittää hintatarjouksensa ja poikkeuksellisessa markkinatilanteessa myös oikeus perua hintatarjouksensa.

Hintatarjoukset on julkistettava siten, että ne ovat helposti ja kohtuullisin kustannuksin muiden markkinaosapuolten saatavilla.

Kauppojen sisäisten toteuttajien on 21 artiklassa säädettyjä säännöksiä noudattaen toteutettava yksityisasiakkailtaan saamansa toimeksiannot, jotka koskevat osakkeita, joiden kauppojen sisäisiä toteuttajia ne ovat, toimeksiannon vastaanottaessaan tarjoamaansa hintaan.

Kauppojen sisäisten toteuttajien on toteutettava ammattimaisilta asiakkailtaan saamansa toimeksiannot, jotka koskevat osakkeita, joiden kauppojen sisäisiä toteuttajia ne ovat, toimeksiannon vastaanottaessaan tarjoamaansa hintaan. Perustelluissa tapauksissa ne voivat kuitenkin toteuttaa nämä toimeksiannot paremmalla hinnalla edellyttäen, että kyseinen hinta on julkisten hintatarjousten rajoissa ja lähellä markkinatilannetta ja toimeksiannot ovat suurempia kuin yksityisjoihtajien tavanomaiset toimeksiannot.

Kauppojen sisäiset toteuttajat voivat lisäksi toteuttaa ammattimaisilta sijoittajilta saamansa sellaiset toimeksiannot muilla kuin tarjoamalla hinnoilla noudattamatta neljännessä alakohdassa vahvistettuja edellytyksiä, jotka ovat osa useilla arvopapereilla toteutettavaa yhtä liiketoimea, tai sellaiset toimeksiannot, joihin sovelletaan muita ehtoja kuin markkinahintaa.

Tilanteessa, jossa kauppojen sisäinen toteuttaja, joka tekee vain yhden tarjouksen tai jonka korkein tarjous on alhaisempi kuin tavanomainen markkinakoko, vastaanottaa asiakkaalta toimeksiannon, jonka hinta on suurempi kuin sen noteerattava erä mutta alhaisempi kuin sen tavanomainen markkinakoko, se voi päättää toteuttaa toimeksiannosta sen osan, joka ylittää sen noteerattavan erän, edellyttäen että se toteutetaan tarjotulla hinnalla, paitsi jos muu on mahdollista kahden edellä olevan alakohdan nojalla. Tapauksissa, joissa kauppojen sisäinen toteuttaja tekee tarjouksen eri hinnoilla ja saa toimeksiannon näiden hintojen väliltä ja päättää toteuttaa sen, sen on toteutettava toimeksianto jollakin tarjotuista hinnoista 22 artiklan säännösten nojalla, paitsi jos muu on mahdollista kahden edellä olevan alakohdan nojalla.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on tarkistettava,

- a) päivittävätkö sijoituspalveluyritykset säännöllisesti osto- ja/tai myyntihinnat, jotka julkaistaan 1 kohdan mukaisesti, ja ylläpitävätkö ne hintoja, jotka heijastavat vallitsevia markkinaolosuhteita;
- b) noudattavako sijoituspalveluyritykset 3 kohdan neljännessä alakohdassa säädettyjä edellytyksiä hinnan paranemisesta.

5. Kauppojen sisäisten toteuttajien on saatava päättää oman liiketoimintapolitiikkansa perusteella ja objektiivisella ja syrjimättömällä tavalla sijoittajat, joille ne myöntävät pääsyn niiden hintatarjouksia koskeviin tietoihin. Tätä varten niillä on oltava selkeät standardit, joilla valvotaan näiden tietojen antamista. Kauppojen sisäiset toteuttajat voivat kieltäytyä ryhtymästä liikesuhteisiin sijoittajien kanssa tai katkaista liikesuhteet sijoittajiin taloudellisten näkökohtien, esimerkiksi sijoittajan luottokelpoisuuden, vastapuoliriskin ja liiketoimen lopullisen selvityksen, perusteella.

6. Saman asiakkaan kanssa tehtäviin monenkertaisiin liiketoimiin liittyvän riskin vähentämiseksi kauppojen sisäisille toteuttajille on annettava oikeus syrjimättömällä tavalla rajoittaa sitä saman asiakkaan liiketoimien määrää, jonka ne sitoutuvat tekemään julkaistuun ehdoin. Niille on myös annettava oikeus rajoittaa eri asiakkaiden samanaikaisten liiketoimien kokonaismäärää syrjimättömästi ja 22 artiklan säännöksiä noudattaen, edellyttäen että tämä sallitaan vain, kun asiakkaiden antamien toimeksiantojen lukumäärä ja/tai määrä on huomattavasti tavonomaista suurempi.

7. Jotta varmistetaan 1–6 kohdan yhdenmukainen soveltaminen tavalla, joka edistää osakkeiden tehokasta hinnanmuodostusta ja antaa sijoituspalveluyrityksille parhaat mahdollisuudet toteuttaa kaupat asiakkaan kannalta edullisimmalla tavalla, komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla

- a) määritetään perusteet, joiden mukaisesti 1 ja 2 kohtaa sovelletaan;

- b) määritetään perusteet, joilla määritetään, milloin hintatarjous julkistetaan säännöllisesti ja jatkuvasti ja miten se on helposti saatavissa, sekä keinot, joita käyttäen sijoituspalveluyritykset voivat täyttää hintatarjousten julkistamisveloitteensa; näihin sisältyvät seuraavat vaihtoehdot:

- i) niiden säänneltyjen markkinoiden järjestelmien välityksellä, joilla kyseinen rahoitusväline on otettu kaupankäynnin kohteeksi,
- ii) kolmansien osapuolien palvelujen välityksellä,
- iii) omilla järjestelyillä;

- c) määritetään yleiset perusteet, joilla vahvistetaan sellaiset liiketoimet, jotka ovat osa useilla arvopapereilla toteutettavaa yhtä liiketoimea, tai sellaiset toimeksiannot, joihin sovelletaan muita ehtoja kuin markkinahintaa;

- d) määritetään yleiset perusteet, joilla vahvistetaan, mitä voidaan pitää poikkeuksellisina markkinaolosuhteina, jotka mahdollistavat hintatarjousten perumisen, sekä hintatarjousten päivittämisen edellytykset;

- e) määritetään perusteet, joiden mukaisesti määritellään yksiyssijoittajan tavanomaisen toimeksiannon koko;

- f) määritetään perusteet sen selvittämiseksi, mitä tarkoittaa 6 kohdassa säädetty ilmaisu ”määrä on huomattavasti tavonomaista suurempi”;

- g) määritetään perusteet sen selvittämiseksi, mitä tarkoittaa, että hinta on julkisten hintatarjousten rajoissa ja lähellä markkinatilannetta.

28 artikla

Sijoituspalveluyritysten antamat tiedot tehdyistä kaupoista

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä ainakin, että sijoituspalveluyritykset, jotka toteuttavat joko omaan tai asiakkaan lukuun kauppia osakkeilla, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla, käyttämättä tässä säänneltyjä markkinoita tai monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, julkistavat näissä liiketoimissa ostetun tai myydyn määrän, kauppahinnan ja liiketoimen toteutusajankohdan. Nämä tiedot on julkistettava mahdollisimman reaaliaikaisesti ja niiden on oltava helposti ja kohtuullisin kustannuksin muiden markkinaosapuolten saatavilla.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että 1 kohdan mukaisesti julkistettavat tiedot ja julkistamisen määräajat ovat 45 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaiset. Jos 45 artiklan mukaisesti hyväksytyissä toimenpiteissä määrätään mahdollisuudesta raportoida määrätyn tyyppisistä osakekaupoista tietyllä viiveellä, tätä mahdollisuutta sovelletaan soveltuvin osin liiketoimiin, jotka toteutetaan säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ulkopuolella.

3. Markkinoiden avoimen ja asianmukaisen toiminnan ja 1 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla

- a) määritetään keinot, joilla sijoituspalveluyritykset voivat täyttää 1 kohdan mukaiset velvoitteensa; näihin sisältyvät seuraavat vaihtoehdot:
  - i) niiden säännelyjen markkinoiden järjestelmien, joilla kyseinen rahoitusväline on otettu kaupankäynnin kohteeksi, tai sen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien, jossa kyseisellä osakkeella käydään kauppaa, välityksellä,
  - ii) kolmansien osapuolten palvelujen välityksellä,
  - iii) omilla järjestelyillä.
- b) selvennetään 1 kohdan mukaisen velvollisuuden soveltamista liiketoimiin, joissa osakkeita käytetään vakuutena, lainanannossa tai muussa tarkoituksessa, jossa osakkeiden osto ja myynti tapahtuvat muiden perusteiden kuin osakkeiden markkina-arvon perusteella.

29 artikla

Monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien kauppaa edeltävät avoimuusvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä ainakin, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät julkistavat järjestelmässään vallitsevat osto- ja myyntihinnat sekä kyseisillä hinnoilla vallitsevan kaupankäyntihalukkuuden osakkeille, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että nämä tiedot on tavanomaisena kaupankäyntiainakana annettava jatkuvasti yleisön saataville kohtuullisin kustannuksin.
2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat vapauttaa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset tai markkinoiden ylläpitäjät velvollisuudesta julkaista 1 kohdassa tarkoitettut tiedot markkinamallin tai toimeksiannon tyyppin tai suuruuden perusteella 3 kohdassa määritellyissä tapauksissa. Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti voitava antaa vapautus tästä velvollisuudesta sellaisten liiketoimien osalta, jotka ovat kooltaan suuria kyseisellä osakkeella tai osaketyypillä markkinoilla tavanomaisesti tehtävään liiketoimeen verrattuna.
3. Edellä 1 ja 2 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat
  - a) sitä, missä määrin osto- ja myyntitarjoukset tai nimettyjen markkinatakaajien noteeraukset sekä kyseisillä hinnoilla vallitseva kaupankäyntihalukkuus julkistetaan,
  - b) niiden toimeksiantojen suuruutta ja tyyppiä, joiden osalta voidaan 2 kohdan nojalla myöntää poikkeuksia tietojen julkistamisvelvollisuudesta ennen kaupantekoa,
  - c) markkinamallia, jonka osalta voidaan 2 kohdan nojalla myöntää poikkeuksia tietojen julkistamisvelvollisuudesta ennen kaupantekoa; tämä koskee erityisesti tämän velvollisuuden

den soveltamista kaupankäyntimenetelmiin sellaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jossa toteutetaan kauppooja markkinoiden sääntöjen mukaisesti soveltaen hintoja, jotka määritetään monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien ulkopuolella tai ajoittain järjestettävissä huutokaupoissa.

Näiden täytäntöönpanotoimenpiteiden sisällön on vastattava 44 artiklassa säädettyjä säännelyjen markkinoiden täytäntöönpanotoimenpiteitä, jollei jokin muu tapa ole perusteltu monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän erityisluonteen vuoksi.

30 artikla

Monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien kaupan jälkeiset avoimuusvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä ainakin, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät julkistavat järjestelmässään toteutettujen liiketoimien hinnat, määrät ja ajankohdat sellaisten osakkeiden osalta, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että yksityiskohtaiset tiedot näistä liiketoimista asetetaan julkisesti saataville kohtuullisin kustannuksin ja mahdollisimman reaaliaikaisesti. Tämä vaatimus ei koske niitä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä toteutettuja kauppooja, jotka julkistetaan säännelyjen markkinoiden järjestelmissä.
2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi antaa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitäville sijoituspalveluyrityksille ja markkinoiden ylläpitäjille luvan yksityiskohtaisten tietojen julkistamiseen tietyllä viiveellä liiketoimien tyyppin tai suuruuden perusteella. Toimivaltaiset viranomaiset voivat erityisesti hyväksyä sellaisten liiketoimien julkistamisen viiveellä, jotka ovat suuria kyseisellä osakkeella tai osaketyypillä markkinoilla tavanomaisesti tehtäviin liiketoimiin verrattuna. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien on saatava toimivaltaisen viranomaisen ennakkohyväksyntä ehdotetulle viivästetylle julkistamiselle ja vaadittava, että näistä järjestelyistä tiedotetaan selvästi markkinaosapuolille ja sijoittajille.
3. Edistääkseen rahoitusmarkkinoiden tehokasta ja asianmukaista toimintaa ja varmistaa 1 ja 2 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat
  - a) yleisön saataville annettavien tietojen laajuutta ja sisältöä sekä
  - b) edellytyksiä, joiden perusteella monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät voivat julkistaa kaupat tietyllä viiveellä, ja perusteita, joita on sovellettava päätettäessä liiketoimista, joiden koon tai kohteena olevan osaketyypin takia julkistaminen viiveellä on sallittua.

Näiden täytäntöönpanotoimenpiteiden sisällön on vastattava 45 artiklassa säädettyjä säännelyjen markkinoiden täytäntöönpanotoimenpiteitä, jollei jokin muu tapa ole perusteltu monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän erityisluonteen vuoksi.

III LUKU

SJOITUSPALVELUYRITYSTEN OIKEUDET

31 artikla

Sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalvelu-rytykset, jotka ovat tämän direktiivin ja luottolaitosten osalta direktiivin 2000/12/EY mukaisesti saaneet toimiluvan toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta ja joita kyseiset viranomaiset valvovat, voivat tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa niiden alueella edellyttäen, että mainitut palvelut ja toiminta kuuluvat sijoituspalvelu-rytyksen toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun ja/tai -toiminnan yhteydessä.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa tällaiselle sijoituspalvelu-rytykselle tai luottolaitokselle lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

2. Sijoituspalvelu-rytyksen, joka aikoo ensimmäistä kertaa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoituspalvelutoimintaa toisen jäsenvaltion alueella tai joka aikoo muuttaa tarjoamiensa palvelujen tai toimintojen valikoimaa, on ilmoitettava seuraavat tiedot kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille:

- a) jäsenvaltio, jossa se aikoo toimia, ja
- b) toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan erityisesti ne sijoituspalvelut ja/tai -toimet ja oheispalvelut, joita se aikoo tarjota ja/tai harjoittaa, sekä se, aikooko yritys käyttää sidonnaisiamiehiä niiden jäsenvaltioiden alueella, joissa se aikoo tarjota palveluja.

Jos sijoituspalvelu-rytys aikoo käyttää sidonnaisiamiehiä, sijoituspalvelu-rytyksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä kohtuullisessa ajassa ilmoitettava niiden sidonnaisiamiesten henkilöllisyys, joita sijoituspalvelu-rytys aikoo käyttää kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastaanottava jäsenvaltio voi julkistaa nämä tiedot.

3. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava tiedot kuukauden kuluessa niiden saamisesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaisiksi 56 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Sijoituspalvelu-rytys voi tämän jälkeen ryhtyä tarjoamaan ilmoittamaansa sijoituspalvelua tai -palveluja vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

4. Jos 2 kohdan mukaisesti toimitetuissa tiedoissa tapahtuu jokin muutos, sijoituspalvelu-rytyksen on ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava näistä muutoksista vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

5. Jäsenvaltioiden on ilman oikeudellisia tai hallinnollisia lisävaatimuksia sallittava, että toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalvelu-rytykset ja markkinoiden ylläpitäjät tarjoavat niiden alueella asianmukaisia järjestelyjä siten, että helpotetaan jäsenvaltioiden alueelle sijoittautuneiden etäkäyttäjien ja markkinoiden etätoimijoiden pääsyä niiden järjestelmiin ja järjestelmien käyttöä.

6. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalvelu-rytyksen tai markkinoiden ylläpitäjän on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltio, jossa se aikoo ottaa tällaiset järjestelyt käyttöön. Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava tästä kuukauden kuluessa tieto jäsenvaltiolle, jossa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmä aikoo ottaa tällaiset järjestelyt käyttöön.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ja kohtuullisessa ajassa toimitettava tiedot kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäsenten tai osapuolten henkilöllisyydestä.

32 artikla

Sivuliikkeen perustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalvelu-rytykset voivat niiden alueella tarjota sijoitus- ja oheispalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa tämän direktiivin ja direktiivin 2000/12/EY mukaisesti sivuliikkeen perustamalla, edellyttäen, että sivuliikkeen tarjoamat palvelut ja toiminta kuuluvat sijoituspalvelu-rytyksen tai luottolaitoksen kotijäsenvaltiossaan saaman toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun ja/tai -toiminnan yhteydessä.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa sivuliikkeen organisaatiolle tai toiminnalle tämän direktiivin piiriin kuuluvien asioiden osalta muita kuin 7 kohdassa sallittuja lisävaatimuksia.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalvelu-rytys, joka haluaa perustaa sivuliikkeen toisen jäsenvaltion alueelle, tekemään tästä ilmoitus kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimittamaan sille seuraavat tiedot:

- a) jäsenvaltiot, joiden alueelle se aikoo perustaa sivuliikkeen,
- b) toimintaohjelma, josta on käytävä ilmi muun muassa tarjottavat sijoitus- ja oheispalvelut ja/tai harjoitettava sijoitustoiminta, sivuliikkeen organisaatorakenne sekä se, aikooko sivuliike käyttää sidonnaisiamiehiä,
- c) vastaanottavassa jäsenvaltiossa oleva osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada,
- d) sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevien nimet.

Jos sijoituspalveluyritys käyttää muuhun jäsenvaltioon kuin sen kotijäsenvaltioon sijoittautuneita yritykseen sidoksissa olevia asiamiehiä, kyseinen sidonnaisasiamies rinnastetaan sivuliikkeen ja asiamieheen sovelletaan tämän direktiivin sivuliikkeitä koskevia säännöksiä.

3. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kolmen kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta, paitsi jos sillä on syytä epäillä sijoituspalveluyrityksen hallintorakenteiden tai taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta suunniteltu toiminta huomioon ottaen, toimitettava kyseiset tiedot vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 56 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ilmoitettava siitä sijoituspalveluyritykselle.

4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on direktiivin 97/9/EY mukaisesti ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot hyväksytystä korvausjärjestelmästä, johon sijoituspalveluyritys kuuluu. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tietoihin tulevista muutoksista vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

5. Jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kieltäytyy toimittamasta tietoja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, sen on perusteltava kieltäytymisensä kyseiselle sijoituspalveluyritykselle kolmen kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta.

6. Sivuliike voidaan perustaa ja liiketoiminta aloittaa, kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos kyseiseltä viranomaiselta ei ole saatu ilmoitusta, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toimitti tiedot.

7. Sen jäsenvaltion viranomainen, jossa sivuliike sijaitsee, on vastuussa sen varmistamisesta, että sivuliikkeen jäsenvaltion alueella tarjoamat palvelut ovat 19, 21, 22, 25, 27 ja 28 artiklassa säädettyjen ja niiden nojalla hyväksytyihin toimenpiteisiin sisältyvien velvollisuuksien mukaiset.

Sen jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella, jossa sivuliike sijaitsee, on oikeus tutkia sivuliikkeen järjestelyjä ja vaatia niihin muutoksia, jos ne ovat ehdottoman tarpeellisia sen varmistamiseksi, että toimivaltainen viranomainen voi panna täytäntöön 19, 21, 22, 25, 27 ja 28 artiklaan sisältyvät velvollisuudet ja niiden mukaisesti hyväksytyt toimenpiteet sivuliikkeen kyseisen jäsenvaltion alueella tarjoamien palvelujen ja/tai sen harjoittamien toimintojen osalta.

8. Kunkin jäsenvaltion on sellaista tilannetta varten, jossa sijoituspalveluyritys on perustanut sivuliikkeen sen alueelle toisen jäsenvaltion myöntämän toimiluvan nojalla, säädettävä, että sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehtäviään hoitaessaan suorittaa sivuliikkeessä

ollessaan tarkastuksia ilmoitettuaan asiasta ensin vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

9. Jos 2 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot muuttuvat, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kirjallisesti muutoksesta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava kyseisestä muutoksesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

33 artikla

Pääsy säännellyille markkinoille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toisista jäsenvaltioista tulevilla sijoituspalveluyrityksillä, joilla on toimilupa asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamista tai omaan lukuun käytävää kaupapaa varten, on oikeus päästä niiden alueella toimiville säännellyille markkinoille tai liittyä näiden jäseniksi käyttämällä jotakin seuraavista järjestelyistä:

- a) suoraan perustamalla sivuliikkeitä vastaanottaviin jäsenvaltioihin,
- b) tulella säännellyn markkinan etäjäseneksi tai hankkimalla pääsyn sille etätoimijana ilman, että niiden on täytynyt sijoittautua säännellyn markkinan kotijäsenvaltioon, jos kyseisen markkinan kaupankäyntimenettelyt ja -järjestelmät eivät edellytä fyysistä läsnäoloa liiketoimien toteuttamiseksi.

2. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa 1 kohdassa annettua oikeutta käytäville sijoituspalveluyrityksille sääntelyyn liittyviä tai hallinnollisia lisävaatimuksia tämän direktiivin piiriin kuuluvien asioiden osalta.

34 artikla

Pääsy keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiin sekä oikeus nimetä selvitysjärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toisista jäsenvaltioista tulevilla sijoituspalveluyrityksillä on oikeus päästä niiden alueella toimiviin keskusvastapuoli- sekä selvitysjärjestelmiin saattaakseen päätökseen rahoitusvälineillä toteutetut liiketoimet tai järjestääkseen niiden päätökseen saattaminen.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että näiden sijoituspalveluyritysten pääsy tällaisiin järjestelmiin on samojen syrjimättömien, avoimien ja objektiivisten perusteiden alainen, joita sovelletaan paikallisiin markkinaosapuoliin. Jäsenvaltiot eivät saa rajata näiden järjestelmien käyttöä pelkästään niiden omalla alueella toimivilla säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä rahoitusvälineillä toteutettujen liiketoimien selvitystoimintaan.

2. Jäsenvaltioiden on velvoitettava alueellaan toimivat säännellyt markkinat tarjoamaan kaikille jäsenilleen tai markkinaosapuolilleen oikeus nimetä selvitysjärjestelmä rahoitusvälineillä kyseisellä säännellyllä markkinalla toteutetuille liiketoimille edellyttäen, että

- a) nimetyn selvitysjärjestelmän ja muiden järjestelmien välillä on kyseisen liiketoimen tehokkaaseen ja taloudelliseen selvitykseen tarvittavat yhteydet ja järjestelyt, ja
- b) säännellyn markkinan valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomaiskatsoo, että säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien selvitykselle muussa kuin säännellyn markkinan nimeämässä selvitysjärjestelmässä on sellaiset tekniset edellytykset, että rahoitusmarkkinat toimivat joustavasti ja asianmukaisesti.

Säännellyn markkinan toimivaltaisen viranomaisen arviointi ei rajoita selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien tai kyseisten järjestelmien muiden valvontaviranomaisten toimivaltaa. Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan ehkäisemiseksi toimivaltainen viranomaiskatsoo huomioon edellä mainittujen laitosten jo suorittaman valvonnan.

3. Sijoituspalveluyrityksille 1 ja 2 kohdan mukaisesti myönnetty oikeudet eivät rajoita keskusvastapuolijärjestelmien tai arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien ylläpitäjien oikeutta kieltäytyä oikeutettujen kaupallisten syiden vuoksi antamasta pyydettyjä palveluja käyttööseen.

35 artikla

Keskusvastapuolta ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän selvitysjärjestelmiä koskevat säännökset

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitäviä sijoituspalveluyrityksiä tai markkinoiden ylläpitäjiä ryhtymästä tarpeellisiin järjestelyihin toisen jäsenvaltion alueella toimivan keskusvastapuolen tai selvitys yhteisön ja selvitysjärjestelmän kanssa markkinaosapuolten kyseisten järjestelmien puitteissa toteuttamien joidenkin tai kaikkien kauppohen päätökseen saattamiseksi.

2. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten tai markkinoiden ylläpitäjien toimivaltainen viranomaiskatsoo ei saa vastustaa toisen jäsenvaltion alueella toimivan keskusvastapuolen, selvitys yhteisöjen ja/tai -järjestelmien käyttämistä, paitsi jos tämän osoitetaan olevan välttämätöntä kyseisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi ja ottaen huomioon selvitysjärjestelmille 34 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset.

Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan ehkäisemiseksi toimivaltainen viranomaiskatsoo huomioon selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien tai muiden kyseisten järjestelmien suhteen toimivaltaisten valvontaviranomaisten jo suorittaman selvitysjärjestelmän valvonnan.

III OSASTO

SÄÄNNELLYT MARKKINAT

36 artikla

Toimilupa ja sovellettava lainsäädäntö

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä säännellyn markkinan toimilupa vain niille järjestelmille, jotka noudattavat tämän osaston säännöksiä.

Toimivaltainen viranomaiskatsoo myöntää toimijalle säännellyn markkinan toimiluvan ainoastaan, jos se on varmistunut, että säännellyn markkinan ylläpitäjä ja sen järjestelmät täyttävät vähintään tässä osastossa säädetyt vaatimukset.

Jos säännelty markkina on oikeushenkilö ja sitä hallinnoi tai ylläpitää muu markkinoiden ylläpitäjä kuin säännelty markkina itse, jäsenvaltioiden on määrättävä, miten tämän direktiivin mukaiset markkinoiden ylläpitäjän eri velvollisuudet on jaettava markkinoiden ylläpitäjän ja säännellyn markkinan kesken.

Säännellyn markkinan ylläpitäjän on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma, josta käy ilmi muun muassa suunniteltujen liiketoimintamuotojen laatu ja yrityksen organisaatorakenne, joiden perusteella toimivaltainen viranomaiskatsoo voi varmistua siitä, että säännelty markkina on toimiluvan myöntämisaikakohtaan mennessä toteuttanut kaikki tarvittavat järjestelyt tämän osaston säännösten mukaisten velvollisuuksiensa täyttämiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltainen viranomaiskatsoo säännellyn markkinan ylläpitäjää tämän suorittaessa säännellyn markkinan organisointiin ja ylläpitoon liittyviä tehtäviä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset seuraavat säännöllisesti, että säännellyt markkinat noudattavat tähän osastoon sisältyviä säännöksiä. Jäsenvaltioiden on lisäksi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat, että säännellyt markkinat täyttävät jatkuvasti tässä osastossa säädetyt toimiluvan ehdot.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjän vastuulla on huolehtia siitä, että hänen hallinnoimansa säännelty markkina täyttää kaikki tämän osaston mukaiset vaatimukset.

Jäsenvaltioiden on lisäksi huolehdittava siitä, että markkinoiden ylläpitäjällä on oikeus käyttää niitä oikeuksia, jotka tämän direktiivin nojalla kuuluvat hänen hallinnoimalleen säännellylle markkinalle.

4. Säännellyn markkinan järjestelmiä käyttäen harjoitettuun liiketoimintaan sovelletaan säännellyn markkinan kotijäsenvaltion julkisoikeudellisia säännöksiä, tämän kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2003/6/EY asiaa koskevien säännösten soveltamista.

5. Toimivaltainen viranomaiskatsoo voi peruuttaa säännellylle markkinalle myönnetyn toimiluvan, jos säännelty markkina

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole toiminut kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on määrännyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;

- b) on saanut toimiluvan valheellisen ilmoituksen perusteella tai millä tahansa muilla epärehellisillä keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin nojalla annettuja säännöksiä;
- e) kuuluu tapauksiin, joissa toimiluvan peruuttamisesta säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

37 artikla

Säännellyn markkinan hallinnoinnille asetettavat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyn markkinan liiketoimintaa ja toimintoja tosiasiallisesti johtavat henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia ja kokeneita, jotta säänneltyä markkinaa voidaan hallinnoida ja ylläpitää terveen ja järkevän liikkeenjohdon mukaisesti. Jäsenvaltioiden on lisäksi edellytettävä, että säännellyn markkinan ylläpitäjä ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle säännellyn markkinan liiketoimintaa ja toimintoja tosiasiallisesti johtavien henkilöiden henkilöllisyyden ja näiden henkilöiden mahdollisen vaihtumisen.

Toimivaltaisen viranomaisen on kieltäydyttävä hyväksymästä ehdotettuja muutoksia, jos voidaan objektiivisin perustein osoittaa, että muutokset haittaavat olennaisesti säännellyn markkinan hallinnointia ja ylläpitoa terveen ja järkevän liikkeenjohdon mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että myönnettäessä toimilupaa säännellylle markkinalle, henkilön tai henkilöiden, jotka tosiasiallisesti johtavat toimiluvan jo saaneen säännellyn markkinan liiketoimintaa ja toimintoja tässä direktiivissä säädettyjen ehtojen mukaisesti, katsotaan täyttävän 1 kohdassa säädetyt vaatimukset.

38 artikla

Vaatimukset, jotka liittyvät säännellyn markkinan hallinnoinnissa merkittävää valtaa käyttäviin henkilöihin

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että merkittävää valtaa säännellyn markkinan hallinnoinnissa suoraan tai välillisesti käyttävät henkilöt ovat tehtävään soveltuvia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyn markkinan ylläpitäjä

- a) toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle ja julkistaa säännellyn markkinan ja/tai markkinoiden ylläpitäjän omistusta koskevat tiedot, ja erityisesti tiedot niistä osapuolista, joilla on merkittävää valtaa säännellyn markkinan hallinnoinnissa, sekä näiden osapuolten intressien laajuudesta,
- b) toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle ja julkistaa tiedot omistusosuuksien siirroista, joiden johdosta tilanne muuttuu merkittävää valtaa säännellyn markkinan ylläpidossa käyttävien henkilöiden osalta.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on kieltäydyttävä hyväksymästä säännellyn markkinan ja/tai markkinoiden ylläpitäjän määräysvaltaosuuksiin ehdotettuja muutoksia, jos objektiivisin, todennettavissa olevin perustein voidaan olettaa muutosten haittaavan säännellyn markkinan tervettä ja järkevää hallinnointia.

39 artikla

Toiminnan järjestelyjä koskevat vaatimukset

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännelty markkina

- a) on ottanut käyttöön järjestelyjä, joilla voidaan selkeästi havaita ja hallita säännellyn markkinan, sen omistajien, ylläpitäjän ja markkinan vakaan toiminnan välisten eturistiriitojen mahdolliset haittavaikutukset säännellyn markkinan toiminnalle tai sen osapuolille, erityisesti jos eturistiriidat saattavat haitata toimivaltaisen viranomaisen säännellylle markkinalle siirtämien toimintojen hoitamista;
- b) pystyy hallitsemaan siihen kohdistuvia riskejä, ottaa käyttöön tarvittavat järjestelyt ja järjestelmät kaikkien toimintaan kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien vähentämiseksi;
- c) käyttää järjestelyjä, joilla varmistetaan järjestelmän moitteeton tekninen toimivuus mukaan lukien tehokkaat varajärjestelmät varsinaisen järjestelmän mahdollisiin toimintahäiriöihin liittyvien riskien hallitsemiseksi;
- d) on laatinut avoimet ja ehdottomat säännöt ja menettelyt, joilla mahdollistetaan hyvän kauppatavan mukainen ja asianmukainen kaupankäynti sekä vahvistetaan tasapuoliset perusteet toimeksiantojen tehokasta toteuttamista varten;
- e) käyttää toimivia järjestelyjä, joilla helpotetaan kyseisen markkinan järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuun saattamista;
- f) varmistaa, että sen käytettävissä on toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla se voi edistää säännellyn markkinan asianmukaista toimintaa ottaen huomioon säännellyllä markkinalla toteutettavien toimeksiantojen koon ja luonteen sekä säänneltyyn markkinaan kohdistuvien riskien tyyppit ja suuruuden.

40 artikla

Rahoitusvälineiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi

1. Jäsenvaltioiden on veloitettava säännelty markkinat laatimaan selkeät ja avoimet säännöt rahoitusvälineiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi.

Näillä säännöillä on varmistettava, että rahoitusvälineillä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, voidaan käydä kauppaa hyvää kauppatapaa noudattaen, asianmukaisesti ja tehokkaasti ja, jos kyseessä ovat siirtokelpoiset arvopaperit, että ne ovat vapaasti luovutettavissa.

2. Johdannaisten osalta säännöillä on varmistettava erityisesti se, että johdannaissopimuksen sisältö mahdollistaa kyseisen sopimuksen asianmukaisen hinnoittelun ja toimivat selvitysellytykset.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa asetettujen velvollisuuksien lisäksi jäsenvaltioiden on velvoitettava säännelty markkina ottamaan käyttöön ja ylläpitämään toimivia järjestelyjä sen varmistamiseksi, että säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi otettujen siirtokelpoisten arvopaperien liikkeeseenlaskijat noudattavat alkuperäistä, jatkuvaa tai tapauskohtaista julkistamista koskevia yhteisön oikeuden mukaisia velvollisuuksiaan.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännelty markkina ottaa käyttöön järjestelyt, joilla helpotetaan sen jäsenten tai osapuolten pääsyä yhteisön oikeuden nojalla julkistettaviin tietoihin.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyt markkinat ovat toteuttaneet tarpeelliset järjestelyt voidakseen tarkastaa säännöllisesti, että niiden kaupankäynnin kohteiksi hyväksymät rahoitusvälineet ovat kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskevien vaatimusten mukaiset.

5. Siirtokelpoinen arvopaperi, joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, voidaan tämän jälkeen ottaa kaupankäynnin kohteeksi muilla säännellyillä markkinoilla, jopa ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Säännellyn markkinan on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle, että sen arvopapereilla käydään kaupaa kyseisellä säännellyllä markkinalla. Liikkeeseenlaskijalla ei ole velvollisuutta antaa 3 kohdan mukaisia tietoja säännellylle markkinalle, jolla tapahtuvan kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskijan arvopaperit on otettu ilman sen suostumusta.

6. Edellä 1–5 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla

- a) määritetään eri rahoitusvälineluokkien ominaispiirteet, jotka säännellyn markkinan on otettava huomioon arvioitaessa sitä, onko väline laskettu liikkeeseen tavalla, joka on sopu-soinnussa kaupankäynnin kohteeksi ottamiselle säännellyn markkinan ylläpitämällä markkinasegmenteillä 1 kohdan toisessa alakohdassa asetettujen vaatimusten kanssa,
- b) selvennetään ne järjestelyt, jotka säännellyn markkinan on toteutettava, jotta sen katsotaan täyttäneen velvoitteensa tarkastaa, että siirtokelpoisen arvopaperin liikkeeseenlaskija noudattaa alkuperäistä, jatkuvaa tai tapauskohtaista julkistamista koskevia yhteisön oikeuden mukaisia velvollisuuksiaan, ja
- c) selvennetään ne järjestelyt, jotka säännellyn markkinan on tehtävä 3 kohdan mukaisesti helpottaakseen jäsentensä tai

osapuolten pääsyä yhteisön oikeuden mukaisesti julkistettuihin tietoihin.

41 artikla

Rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttäminen ja lopettaminen

1. Säännellyn markkinan ylläpitäjä voi keskeyttää kaupankäynnin niillä rahoitusvälineillä tai poistaa kaupankäynnin kohteista ne rahoitusvälineet, jotka eivät enää ole säännellyn markkinan sääntöjen mukaisia, paitsi jos tällainen toimenpide todennäköisesti aiheuttaa merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinan asianmukaiselle toiminnalle; tällä ei kuitenkaan rajoiteta toimivaltaisen viranomaisen oikeutta vaatia 50 artiklan 2 kohdan j ja k alakohdan mukaisesti rahoitusvälineen kaupan keskeyttämistä tai kaupankäynnin lopettamista kyseisellä rahoitusvälineellä.

Vaikka säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjät voivat toimittaa tiedot suoraan muiden säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjille, jäsenvaltioiden on velvoitettava säännellyn markkinan ylläpitäjä, joka keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, julkistamaan päätöksensä ja toimittamaan asiaan liittyvät tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kyseiset tiedot muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

2. Toimivaltaisen viranomaisen, joka vaatii kaupankäynnin keskeyttämistä tai lopettamista rahoitusvälineellä yhdellä tai useammalla säännellyllä markkinalla, on välittömästi julkistettava päätöksensä ja toimitettava tiedot muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti rahoitusvälineellä säännellyillä markkinoilla ne monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä, joiden toimintaa ne valvovat, paitsi jos sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle voi aiheutua merkittävää haittaa.

42 artikla

Pääsy säännellylle markkinalle

1. Jäsenvaltioiden on velvoitettava säännelty markkina laatimaan säännellyn markkinan jäsenyyttä tai sille pääsyä koskevat objektiivisiin perusteisiin perustuvat avoimet ja syrjimättömät säännöt ja pitämään ne voimassa.
2. Näissä säännöissä on määriteltävä markkinan jäsenten tai osapuolien velvollisuudet, jotka johtuvat
  - a) säännellyn markkinan muodosta ja hallinnoinnista,
  - b) markkinalla toteutettaviin liiketoimiin liittyvistä säännöistä,

- c) markkinalla toimivien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista,
- d) muille jäsenille tai osapuolille kuin sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille 3 kohdan mukaisesti asetettavista ehdoista, ja
- e) säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien selvitystä koskevista säännöistä ja menettelyistä.

3. Säännellyt markkinat voivat hyväksyä jäseniksi tai osapuoliksi sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, joille on direktiivin 2000/12/EY mukaisesti myönnetty toimilupa, ja muita henkilöitä, jotka ovat

- a) soveliaita ja luotettavia,
- b) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot,
- c) joilla on tarvittaessa asianmukaiset toimintaa koskevat järjestelyt, ja
- d) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön sen takaamiseksi, että liiketoimet selvitetään asianmukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei jäsenten ja osapuolten tarvitse säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien osalta soveltaa toisiinsa tämän direktiivin 19, 21 ja 22 artiklassa säädettyjä velvoitteita. Säännellyn markkinan jäsenen tai osapuolten on kuitenkin täytettävä 19, 21 ja 22 artiklan mukaiset asiakkaisiinsa kohdistuvat velvollisuudet silloin, kun ne toteutuvat toimeksiantoja asiakkaidensa lukuun säännellyllä markkinalla.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyn markkinan jäsenyyttä tai sille pääsyä koskevissa säännöissä annetaan sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille mahdollisuus osallistua markkinalle suoraan tai etäkauppaa käymällä.

6. Jäsenvaltioiden on ilman oikeudellisia tai hallinnollisia lisävaatimuksia annettava toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneille säännellyille markkinoille mahdollisuus toteuttaa omalla alueellaan tarvittavia järjestelyjä, joilla helpotetaan jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden etäkäyttäjien ja markkinoiden etätoimijoiden kaupankäyntiä ja pääsyä kyseisille markkinoille.

Säännellyn markkinan on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltio, jossa se aikoo ottaa tällaiset järjestelyt käyttöön. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kuukauden kuluessa tietä jäsenvaltiolle, jossa säännelty markkina aikoo ottaa tällaiset järjestelyt käyttöön.

Säännellyn markkinan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ja kohtuullisessa ajassa toimitettava tiedot

kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden säännellyn markkinan jäsenten tai osapuolten henkilöllisyydestä.

7. Jäsenvaltioiden on veloitettava säännellyn markkinan ylläpitäjä toimittamaan säännellyn markkinan toimivaltaisille viranomaisille säännöllisesti luettelo säännellyn markkinan jäsenistä ja osapuolista.

43 artikla

Säännellyn markkinan sääntöjen ja muiden oikeudellisten velvollisuuksien noudattamisen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyt markkinat toteuttavat ja ylläpitävät toimivia järjestelyjä ja menettelyjä valvoakseen säännöllisesti, että näiden markkinoiden jäsenet ja osapuolet noudattavat niiden sääntöjä. Säänneltyjen markkinoiden on valvottava jäsentensä tai osapuolensa näiden markkinoiden järjestelmiä käyttäen toteuttamia liiketoimia, jotta voidaan havaita kyseisten markkinoiden sääntöjen rikkomiset, tavanomaisesta poikkeava kaupankäynti tai toiminta, johon voi liittyä markkinoiden väärinkäyttöä.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjät ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle järjestelmän sääntöjen merkittävästä rikkomisesta tai tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä tai toiminnasta, johon voi liittyä markkinoiden väärinkäyttöä. Jäsenvaltioiden on lisäksi veloitettava säännellyn markkinan ylläpitäjä toimittamaan asiaa koskevat tiedot viipymättä väärinkäyttöä kyseisellä säännellyllä markkinalla koskevan tutkinnan ja syytetoimien osalta toimivaltaiselle viranomaiselle sekä avustamaan sitä kaikin tavoin säännellyn markkinan järjestelmissä esiintyvän tai niiden kautta tapahtuvan markkinoiden väärinkäytön tutkinnassa ja syytetoimissa.

44 artikla

Säänneltyjen markkinoiden kauppaa edeltävät avoimuusvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on veloitettava säännellyt markkinat julkistamaan vähintään järjestelmissään vallitsevat osto- ja myyntihinnat sekä kyseisillä hinnoilla vallitsevan kaupankäyntihalukkuuden niillä kaupankäynnin kohteena oleville osakkeille. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että nämä tiedot annetaan jatkuvasti yleisön saataville kohtuullisin kustannuksin tavanomaisena kaupankäyntiaikana.

Säännellyt markkinat voivat antaa kohtuullisin kustannuksin ja syrjimättömällä tavalla ensimmäisen alakohdan mukaisten tietojen julkistamiseen käyttämänsä järjestelyt niiden sijoituspalveluyritysten saataville, joiden on 27 artiklan mukaisesti julkaistava osakkeita koskevat hintatarjouksensa.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää markkinamallin tai toimeksiantojen tyyppin tai suuruuden perusteella poikkeuksia säänneltyjen markkinoiden velvollisuuteen julkistaa 1 kohdassa vaaditut tiedot 3 kohdassa määritellyissä tapauksissa. Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti voitava antaa vapautus tästä velvollisuudesta sellaisten liiketoimien osalta, jotka ovat kooltaan suuria kyseisellä osakkeella tai osaketyypillä markkinoilla tavanomaisesti tehtäviin liiketoimiin verrattuna.

3. Edellä 1 ja 2 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat

a) sitä, missä määrin osto- ja myyntitarjoukset tai nimettyjen markkinatakaajien noteeraukset sekä kyseisillä hinnoilla valitseva kaupankäyntihalukkuus julkistetaan,

b) niiden toimeksiantojen suuruutta ja tyyppiä, joiden osalta voidaan 2 kohdan nojalla myöntää poikkeuksia tietojen julkistamisvelvollisuudesta ennen kaupantekoa,

c) markkinamallia, jonka osalta voidaan 2 kohdan nojalla myöntää poikkeuksia tietojen julkistamisvelvollisuudesta ennen kaupantekoa; tämä koskee erityisesti tämän velvollisuuden soveltamista säänneltyjen markkinoiden käyttämiin kaupankäyntimenetelmiin, joilla toteutetaan kauppvoja markkinoiden sääntöjen mukaisesti soveltaen hintoja, jotka määritetään säänneltyjen markkinoiden ulkopuolella tai ajoittain järjestettävissä huutokaupoissa.

45 artikla

Säänneltyjen markkinoiden kaupan jälkeiset avoimuusvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on velvoitettava säännellyt markkinat julkistamaan vähintään kaupankäynnin kohteeksi otettujen osakkeiden osalta vähintään toteutettujen liiketoimien hinnat, määrät ja ajankohdat. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että yksityiskohtaiset tiedot näistä liiketoimista asetetaan julkisesti saataville kohtuullisin kustannuksin ja mahdollisimman reaaliaikaisesti.

Säännellyt markkinat voivat antaa ensimmäisen alakohdan mukaisten tietojen julkistamiseen käyttämänsä järjestelyt kohtuullisin kustannuksin ja syrjimättömällä tavalla niiden sijoituspalveluyritysten saataville, joiden on julkaistava yksityiskohtaiset tiedot osakkeilla tehdyistä liiketoimistaan 28 artiklan nojalla.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi antaa säännellyille markkinoille luvan hyväksyä yksityiskohtaisten tietojen julkistamisen tietyllä viiveellä liiketoimien tyyppin tai koon perusteella. Toimivaltaiset viranomaiset voivat nimenomaisesti hyväksyä sellaisten liiketoimien julkistamisen viiveellä, jotka ovat kooltaan suuria kyseisellä osakkeella tai osaketyypillä markkinoilla tavanomaisesti tehtäviin liiketoimiin verrattuna. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säänneltyjen markkinoiden on saatava toimivaltaisen viranomaisen en-

nakkohyväksyntä ehdotetulle viivästetylle julkistamiselle, ja edellytettävä, että näistä järjestelyistä tiedotetaan selvästi markkinaosapuolille ja sijoittajille.

3. Edistääkseen rahoitusmarkkinoiden tehokasta ja asianmukaista toimintaa ja varmistaakseen 1 ja 2 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen komissio toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat

a) yleisön saataville annettavien tietojen laajuutta ja sisältöä, sekä

b) edellytyksiä, joiden perusteella säännelty markkina voi julkistaa kaupat tietyllä viiveellä, ja perusteita, joita on sovellettava päätettäessä liiketoimista, joiden koon tai kohteena olevan osaketyypin takia julkistaminen viiveellä on sallittua.

46 artikla

Keskusvastapuolta ja selvitysjärjestelmiä koskevat säännökset

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää säänneltyjä markkinoita ryhtymästä tarpeellisiin järjestelyihin toisen jäsenvaltion alueella toimivan keskusvastapuolen tai selvitysyhteisön ja selvitysjärjestelmän kanssa markkinaosapuolten kyseisten markkinoiden järjestelmien puitteissa toteuttamien joidenkin tai kaikkien kauppajien päätökseen saattamiseksi.

2. Säännellyn markkinan toimivaltainen viranomainen ei saa vastustaa toisen jäsenvaltion alueella toimivan keskusvastapuolen, selvitysyhteisöjen ja/tai -järjestelmien käyttämistä, paitsi jos tämän osoitetaan olevan välttämätöntä kyseisen säännellyn markkinan asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi ja ottaen huomioon selvitysjärjestelmille 34 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset.

Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan ehkäisemiseksi toimivaltainen viranomainen ottaa huomioon selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien tai muiden kyseisten järjestelmien suhteen toimivaltaisten valvontaviranomaisten jo suorittaman selvitysjärjestelmän valvonnan.

47 artikla

Luettelo säännellyistä markkinoista

Jokaisen jäsenvaltion on laadittava luettelo säännellyistä markkinoista, joiden kotijäsenvaltio se on, ja toimitettava tämä luettelo muille jäsenvaltioille ja komissiolle. Samalla tavalla on tiedotettava kaikista tähän luetteloon tehdyistä muutoksista. Komissio julkaisee ajantasaisen luettelon kaikista säännellyistä markkinoista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* vähintään kerran vuodessa. Komissio julkaisee luettelon myös verkkosivullaan ja päivittää sen aina, kun jäsenvaltiot ilmoittavat muutoksista luetteloihinsa.

IV OSASTO

49 artikla

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

Samassa jäsenvaltiossa olevien viranomaisten välinen yhteistyö

I LUKU

Jos jäsenvaltio nimeää useamman kuin yhden toimivaltaisen viranomaisen panemaan täytäntöön jonkin tämän direktiivin säännöksen, kunkin viranomaisen tehtävät on määriteltävä selvästi ja niiden on toimittava tiiviissä yhteistyössä.

NIMEÄMINEN, VALTUUDET JA OIKEUSSUOJAMENETTELYT

Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että tällaista yhteistyötä harjoitetaan myös tässä direktiivissä tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten ja sen luotto- ja muiden rahoituslaitosten, eläkerahastojen, yhteissijoitusyritysten, vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien ja vakuutusyritysten valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välillä.

48 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat keskenään tietoja, jotka ovat olennaisia tai merkityksellisiä niille kuuluvien tehtävien ja velvollisuuksien hoitamiseksi.

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset hoitamaan kutakin tämän direktiivin eri säännöksistä johtuvaa tehtävää. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kunkin tehtävän täytäntöönpanosta vastaava toimivaltainen viranomainen ja viranomaisten mahdollinen tehtävänjako.

50 artikla

Toimivaltaisille viranomaisille annettavat valtuudet

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen toimivaltaisten viranomaisten on oltava julkisia viranomaisia. Tällä ei kuitenkaan rajoiteta mahdollisuutta siirtää tehtäviä muille elimille silloin, kun siitä on nimenomaisesti säädetty 5 artiklan 5 kohdassa, 16 artiklan 3 kohdassa, 17 artiklan 2 kohdassa ja 23 artiklan 4 kohdassa.

1. Toimivaltaiselle viranomaiselle on annettava kaikki valvonta- ja tutkintavaltuudet, jotka ovat tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi. Se käyttää tällaisia valtuuksia kansallisessa lainsäädännössä asetetuissa rajoissa:

Tehtävien siirtäminen muille yksiköille kuin 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille ei ole mahdollista julkisen vallan tai harkintavallan käytön osalta. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat ennen siirtoa asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yksiköllä, jolle tehtävät aiotaan siirtää, on riittävä toimintakyky ja voimavarat kaikkien tehtävien hoitamiseen ja että tehtävät siirretään vain, jos siirrettyjen tehtävien hoitaminen on selkeästi määritelty ja vahvistettu asiakirjoihin, joissa nimetään siirrettävät tehtävät ja edellytykset, joiden mukaisesti tehtävät on suoritettava. Näihin edellytyksiin kuuluu lauseke, joka velvoittaa kyseisen yksikön toimimaan ja järjestäytymään siten, että ei synny eturistiriitaa ja että siirrettyjen tehtävien suorittamisesta saatuja tietoja ei käytetä epäoikeudenmukaisesti tai kilpailun estämiseen. Joka tapauksessa lopullinen vastuu tämän direktiivin ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden noudattamisesta kuuluu 1 kohdan mukaisesti nimetyille yhdelle tai useammalle toimivaltaiselle viranomaiselle.

- a) suoraan; tai
- b) yhdessä muiden viranomaisten kanssa; tai
- c) omalla vastuullaan antamalla valtuudet elimille, joille tehtävät on siirretty 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti; taikka
- d) saattamalla asian toimivaltaisen oikeusviranomaisen käsiteltäväksi.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kaikista tehtävien siirtämisestä koskevista järjestelyistä tehtävien siirron tarkat edellytykset mukaan luettuina.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja valtuuksia on käytettävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja niihin on kuuluttava vähintään oikeus

3. Komissio julkaisee luettelon 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista toimivaltaisista viranomaisista Euroopan unionin virallisessa lehdessä vähintään kerran vuodessa ja pitää verkkosivuillaan olevan luettelon jatkuvasti ajan tasalla.

- a) saada tutustua kaikkiin asiakirjoihin niiden muodosta riippumatta ja saada jäljennös niistä;
- b) vaatia tietoja kaikilta henkilöiltä ja tarvittaessa kutsua henkilö kuultavaksi tietojen saamiseksi;
- c) tehdä tarkastuksia paikalla;
- d) vaatia olemassa olevia tallenteita puheluista ja tietoliikenteestä;
- e) vaatia sellaisen käytännön lopettamista, joka on ristiriidassa tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten kanssa;
- f) vaatia omaisuuden jäädyttämistä ja/tai takavarikoimista;

- g) vaatia ammattitoiminnan väliaikaista kieltämistä;
- h) vaatia toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten ja säänneltyjen markkinoiden tilintarkastajia toimittamaan tietojä;
- i) toteuttaa toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyritykset ja säännellyt markkinat täyttävät jatkuvasti lakisääteiset vaatimukset;
- j) vaatia rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä;
- k) vaatia rahoitusvälineen kaupan lopettamista joko säännellyillä markkinoilla tai muilla kauppapaikoilla;
- l) siirtää asioita syytteeseen pantaviksi;
- m) sallia tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittamat tarkastukset ja tutkinnat.

51 artikla

Hallinnolliset seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten noudattamisesta vastuussa oleville henkilöille voidaan jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti määrätä aiheellisia hallinnollisia toimenpiteitä tai hallinnollisia seuraamuksia, jos kyseisiä säännöksiä rikotaan; tällä ei kuitenkaan rajoiteta toimiluvan peruuttamiseksi toteutettavia menettelyjä eikä jäsenvaltioiden oikeutta määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä toimenpiteet ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltioiden on määriteltävä siinä tapauksessa sovellettavat seuraamukset, että henkilö kieltäytyy yhteistyöstä 50 artiklassa tarkoitetussa tutkimuksessa.

3. Jäsenvaltioiden on määrättävä, että toimivaltainen viranomais voi julkistaa toimenpiteen tai seuraamuksen, joita tämän direktiivin mukaisesti annettujen säännösten rikkominen aiheuttaa, jollei julkistaminen vakavasti vaaranna rahoitusmarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa osapuolille.

52 artikla

Muutoksenhakuoikeus

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tämän direktiivin mukaisesti annettujen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla tehdyt päätökset on asianmukaisesti perusteltu ja että niiden osalta voidaan hakea muutosta tuomioistuimissa. Oikeus hakea muutosta tuomioistuimissa koskee myös tapauksia, joissa päätöstä kaikki vaadittavat tiedot sisältäneestä toimilupahakemuksesta ei ole tehty kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kansallisen lainsäädännön mukaisesti yhdellä tai useammalla seuraavista elimistä on mahdollisuus kuluttajien etuja ajaakseen saattaa asia kansallista lainsäädäntöä noudattaen tuomioistuimen tai toimivaltaisen hallintoelimen käsiteltäväksi sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä sovelletaan:

- a) julkiset elimet tai niiden edustajat;
- b) kuluttajajärjestöt, joilla on oikeutettu etu suojella kuluttajia;
- c) elinkeinoelämän järjestöt, joilla on oikeutettu etu suojella jäseniään.

53 artikla

Sijoittajien valitusten käsittely tuomioistuinten ulkopuolella

1. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevia elimiä käyttämällä edistettävä tehokkaiden ja toimivien tuomioistuinten ulkopuolisten valitus- ja oikeussuojamenettelyjen käyttöönottoa sijoituspalveluyritysten tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja koskevien kuluttajariitojen käsittelemiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, ettei tällaisia elimiä estetä säännöksin tai määräyksin toimimasta tehokkaassa yhteistyössä rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi.

54 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset, kaikki henkilöt, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet toimivaltaisten viranomaisten tai sellaisten elinten palveluksessa, joille on siirretty tehtäviä 48 artiklan 2 kohdan nojalla, myös toimivaltaisten viranomaisten määräämät tilintarkastajat ja asiantuntijat, ovat salassapitovelvollisia. Niiden näissä tehtävissä mahdollisesti saamia luottamuksellisia tietoja ei saa ilmaista toiselle henkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin tiivistetysti tai kootusti niin, ettei siitä voida tunnistaa yksittäisiä sijoituspalveluyrityksiä, markkinoiden ylläpitäjiä, säänneltyjä markkinoita tai muuta henkilöä. Edellä sanottu ei kuitenkaan koske rikoslainsäädännön tai tämän direktiivin muiden säännösten piiriin kuuluvia tapauksia.

2. Kun sijoituspalveluyritys, markkinoiden ylläpitäjä tai säännelty markkina on asetettu konkurssiin tai pakolliseen selvitystilaan, luottamuksellisia tietoja, jotka eivät koske kolmansia osapuolia, voidaan ilmaista siviili- tai kauppaoikeudellisissa menettelyissä, jos se on tarpeen menettelyn toteuttamiseksi.

3. Tämän direktiivin nojalla luottamuksellisia tietoja saavilla toimivaltaisilla viranomaisilla, elimillä sekä muilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus käyttää saamiaan tietoja ainoastaan velvollisuksiensa hoitamiseen, kun kyseessä ovat toimivaltaiset viranomaiset, ja tässä direktiivissä tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseen tai, kun kyseessä ovat muut viranomaiset, elimet taikka luonnolliset tai oikeushenkilöt, sitä tarkoitusta varten, johon kyseisiä tietoja niille toimitettiin ja/tai kyseisten tehtävien hoitoon nimenomaan liittyvän hallinnollisen tai oikeudellisen menettelyn yhteydessä, sanotun kuitenkin rajoittamatta menettelyä rikoslainsäädännön piiriin kuuluvien tapausten osalta. Tiedot antavan toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen, elimen tai henkilön suostumuksella tiedot vastaanottava viranomaislainen saa kuitenkin käyttää niitä muihinkin tarkoituksiin.

4. Tämän direktiivin nojalla saatuja, vaihdettuja tai toimitettuja luottamuksellisia tietoja koskee tässä artiklassa säädetty salassapitovelvollisuus. Tämä artikla ei kuitenkaan estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta tämän direktiivin ja muiden sijoituspalvelu-yrityksiin, luottolaitoksiin, eläkerahastoihin, yhteissijoitusyrityksiin, vakuutus- ja jälleenvakuutus- edustajiin, vakuutusyrityksiin, säänneltyihin markkinoihin tai markkinoiden ylläpitäjiin sovellettavien direktiivien mukaisia tai muuten tiedot välittäneen toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen tai elimen tai luonnollisen tai oikeushenkilön suostumuksella annettuja luottamuksellisia tietoja.

5. Tämä artikla ei estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta kansallisen lainsäädännön mukaisesti luottamuksellisia tietoja, joita ei ole saatu muun jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.

55 artikla

Suhteet tilintarkastajiin

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä vähimmäisvaatimuksena, että jokainen henkilö, joka on lakisääteisten tilintarkastusten suorittamisesta vastuussa olevien henkilöiden hyväksymisestä 10 päivänä huhtikuuta 1984 annetun neuvoston kahdeksannen direktiivin 84/253/ETY⁽¹⁾ mukaisesti valtuutettu ja joka suorittaa sijoituspalvelu-yrityksessä yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetun neuvoston neljännen direktiivin 78/660/ETY⁽²⁾ 51 artiklassa, direktiivin 83/349/ETY 37 artiklassa tai direktiivin 85/611/ETY 31 artiklassa tarkoitettua tehtävää tai muuta lakisääteistä tehtävää, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille tuota yritystä koskevista seikoista tai päätöksistä, jotka kyseinen henkilö on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jotka saattavat:

a) olennaisesti rikkoa lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, joissa asetetaan toimiluvan edellytykset tai jotka

⁽¹⁾ EYVL L 126, 12.5.1984, s. 20.

⁽²⁾ EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/51/EY (EUVL L 178, 17.7.2003, s. 16).

koskevat erityisesti sijoituspalvelu-yritysten toiminnan harjoittamista;

b) vaikuttaa sijoituspalvelu-yrityksen toiminnan jatkuvuuteen;

c) johtaa tilien vahvistamatta jättämiseen tai varaumien esittämiseen.

Tällainen henkilö on velvollinen ilmoittamaan myös seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan jotakin ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua tehtävää yrityksessä, jolla on läheiset sidokset siihen sijoituspalvelu-yritykseen, jossa hän suorittaa kyseistä tehtävää.

2. Tietojen ilmaisemista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että direktiivin 84/253/ETY mukaisella tavalla valtuutettu henkilö vilpittömässä mielessä ilmaisee 1 kohdassa tarkoitettua tiedon tai päätöksen toimivaltaiselle viranomaiselle, eikä tästä saa aiheutua kyseiselle henkilölle seuraamusvastuuta.

II LUKU

JÄSENVALTIOIDEN TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

56 artikla

Yhteistyövelvollisuus

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimittava yhteistyössä keskenään, kun se on niiden tehtävien suorittamiseksi tarpeen, käyttäen siihen kaikkia joko tässä direktiivissä tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä valtuuksiaan.

Toimivaltaisten viranomaisten on avustettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia. Niiden on erityisesti vaihdettava tietoja ja harjoitettava yhteistyötä tutkinta- tai valvonta-toiminnassa.

Yhteistyön ja erityisesti tietojen vaihdon helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi jäsenvaltioiden on nimettävä yksi ainoa toimivaltainen viranomaislainen tässä direktiivissä tarkoitetuksi yhteysviranomaiseksi. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille niiden viranomaisten nimet, jotka on nimetty vastaanottamaan tietojenvaihto- tai yhteistyöpyyntöjä tämän kohdan nojalla.

2. Jos jossakin jäsenvaltiossa toimiluvan saanut säännelty markkina on toteuttanut järjestelyjä vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja sen toiminnasta siellä on tullut merkittävää kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden tilanne huomioon ottaen, säännellyn markkinan kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on otettava käyttöön oikeasuhteiset yhteistyöjärjestelyt.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat hallinnolliset ja organisatoriset toimenpiteet 1 kohdassa säädetyn avunannon edistämiseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää valtuuksiaan yhteistyön aikaansaamiseksi myös tapauksissa, joissa tutkinnan kohteena oleva toiminta ei riko mitään kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevaa säännöstä.

4. Jos toimivaltaisella viranomaisella on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumattomat yksiköt harjoittavat tai ovat harjoittaneet tämän direktiivin säännösten vastaista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella, tämän toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman seikkaperäisesti. Viimeksi mainitun viranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet. Sen on annettava asiasta ilmoittaneen toimivaltaisen viranomaisen tiedoksi ratkaisu ja mahdollisuuksien mukaan merkittävät välitoimet. Tämä kohta ei kuitenkaan rajoita tiedot välittäneen toimivaltaisen viranomaisen toimivaltaa.

5. Edellä 2 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio voi toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti täytäntöönpanotoimenpiteitä vahvistukseen perusteet, joiden nojalla muun jäsenvaltion säännelyjen markkinoiden toiminnan vastaanottavassa jäsenvaltiossa voidaan katsoa olevan merkittävää kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta.

57 artikla

Valvontatoimia, paikalla tehtäviä tarkastuksia ja tutkintaa koskeva yhteistyö

Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista toimimaan yhteistyössä tutkinnan, valvontatoimien tai paikalla tehtävän tarkastuksen yhteydessä. Jos sijoituspalveluyritykset ovat säännellyn markkinan etäkauppaa käyviä jäseniä, säännellyn markkinan toimivaltainen viranomainen voi päättää ottaa niihin suoraan yhteyttä, missä tapauksessa sen on ilmoitettava asiasta etäkauppaa käyvän jäsenen kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen saadessa paikalla tehtävää tarkastusta tai tutkintaa koskevan pyynnön, sen on valtuuksiensa sallimissa rajoissa

- suoritettava tarkastus tai tutkinta itse; tai
- annettava tarkastusta vaatineen viranomaisen suorittaa tarkastus tai tutkinta; tai
- annettava tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittaa tarkastus tai tutkinta.

58 artikla

Tietojenvaihto

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, jotka on 56 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetty tässä direktiivissä tarkoi-

tetuiksi yhteysviranomaisiksi, on toimitettava toisilleen välittömästi tiedot, jotka ovat tarpeen 48 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille toimivaltaisille viranomaisille osoitettujen tehtävien hoitamiseksi tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten mukaisesti.

Toimivaltaiset viranomaiset, jotka vaihtavat tietoja toisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän direktiivin mukaisesti, voivat ilmoittaa tietojen välityshetkellä, että kyseisiä tietoja ei saa ilmaista ilman niiden nimenomaista suostumusta, jolloin kyseisiä tietoja saa vaihtaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten kuin mihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

2. Toimivaltainen viranomainen, joka on nimetty yhteysviranomaisiksi, voi toimittaa 1 kohdan sekä 55 ja 63 artiklan mukaisesti saadut tiedot 49 artiklassa tarkoitetuille viranomaisille. Ne eivät saa toimittaa tietoja muille elimille tai luonnollisille tai oikeushenkilöille ilman tiedot ilmaiseiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaista suostumusta. Tiedot saa toimittaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja olosuhteita. Viimeksi mainitussa tapauksessa yhteysviranomainen ilmoittaa tästä välittömästi sille yhteysviranomaiselle, joka tiedot on lähettänyt.

3. Edellä 49 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten sekä muut elimet ja luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saavat luottamuksellisia tietoja tämän artiklan 1 kohdan tai 55 ja 63 artiklan mukaisesti, voivat käyttää tietoja ainoastaan tehtäviensä hoitamiseen ja erityisesti:

- tutkiakseen, että sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan aloittamista koskevat edellytykset täyttyvät, ja helpottaakseen tämän toiminnan harjoittamisen valvontaa joko yrityskohtaisesti tai konsolidoidun tilanteen perusteella, erityisesti direktiivissä 93/6/ETY asetettujen vakavaraisuusvaatimusten, sekä hallinto- ja kirjanpitojen sekä sisäisen tarkastuksen järjestelmien osalta;
- valvoakseen kauppapaikkojen asianmukaista toimintaa;
- määrätäkseen seuraamuksia;
- haettaessa muutosta toimivaltaisen viranomaisen päätökseen hallintovalitusteitse;
- tuomioistuinkäsittelyssä, joka on saatettu vireille 52 artiklan mukaisesti; tai
- 53 artiklan mukaisessa tuomioistuinten ulkopuolella tapahtuvassa sijoittajien valitusten käsittelyssä.

4. Komissio voi toteuttaa 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat toimivaltaisten viranomaisten väliseen tietojenvaihtoon liittyviä menettelyjä.

5. Tämä artikla ja 54 ja 63 artikla eivät estä toimivaltaista viranomaista toimittamasta rahapoliittisina viranomaisina toimiville keskuspankeille, Euroopan keskuspankkijärjestelmälle ja Euroopan keskuspankille, ja tarvittaessa muille maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa oleville viranomaisille niiden tehtävien hoitamista varten tarkoitettuja luottamuksellisia tietoja. Näitä viranomaisia tai elimiä ei myöskään saa estää toimittamasta toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne saattavat tarvita tässä direktiivissä säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi.

59 artikla

Yhteistyöstä kieltäytyminen

Toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä pyydetystä yhteistyöstä 57 artiklan mukaisen tutkimuksen, valvontatoimen tai paikalla tehtävän tarkastuksen yhteydessä tai 58 artiklassa säädetystä tietojenvaihdosta ainoastaan silloin, kun

- tällainen tutkimus, paikalla tehtävä tarkastus, valvontatoimi tai tietojenvaihto voi vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen valtion suvereniteettiin, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen;
- samoja toimia ja henkilöitä koskeva oikeudenkäynti on jo pantu vireille pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa;
- pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa on jo annettu näitä henkilöitä ja näitä tekoja koskeva lainvoimainen päätös.

Kieltäytyessään yhteistyöstä toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja annettava mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot asiasta.

60 artikla

Viranomaisten välinen kuuleminen ennen toimiluvan myöntämistä

- Toisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalvelu yritykselle,
  - joka on toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen sijoituspalvelu yrityksen tai luottolaitoksen tytäryritys; tai
  - joka on toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen sijoituspalvelu yrityksen tai luottolaitoksen emoyrityksen tytäryritys; tai
  - jossa määräysvaltaa käyttävät samat luonnolliset tai oikeushenkilöt, joilla on määräysvalta toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneessa sijoituspalvelu yrityksessä tai luottolaitoksessa.
- Luottolaitosten tai vakuutusyritysten valvonnasta vastaavia jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalvelu yritykselle, joka on:

- yhteisössä toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen tytäryritys; tai
- yhteisössä toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen emoyrityksen tytäryritys; tai
- saman luonnollisen tai oikeushenkilön määräysvallassa, jolla on määräysvalta yhteisössä toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa tai vakuutusyrityksessä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan etenkin silloin, kun ne arvioivat osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuutta sekä saman yhtymän toisen yksikön johtoon osallistuvien yritystä tosiasiasa johtavien henkilöiden mainetta ja kokemusta. Niiden on annettava toisilleen kaikki tiedot, jotka liittyvät osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuuteen ja yritystä tosiasiasa johtavien henkilöiden maineeseen ja kokemukseen, ja joilla on merkitystä toisille toimivaltaisille viranomaisille myönnettäessä toimilupaa sekä arvioitaessa säännöllisesti toimintaedellytysten täyttymistä.

61 artikla

Vastaanottavien jäsenvaltioiden valtuudet

- Vastaanottavat jäsenvaltiot voivat velvoittaa kaikki sijoituspalvelu yritykset, joilla on sivuliike niiden alueella, toimittamaan niille määräajoin sivuliikkeiden liiketoimintaa koskeva kertomus tilastollisia tarkoituksia varten.
- Hoitaessaan tämän direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan vastaanottavat jäsenvaltiot voivat velvoittaa sijoituspalvelu yritysten sivuliikkeet toimittamaan tarpeelliset tiedot sen valvomiseksi, että ne noudattavat niihin sovellettavia vastaanottavan jäsenvaltion asettamia normeja 32 artiklan 7 kohdassa säädettyissä tapauksissa. Nämä vaatimukset eivät saa olla tiukempia kuin vaatimukset, jotka sama jäsenvaltio on asettanut alueelleen sijoittautuneille yrityksille valvoakseen, että ne noudattavat samoja normeja.

62 artikla

Vastaanottavien jäsenvaltioiden varotoimenpiteet

- Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella toimiva sijoituspalvelu yritys rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvollisuuksia, tai että sijoituspalvelu yritys, jolla on sivuliike sen alueella, rikkoo sellaisia tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvollisuuksia, jotka eivät anna kyseiselle viranomaiselle toimivaltaa, sen on ilmoitettava tällaiset tiedot kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi sijoituspalveluyritys toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Tähän on kuuluttava mahdollisuus estää lakia rikkovia sijoituspalveluyrityksiä aloittamasta uusia liiketoimia sen alueella. Tällaisista toimenpiteistä on viipymättä ilmoitettava komissiolle.

2. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että sijoituspalveluyritys, jolla on sivuliike sen alueella, ei noudata tuossa jäsenvaltiossa tämän direktiivin niiden säännösten nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, joilla annetaan toimivalta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, näiden on vaadittava kyseistä sijoituspalveluyritystä korjaamaan sääntöjenvastainen tilanteensa.

Jos kyseinen sijoituspalveluyritys ei toteuta tarvittavia toimenpiteitä, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen, että sijoituspalveluyritys korjaa sääntöjenvastaisen tilanteensa. Näiden toimenpiteiden luonteesta on ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Jos sijoituspalveluyritys jatkaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevien, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen säännösten tai määräysten rikkomista vastaanottavan jäsenvaltion toteuttamista toimenpiteistä huolimatta, vastaanottava jäsenvaltio voi, ilmoitettuaan tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet estääkseen sääntöjenvastaisen toiminnan jatkamisen tai rangais- takseen siitä sekä estääkseen tarvittaessa sijoituspalveluyritystä aloittamasta uusia liiketoimia alueellaan. Tällaisista toimenpiteistä on viipymättä ilmoitettava komissiolle.

3. Jos säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että niiden alueella toimiva säännelty markkina tai monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvollisuuksia, sen on ilmoitettava nämä tiedot säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi mainittu säännelty markkina tai monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on, ilmoitettuaan tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden moitteettoman toiminnan var-

mistamiseksi. Tähän on kuuluttava mahdollisuus estää mainittua säänneltyä markkinaa tai monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tarjoamasta järjestelyjään vastaanottavaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden etäkaupankäyntiä harjoittavien jäsenten tai markkinaosapuolten käyttöön. Tällaisista toimenpiteistä on viipymättä ilmoitettava komissiolle.

4. Edellä 1, 2 tai 3 kohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet, jotka käsittävät seuraamuksia tai sijoituspalveluyrityksen tai säännellyn markkinan toiminnan rajoittamista, on perusteltava asianmukaisesti ja niistä on ilmoitettava kyseiselle sijoituspalveluyritykselle tai säännellylle markkinalle.

III LUKU

YHTEISTYÖ YHTEISÖN KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA

63 artikla

Tietojenvaihto kolmansien maiden kanssa

1. Jäsenvaltiot voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ainoastaan, jos ilmaistaan tietoon sovelletaan vähintään 54 artiklassa säädettyjä salassapitotakeita vastaavia takeita. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava kyseisten toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitamista.

Jäsenvaltiot voivat siirtää henkilötietoja kolmanteen maahan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1985 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ IV luvun mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat tehdä myös tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia sellaisten kolmansien maiden viranomaisten, elinten ja luonnollisten tai oikeushenkilöiden kanssa, joiden tehtävänä on:

- i) valvoa luottolaitoksia, muita rahoituslaitoksia, vakuutusyrityksiä ja rahoitusmarkkinoita;
- ii) vastata sijoituspalveluyritysten selvitys- ja konkurssimenettelyistä sekä muista samankaltaisista menettelyistä;
- iii) vastata valvontatehtäviään hoitaessaan sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten, luottolaitosten sekä vakuutusyritysten lakisääteisestä tilintarkastuksesta tai hallinnoida korvausjärjestelmiä tehtäviään hoitaessaan;
- iv) valvoa sijoituspalveluyritysten selvitys- ja konkurssimenettelyihin sekä muihin samankaltaisiin menettelyihin osallistuvia elimiä;
- v) valvoa henkilöitä, jotka suorittavat vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten lakisääteisen tilintarkastuksen,

ainoastaan, jos ilmaistaan tietoon sovelletaan vähintään 54 artiklassa säädettyjä salassapitotakeita vastaavia takeita. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava kyseisten viranomaisten tai elinten tai luonnollisten tai oikeushenkilöiden tehtävien hoitamista.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

2. Jos tiedot ovat lähtöisin toisesta jäsenvaltiosta, ne saa ilmaista ainoastaan tiedot antaneiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaisella suostumuksella ja tarvittaessa ainoastaan niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa. Samaa säännöstä sovelletaan kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten toimittamiin tietoihin.

V OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

64 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komission päätöksellä 2001/528/EY⁽¹⁾ perustettu Euroopan arvopaperikomitea, jäljempänä "komitea".

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset, edellyttäen, että tämän menettelyn mukaisesti annetuilla täytäntöönpanotoimenpiteillä ei muuteta tämän direktiivin keskeisiä säännöksiä.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuksi määräajaksi vahvistetaan kolme kuukautta.

3. Neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta keskeytetään, jo annettujen täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamista rajoittamatta, niiden säännösten soveltaminen, joiden mukaan edellytetään teknisten sääntöjen ja päätösten vahvistamista 2 kohdan mukaisesti. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat komission ehdotuksesta päättää kyseisten säännösten soveltamisen jatkamisesta perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen, ja tätä varten ne tarkastelevat säännöksiä uudelleen ennen mainitun määräajan päättymistä.

65 artikla

Kertomukset ja tarkistaminen

1. Komissio antaa ennen... päivää...kuuta... (*) julkisen kuulemisen ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa käytävien keskustelujen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen direktiivin säännösten mukaisten kaupantekoa edeltävien ja sen jälkeisten avoimuusvaatimusten soveltamisalan mahdollisesta laajentamisesta kattamaan muut rahoitusvälineiden lajit kuin osakkeet.

2. Komissio antaa ennen... päivää...kuuta... (***) Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 27 artiklan soveltamisesta.

⁽¹⁾ EYVL L 191, 13.7.2001, s. 45.

(*) Kaksi vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

(**) Kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

3. Komissio antaa ennen... päivää...kuuta... (***) julkisen kuulemisen ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa käytävien keskustelujen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen

a) siitä, onko tarkoituksenmukaista edelleen jättää 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan nojalla tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle yritykset, joiden pääasiallinen liiketoiminta on hyödykejohdannaisten kauppa omaan lukuun;

b) niiden oikeasuhteisten vaatimusten sisällöstä ja muodosta, joita sovelletaan toimiluvan myöntämiseen tällaisille yrityksille saada toimia tässä direktiivissä tarkoitettuina sijoituspalveluyrityksinä ja niiden toiminnan valvomiseen;

c) sijoituspalveluja tarjoavien ja/tai sijoitustoimintaa harjoittavien, yritykseen sidoksissa olevien asiamiesten nimittämistä koskevien sääntöjen asianmukaisuudesta, erityisesti heidän valvontansa osalta;

d) siitä onko tarkoituksenmukaista jatkaa 2 artiklan 1 kohdan i alakohdan nojalla tapahtuvaa tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jättämistä.

4. Komissio antaa ennen... päivää...kuuta... (***) Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen niiden esteiden poistamisen edistymisestä, jotka saattavat haitata niiden tietojen, jotka kauppapaikkojen on julkaistava, kokoamista Euroopan tasolla.

5. Edellä 1-4 kohdassa tarkoitettujen kertomusten perusteella komissio voi tehdä ehdotuksia tämän direktiivin muuttamiseksi vastaavasti.

6. Komissio antaa ennen... päivää...kuuta... (****) toimivaltaisten viranomaisten kanssa käytävien keskustelujen pohjalta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen välittäjiltä yhteisön oikeuden mukaisesti edellytettyä ammatillista vastuuvakuutusta koskevien vaatimusten tarkoituksenmukaisuudesta.

66 artikla

Direktiivin 85/611/ETY muuttaminen

Korvataan direktiivin 85/611/ETY 5 artiklan 4 kohta seuraavasti:

"4. Rahoitusvälineiden markkinoista... päivänä...kuuta... annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁽¹⁾ 2 artiklan 2 kohtaa, sekä 12, 13 ja 19 artiklaa sovelletaan tämän artiklan 3 kohdassa mainittuihin rahastoyhtiöiden tarjoamiin palveluihin.

⁽¹⁾ EUVL L."

(****) 30 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

(****) Yksi vuosi tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

67 artikla

Direktiivin 93/6/EY muuttaminen

1. Muutetaan direktiivi 93/6/EY seuraavasti:

1) Korvataan 2 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. 'sijoituspalveluyrityksillä' kaikkia laitoksia, jotka vastaavat rahoitusvälineiden markkinoista... päivänä...kuuta... annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁽¹⁾ 4 artiklan 1 kohdan määritelmää ja joita koskevat samassa direktiivissä asetetut vaatimukset, lukuun ottamatta

a) luottolaitoksia;

b) paikallisia yrityksiä 20 kohdan määritelmän mukaisesti;

c) yrityksiä, joiden toimilupa kattaa ainoastaan sijoituspalveluneuvonnan ja/tai sijoittajien toimeksiantojen vastaanottamisen ja välittämisen siten, että niillä ei ole kummassakaan tapauksessa hallussaan asiakkaitensa varoja tai arvopapereita, ja joilla tämän vuoksi ei koskaan saa olla velkaa asiakkailleen.

⁽¹⁾ EUVL C...”

2) Korvataan 3 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Edellä 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla yrityksillä on oltava 50 000 euron perustamispääoma, jos ne käyttävät sijoittautumisvapautta ja/tai tarjoavat palveluja rahoitusvälineiden markkinoista... päivänä...kuuta... annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY 31 tai 32 artiklan mukaisesti.”

3) Lisätään 3 artiklan kohdat seuraavasti:

”4a. Kunnes direktiivi 93/6/EY on tarkistettu, 2 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetuilla yrityksillä on oltava:

a) 50 000 euron perustamispääoma; tai

b) koko yhteisön alueen kattava ammatillinen vastuuvakuutus tai ammattitoimintaan liittyvästä huolimattomuudesta aiheutuvan korvausvastuun varalta muu vastaava vakuus, jonka määrä on vähintään 1 000 000 euroa korvausvaatimusta kohden ja 1 500 000 euroa kaikkia yhden vuoden aikana esitettyjä korvausvaatimuksia kohden; tai

c) perustamispääoman ja ammatillisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siinä muodossa, että tuloksena on a ja b kohdassa esitettyjä määriä vastaava katetaso.

Komissio tarkistaa Eurostatin julkaisemassa Euroopan kuluttajahintaindeksissä tapahtuneiden muutosten huomioon ottamiseksi tässä kohdassa tarkoitettut määrät säännöllisesti siten, että tarkistukset tehdään yhdenmukaisesti ja samanai-

kaisesti vakuutusedustuksesta 9 päivänä joulukuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY^(*) 4 artiklan 7 kohdan nojalla tehtävien muutosten kanssa.

4b. Jos 2 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu sijoituspalveluyritys rekisteröidään myös direktiivin 2002/92/EY mukaisesti, sen on täytettävä tuon direktiivin 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettu edellytys ja lisäksi sillä on oltava:

a) 50 000 euron perustamispääoma tai

b) koko yhteisön alueen kattava ammatillinen vastuuvakuutus tai ammattitoimintaan liittyvästä huolimattomuudesta aiheutuvan korvausvastuun varalta muu vastaava vakuus, jonka määrä on vähintään 500 000 euroa korvausvaatimusta kohden ja 750 000 euroa kaikkia yhden vuoden aikana esitettyjä korvausvaatimuksia kohden; tai

c) perustamispääoman ja ammatillisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siinä muodossa, että tuloksena on a ja b kohdassa esitettyjä määriä vastaava katetaso.

^(*) EUVL L 9, 15.1.2003, s. 3.”

68 artikla

Direktiivin 2000/12/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivin 2000/12/EY liite I seuraavasti:

Lisätään liitteen I loppuun virke seuraavasti:

”Rahoitusvälineiden markkinoista... päivänä...kuuta... annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁽¹⁾ liitteessä I olevassa A ja B osassa lueteltuja palveluja ja toimia koskee tämän direktiivin mukainen vastavuoroinen tunnustaminen silloin, kun viitataan tuon direktiivin liitteessä I olevassa C osassa lueteltuihin rahoitusvälineisiin.

⁽¹⁾ EUVL L...”

69 artikla

Direktiivin 93/22/EY kumoaminen

Kumotaan sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/22/EY...^(*) alkaen. Viittaukset direktiiviin 93/22/EY katsotaan viittauksiksi tähän direktiiviin. Viittaukset direktiivin 93/22/EY artikloihin tai niissä annettuihin määritelmiin katsotaan viittauksiksi tämän direktiivin artikloihin tai niissä annettuihin vastaaviin määritelmiin.

^(*) 24 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

70 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään... päivänä...kuuta.... (*) Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

71 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Sijoituspalveluyrityksillä, joille niiden kotijäsenvaltio on jo ennen... päivää...kuuta.... (*) myöntänyt toimiluvan sijoituspalvelujen tarjoamiseen, katsotaan olevan tässä direktiivissä tarkoitettu toimilupa, jos tämän jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että tällaisen toiminnan aloittamiseksi sijoituspalveluyritysten on täytettävä 9–14 artiklassa säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset.

2. Säännellyllä markkinalla tai markkinoiden ylläpitäjällä, jolle sen kotijäsenvaltio on jo ennen... päivää...kuuta.... (*) myöntänyt toimiluvan, katsotaan olevan tässä direktiivissä tarkoitettu toimilupa, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että säännellyn markkinan tai markkinoiden ylläpitäjän (tapauksesta riippuen) on täytettävä tämän direktiivin III osastossa säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset.

3. Sidonnaisiasiamiesten, jotka on jo merkitty julkiseen rekisteriin ennen... päivää...kuuta.... (**), katsotaan olevan myös tässä direktiivissä tarkoitettu rekisterissä, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että sidonnaisiasiamiesten on täytettävä 23 artiklassa säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset.

4. Direktiivin 93/22/ETY 17, 18 tai 30 artiklan mukaiset tiedot, jotka on ilmoitettu ennen... päivää...kuuta.... (*), katsotaan toimitetuiksi tämän direktiivin 31 ja 32 artiklan mukaisesti.

5. Monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin luetaan markkinoiden ylläpitäjän säännellyillä markkinoilla ylläpitämät monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän määritelmään sisältyvät järjestelmät säännellyillä markkinoilla toimivan markkinoiden ylläpitäjän pyynnöstä edellyttäen, että järjestelmä on monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien lupia ja toimintaa koskevia direktiivin sääntöjä vastaavien sääntöjen mukainen ja että kyseinen pyyntö tehdään viimeistään 18 kuukauden kuluessa 70 artiklassa tarkoitettusta päivämäärästä.

6. Sijoituspalveluyritykset voivat säilyttää ammattimaisten asiakkaiden luokittelun entisellään edellyttäen, että ne ovat luokitelleet asiakkaat arvioiden asianmukaisesti asiakkaan asian-tuntemusta, kokemusta ja tietämystä ja tarjoten aiottuihin liiketoimiin tai palveluihin suhteutetut riittävät vakuudet siitä, että asiakas on kykenevä tekemään omat sijoituspäätöksensä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit. Kyseiset sijoituspalveluyritykset tiedottavat asiakkailleen direktiivissä asiakkaiden luokittelulle asetetuista ehdoista.

72 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

73 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 21. huhtikuuta 2004

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ROCHE

(*) 24 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta.

(**) 24 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta.

LIITE I

LUETTELO PALVELUISTA JA TOIMINNASTA SEKÄ RAHOITUSVÄLINEISTÄ

A osa

Sijoituspalvelut ja -toiminta

- 1) Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen
- 2) Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun
- 3) Kaupankäynti omaan lukuun
- 4) Salkunhoito
- 5) Sijoitusneuvonta
- 6) Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakausten perusteella
- 7) Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta
- 8) Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito.

B osa

Oheispalvelut

- 1) Rahoitusvälineiden säilyttäminen ja hoito asiakkaiden lukuun, mukaan lukien säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, kuten kassanhallinta tai vakuushallinta
- 2) Luoton- tai lainananto sijoittajalle, jotta tämä voi toteuttaa liiketoimen yhdellä tai useammalla rahoitusvälineellä, silloin kun luottoa tai lainaa myöntävä yritys on mukana liiketoimessa
- 3) Yrityksille annettava neuvonta pääomarakenteesta, teollisuusstrategiasta sekä muista näihin liittyvistä kysymyksistä sekä yritysten sulautumista ja yritysostoja koskeva neuvonta ja palvelut
- 4) Valuuttapalvelut, jos nämä liittyvät sijoituspalvelujen tarjoamiseen
- 5) Sijoitustutkimus ja rahoitusanalyysi tai muuntotyypiset yleiset suositukset, jotka liittyvät kaupankäyntiin rahoitusvälineillä.
- 6) Merkintäsitoumuksia koskevat palvelut.
- 7) Sijoituspalvelut ja -toiminnot sekä liitteessä I olevassa A ja B osassa tarkoitetut oheispalvelut, jotka liittyvät C osassa olevia johdannaisvälineitä koskeviin toimiin – kohdat 5, 6, 7 ja 10 – kun nämä ovat yhteydessä sijoitusten tai oheispalvelujen tarjontaan

C osa

Rahoitusvälineet

- 1) Siirtokelpoiset arvopaperit
- 2) Rahamarkkinavälineet
- 3) Yhteissijoitusyritysten osuudet
- 4) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannais sopimukset, joiden kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko tai tuotto taikka toinen johdannais sopimus, rahoitusindeksi tai rahoitusmittari ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen tai nettoarvon tilityksellä
- 5) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannais sopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka on toteutettava nettoarvon tilityksellä tai jotka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa (muutoin kuin maksun laiminlyönnin yhteydessä tai sopimuksen päättyessä muusta syystä)

- 6) Optiot, futuurit, swapit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena on hyödyke ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen, edellyttäen, että niillä käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla ja/tai monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä
  - 7) Optiot, futuurit, swapit, termiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen, mutta joita ei ole mainittu muuten C osan kuudennessa kohdassa ja joita ei ole tarkoitettu kaupallisiin tarkoituksiin sekä jotka ovat luonteeltaan muiden johdannausrahoitusvälineiden kaltaisia, kun otetaan muun muassa huomioon, että ne on selvitetty tunnustettujen selvityslaitosten kautta ja että ne ovat säännöllisesti vakuuksien muutospyynnön kohteina;
  - 8) Luottoriskin siirtoon tarkoitettut johdannaissopimukset
  - 9) Hinnanerosopimukset (Financial Contracts for Differences).
  - 10) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joihin liittyvät ilmastonvaihtelut, kuljetusmaksut, päästökiintiöt tai inflaatioasteet tai muut viralliset taloustilastot ja jotka on toteutettava nettoarvon tilityksellä tai jotka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa (muutoin kuin maksun laiminlyönnin yhteydessä tai sopimuksen päättyessä muusta syystä), sekä muut johdannaissopimukset, jotka liittyvät omaisuuteen, oikeuksiin, joukkovelkakirjoihin, indekseihin ja toimiin, joita ei ole mainittu tässä C osassa ja jotka ovat luonteeltaan muiden johdannausrahoitusvälineiden kaltaisia, kun otetaan muun muassa huomioon, käydäänkö niillä kauppaa säännellyillä markkinoilla vai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, selvitetäänkö ne tunnustettujen selvityslaitosten kautta ja ovatko ne säännöllisesti vakuuksien muutospyynnön kohteina.
-

LIITE II

TÄSSÄ DIREKTIIVISSÄ TARKOITETUT AMMATTIMAISET ASIAKKAAT

Ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan asiakasta, jolla on riittävästi kokemusta, tietämystä ja asiantuntemusta itsenäisten sijoituspäätösten tekemiseen ja niistä aiheutuvien riskien asianmukaiseen arviointiin. Jotta asiakasta voidaan pitää ammattimaisena asiakkaana, hänen on täytettävä seuraavat perusteet:

I Ammattimaisiksi katsotut asiakasryhmät

Tässä direktiivissä tarkoitetuiksi ammattimaisiksi sijoittajiksi on katsottava kaikkien sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden osalta seuraavat:

- 1) Yksiköt, joilla on oltava toimilupa tai joita on säänneltävä, jotta ne voivat toimia rahoitusmarkkinoilla. Jäljempänä esitetyn luettelon on katsottava käsittävän kaikki yksiköt, joilla on toimilupa harjoittaa mainituille yksiköille ominaista toimintaa: yksiköt, joille jäsenvaltio on myöntänyt toimiluvan jonkin direktiivin nojalla, yksiköt, joille jäsenvaltio on myöntänyt toimiluvan tai joita se sääntelee muuten kuin jonkin direktiivin nojalla ja yksiköt, joille toimiluvan on myöntänyt tai joita sääntelee muu kuin jäsenvaltio:
  - a) luottolaitokset
  - b) sijoituspalveluyritykset
  - c) muut toimiluvan saaneet tai säännellyt rahoituslaitokset
  - d) vakuutusyritykset
  - e) yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat järjestelmät ja niiden rahastoyhtiöt
  - f) eläkerahastot ja niiden rahastoyhtiöt
  - g) hyödykkeiden ja hyödykejohdannaisten välittäjät
  - h) hyödykejohdannaissopimuksia omaan lukuunsa ostavat ja myyvät yritykset
  - i) muut yhteisösijoittajat
- 2) Suuryritykset, jotka täyttävät kaksi seuraavista kokovaatimuksista yhtiötasolla:
  - taseen loppusumma: 20 000 000 euroa,
  - nettoliikevaihto: 40 000 000 euroa,
  - omat varat: 2 000 000 euroa;
- 3) Kansalliset ja alueelliset hallitukset, valtionvelkaa hoitavat julkiset elimet, keskuspankit, kansainväliset ja monikansalliset yhteisöt, kuten Maailmanpankki, Kansainvälinen valuuttarahasto, Euroopan keskuspankki, Euroopan investointipankki ja muut vastaavat kansainväliset organisaatiot.
- 4) Muut yhteisösijoittajat, joiden yrityksen tarkoituksena on rahoitusvälineisiin sijoittaminen, mukaan lukien varojen arvopaperistamiseen tai muihin rahoitustoimiin erikoistuneet yksiköt.

Edellä mainittuja yksikköjä on pidettävä ammattimaisina sijoittajina. Niille on kuitenkin annettava mahdollisuus tulla pyynnöstä kohdelluksi ei-ammattimaisina sijoittajina, ja sijoituspalveluyritykset voivat tarjota niille kattavamman suojan. Jos sijoituspalveluyrityksen asiakas on edellä mainittu yritys, sijoituspalveluyrityksen on tiedotettava sille ennen palvelujen tarjoamista yrityksen saatavilla olevien tietojen perusteella, että asiakasta pidetään ammattimaisena sijoittajana ja kohdellaan sen mukaisesti, elleivät sijoituspalveluyritys ja asiakas toisin sovi. Sijoituspalveluyrityksen on myös ilmoitettava asiakkaalle, että asiakas voi pyytää sopimusehtojen muuttamista varmistaakseen kattavamman suojan.

Ammattimaiseksi sijoittajaksi katsotun asiakkaan vastuulla on pyytää kattavampaa suojaa, jos se katsoo, ettei se pysty arvioimaan tai hallitsemaan asianmukaisesti kyseessä olevia riskejä.

Ammattimaisena sijoittajana pidettävä asiakas saa kattavamman suojan, jos asiakas tekee kirjallisen sopimuksen sijoituspalveluyrityksen kanssa siitä, että sitä ei kohdella ammattimaisena sijoittajana kaupankäynnin menettelytapasääntöjä sovellettaessa. Tällaisessa sopimuksessa on täsmennettävä, sovelletaanko tätä yhteen vai useampaan palveluun tai liiketoimeen, taikka yhden- vai useammantyyppiseen tuotteeseen tai liiketoimeen.

II Asiakkaat, joita voidaan pyynnöstä kohdella ammattimaisina sijoittajina

II 1. Tunnistamisperusteet

Muille kuin edellä I jaksossa mainituille asiakkaille, julkisen sektorin elimet ja yksityiset sijoittajat mukaan lukien, voidaan myös antaa mahdollisuus olla käyttämättä joitakin menettelytapasääntöjen soveltamisen tarjoamista suojatoimenpiteistä.

Sijoituspalveluyritysten on näin ollen voitava kohdella edellä mainittuja asiakkaita ammattimaisina sijoittajina edellyttäen, että jäljempänä mainitut asianmukaiset perusteet täyttyvät ja menettelyä noudatetaan. Näillä asiakkailla ei kuitenkaan voi olettaa olevan jaksossa I lueteltuihin ryhmiin verrattavissa olevaa markkinatietoa ja -kokemusta.

Luopuminen menettelytapasääntöjen tavanomaisen soveltamisen tarjoamasta suojasta katsotaan päteväksi ainoastaan silloin, kun sijoituspalveluyrityksen tekemä riittävän laaja arvio asiakkaan asiantuntemuksesta, kokemuksesta ja tietämyksestä antaa suunniteltujen liiketoimien tai palvelujen osalta kohtuulliset takeet siitä, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit.

Rahoitusalaan koskevien direktiivien nojalla toimiluvan saaneiden yksikköjen johtoa koskevia luotettavuus- ja soveltuvuusvaatimuksia voidaan pitää esimerkkeinä asiantuntemuksen ja tietämyksen arvioinnista. Pienten yksikköjen osalta edellä mainitun arvioinnin kohteena pitäisi olla henkilö, jolla on valtuudet toteuttaa liiketoimia yksikön lukuun.

Edellä mainitussa arvioinnissa vähintään kahden seuraavista perusteista on täyttyttävä:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin 10 kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan rahoitusvälinesalkku, joka määritelmän mukaan sisältää käteistalletuksia ja rahoitusvälineitä, on arvoltaan yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt rahoitusallalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista tai palveluista.

II 2. Menettely

Edellä määritellyt asiakkaat voivat olla käyttämättä yksityiskohtaisten menettelytapasääntöjen soveltamisen tarjoamia etuja ainoastaan seuraavaa menettelyä noudattaen:

- niiden on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle kirjallisesti, että ne haluavat itseään kohdeltavan ammattimaisina asiakkaina joko yleensä tai tietyn sijoituspalvelun tai liiketoimen tai liiketoimi- tai tuotetyypin osalta;
- sijoituspalveluyrityksen on varoitettava niitä kirjallisesti ja selkeällä tavalla suojasta ja sijoittajien korvauksensaantioikeuksista, jotka ne voivat menettää;
- niiden on vahvistettava erillisessä asiakirjassa, että ne ovat tietoisia tällaisen suojan menettämisen seurauksista.

Ennen kuin sijoituspalveluyritys päättää hyväksyä tällaisen pyynnön, sen on toteutettava kaikki kohtuullisina pidettävät toimenpiteet varmistaakseen, että ammattimaisen sijoittajan kohtelua hakeva asiakas täyttää II 1. kohdassa esitetyt vaatimukset.

Jos asiakkaat on jo luokiteltu ammattimaisiksi sijoittajiksi edellä mainittujen perusteiden ja menettelyjen kaltaisella tavalla, tämän liitteen nojalla annettujen uusien sääntöjen ei ole tarkoitus vaikuttaa niiden ja sijoituspalveluyritysten välisiin suhteisiin.

Yritysten on otettava käyttöön asianmukaiset ja kirjalliset sisäiset toimintalinjat ja menettelyt asiakkaiden luokittelumiseksi. Ammattimaisten asiakkaiden vastuulla on tiedottaa sijoituspalveluyritykselle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa niiden kulloiseenkin luokitukseen. Jos sijoituspalveluyritys kuitenkin saa tietää, ettei asiakas enää täytä alkuperäisiä edellytyksiä, joihin ammattimaisena sijoittajana kohtelu perustui, sijoituspalveluyrityksen on toteutettava aiheelliset toimet.